

ÖABT

ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ

din kültürü ve ahlak bilgisi ÖĞRETMENLİĞİ

DENEME • DENEME • DENEME • DENEME • DENEME • DENEME • DENEME • DENEME • DENEME • DENEME

5

ÖSYM Test
Tekniği

Güncel
Müfredat

Eko Kitap

PDF Çözüm

Akademik
Perspektif

Editör
Sümeyye TEMUR

AKADEMİ
DENİZİ

1. İtbak harfleri kalın sesli harflerdir. ض, ص, ط, ظ İtbak harflerindedir. Ancak “ر” bazen kalın bazen ince okunabilen bir harftir ve itbak sıfatına sahip değildir.

(Cevap A)

2. Harflerin bir elif miktarından fazla uzatılmasına sebep olan işaretler vardır. Bunlara da “med sebebi” denir. Med sebebi, hemze ve sükûn olmak üzere iki tanedir.

Med Sebepleri;

- Hemze
- Sükûn
- Arzi sükûn
- Lazimi sükûn

Hemze:

- Kur'an'da özel yazımı olan bir harfler. Kelime içindeki konumuna göre bazen uzun hemze, bazen de kısa hemze yazılır.

Sükûn:

- Harekesizlik durumudur. Harekesiz harfe “sakin harf” denir. Cezim, bir harfin, sakin olduğunu gösterir.

(Cevap B)

3. Verilen ayette medd-i muttasıl, izharı şefevi, hükümü'r Ra (kalın), ihfa tecvitleri sırasıyla gelmiştir. Ancak izhar bulunmamaktadır.

(Cevap D)

4. Kuran'da geçip peygamber olmayanlar: Hz. Zülkarneyn, Hz. Üzeyr ve Hz. Lokman'dır.

Hz. Zülkarneyn: Kuran'da ismi Kehf Suresi'nde geçer. Allah'ın yardımıyla doğuya ve batıya büyük seferler yapmış. Yecüc ve Mecüc'ü engellemek için demiri eriterek bir set inşa etmiştir.

Hz. Lokman: Ayette,

- “Lokmân oğluna öğüt verirken ona şöyle dedi: “Sevgili oğlum! Allah'a ortak koşma; çünkü O'na ortak koşmak kesinlikle çok büyük bir haksızlıktır.” (Lokman, 31;13)
- “Yavrucuğum, namazını özenle kıl, iyi olana emret, kötü olana karşı koy, başına gelene sabret. İşte bunlar, kararlılık gerektiren işlerdendir.” (Lokman, 31;17)

(Cevap C)

5. “Nüzul sebepleri” anlamına gelen bu ifade, Hz. Muhammed'in Risalet Dönemi'nde meydana gelen ve Kur'an'ın bir veya birkaç ayetinin yahut bir suresinin inmesine yol açan olayı, durumu ya da soruyu ifade eder. Kur'an-ı Kerim'in bütün ayetleri belli sebeplere bağlı olarak inmemiştir. Dolayısıyla her ayetin mutlaka bir iniş yani nüzul sebebi bulunmamaktadır.

(Cevap B)

6. Tefsir ve Tevil Arasındaki Farklar;

- Tefsir kesin ancak tevil kesin değildir.
- Tefsir ayetlerin lafızlarında tevil manalarında görülür.
- Tefsirde tek bir anlam, tevilde çok anlam vardır.
- Tefsir lafızların zahiri manalarını, tevil üçüncü anlamını ele alır.
- Tefsir tüm kitaplarda tevil ekseriya semavi kitaplarda kullanılır.

(Cevap A)

7. Mekke Tefsir Mektebi, Mekke'de kurulmuştu. Kurucusu, Müslümanların tefsirde en büyük otorite kabul ettiği Abdullah b. Abbas'tı. Dini doğru anlaması ve Kur'an'ın derin anlamına nüfuz edebilmesi için Hz. Muhammed'in duâsına mazhar olan İbn Abbas, Kur'an konusundaki bilgisi sebebiyle Hz. Ömer tarafından da saygı görmüştü. Kur'an tefsirinin duayeni olan bu sahâbînin kurmuş olduğu tefsir ekolü/mektebi hakkında İbn Teymiyye, “Tâbîfler içerisinde tefsirde en önde gelenler İbn Abbas'ın öğrencileridir” diyerek Mekke ekolünde/mektebinde yetişen öğrencilerin tefsirdeki üstünlüğünü ortaya koymuştur. Bu ekolün yetiştirdiği en seçkin öğrenciler, Mücâhid b. Cebr, İkrime, Sa'îd b. Cübeyr, Tâvus b. Keysân ve Atâ b. Ebî Rabâh'tır.

(Cevap A)

8. Parçada verilen görüşe sahip bir kimse, işari tefsir ekolüne mensuptur. Keşf, ilham, sezgi yoluyla elde edilen bâtîni/ledünni bilgiyle Kur'an ayetlerinin bir kısmı veya tamamını yorumlama yönteminin ismi olmuştur. Ayeti zahirinden çıkan anlamın ötesinde mutasavvıfın keşf ve ilham yoluyla elde ettiği bilgiyle yorumlamasını ifade etmektedir.

(Cevap E)

9. Meşhur Rivayet Tefsiri Örnekleri:

- Taberi – *Camiul Beyan*
- Ebi Hatim – *Tefsirul Kuraniil Azim*
- Semerkandî – *Tefsirul Kuraniil Azim*
- Salebi – *Keşf vel Beyan*
- Begavi – *Mealimu't Tenzil*
- İbn Kesir – *Tefsirul Kuraniil Azim*
- Sealibi – *Cevahirul Hisan*
- Suyuti – *Dürü'l Mensur*

(Cevap A)

10. Belli bir bölgeye mensup kişilerin müsnedlerine örnek olarak Taberani'nin Müsnedü's Şamiyye isimli Şamlı ravilerin rivayetlerini topladığı eseri önemlidir.

- Müsnedler içinde en meşhuru ve klasikleşmiş olanı Ahmed b. Hanbel'in Müsned'idir.
- Müsnedler, bir sahabinin, bir âlimin veya bir ravinin hadislerini bir arada inceleme ve değerlendirme imkanı sunmaları açısından önemlidirler ve bu amaçla yazılmışlardır.

(Cevap D)

11. **Mütevâtir Hadis:** Yalan bir haberi rivayet etme hususunda birleşmeleri aklın ve adaletin kabul etmeyeceği kadar kalabalık raviler topluluğunun kendileri gibi bir topluluktan alıp naklettikleri, görülen ve duyulan bir olayla ilgili hadislerdir.

IV. öncülde verilen bilgi doğru değildir. Her devirde aynı lafızla rivayet edilen mütevâtir hadis lafzı mütevâtirdir ancak bütün mütevâtir hadisler için gerekli şart değildir.

(Cevap D)

12. "Müdelles" Arapçada "alacakaranlık" anlamına gelen d - l - s kökünden gelir. Karartılmış, kusuru gizlenmiş, üzeri örtülmüş gibi anlamlara gelir. Hadis ilminde, bir kusuru veya ekseriya hoş görülmeyen bir özelliği gizlenerek onun bulunmadığını zannettirecek şekilde rivayet edilmiş olan hadis demektir. Hadisi bu şekilde rivayet etmeye ise **tedlis** denir.

(Cevap D)

13. Uydurma (mevzu) hadisin belirtileri şunlardır: Kur'an'a, Sünnete, tarihi olaylara ve akla aykırı olması, yalancılığı tespit edilen biri tarafından rivayet edilmesi, güvenilir hadis kitaplarında bulunmaması, birçok kimsenin görmesi gereken bir olayı bir kişinin rivayet etmesi gibi durumlar varsa o haber uydurmadır. Ancak akla ve bilimsel gerçeklere dayandığı için bir habere uydurma demek doğru değildir.

(Cevap C)

14. Mevkuf hadis; sahabeye isnad edilerek rivayet edilen söz, fiil ve takrirlerdir. Buna göre bir ravinin; falan sahabe şöyle dedi, şunu yaptı diye naklettiği rivayetler mevkuftur. Mevkuf hadisler dinde kesin delil olarak kullanılmazlar.

(Cevap B)

15. İslâmî ilimlerde tefsir, hadis, akâid ve kelam, tasavvuf gibi ayrı disiplinlerin oluşmasına paralel olarak fıkıhın kapsamı daralarak sadece ibâdât, muâmelât ve ukûbât alanlarıyla sınırlı hale gelmiştir. Fakat dar anlamda fıkıh ilmi bu kapsamıyla bile insan hayatının çok büyük bir kısmını kuşatmaktadır. İbâdât, tahâret, namaz, oruç, zekât ve hac gibi bütün ibadetleri içine almaktadır. Muâmelâtın içine de gündelik hayattaki bütün helal haramlar başta olmak üzere kişiler, kurumlar ve toplumlar arasındaki her türlü sosyal, ekonomik, siyasî ve hukukî ilişkiler girmektedir. Toplum hayatında işlenen bütün suç ve cezalar ise ukûbât kapsamında düzenlenmektedir.

(Cevap D)

16. Mudârebe, çalışma/emek bir taraftan ve sermaye de diğer taraftan olmak üzere, kâr-zarar paylaşımı esas ile kurulan ortaklıktır. Bu tür ortaklık, emek-sermaye ortaklığı olarak da isimlendirilir. Bu uygulamanın tarihi çok daha eskilere uzanmakla beraber, Hz. Muhammed döneminde de uygulanmıştır. Mudârebe ortaklığı, zaman, mekan, ticaret yapılacak konular gibi hususlar bakımından tarafların anlaşmasına bağlıdır. Sermayeyi sağlayan taraf, sermayesinin işletileceği ticaret türlerini belirleyebilir ve sınırlayabilir. Mudârebe ortaklığında kazancın paylaşımı % (yüzde) olarak belirlenir. Eğer işletme sonunda zarar edilmişse çalışanın emeği boşa gitmiş, emeğinin karşılığını kaybetmiş olur. Sermayede meydana gelen zarar da sermaye sahibinin zararı olur (bk. Mecelle, md. 1404, Kallek, 2005, s. 359 vd.).

(Cevap B)

17. Tanımı verilen İslam hukuku terimi istihsandır. Müçtehidin, bir meselede benzer verdiği hükümden vazgeçip başka bir çözümü benimsemesidir.

(Cevap E)

18. **Gayr-ı müekked sünnet:** Hz. Muhammed'in bazen yapıp, bazen terk ettiği sünnetlerdir. İkindi ve yatsı namazlarının ilk sünnetleri gibi. Gayr-ı müekked sünnetlere, "müstehab" veya "mendub" adı da verilir. Bu gruba giren sünneti yapan sevap kazanır, terk eden kınama ve azarlamayı hak etmez.

(Cevap D)

19. **Kurban Edilecek Hayvanın Özellikleri:**

- Kötürüm derecesinde hasta, zayıf ve düşkün
- Bir veya iki gözü kör
- Kulakları ve boynuzları kökünden kesilmiş
- Dili kesik
- Dişlerinin tamamı veya çoğu dökülmüş
- Kuyruğunun üçte birinden fazlası ve memesi kesik hayvanlar kurban olmaz.

(Cevap C)

20. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgiler namazın vaciplerindedir. Ancak D seçeneğinde verilen bilgi vaciplerden biri değildir.

(Cevap D)

21. **Cemaatle Namaz**

- Hanefi/Maliki: Müekked Sünnet
- Hanbeli: Farzı Ayn
- Şafi: Farzı Kifaye

Bayram Namazı

- Hanefi: Vacip
- Maliki/Şafi: Müekked Sünnet
- Hanbeli: Farzı Kifaye

(Cevap C)

22. **Cebriye:** Allah insana güç yetiremeyeceği fiili yükler.

Mutezile: Allah'ın insana güç yetiremeyeceği ve zulüm olan bir şeyi insana teklif etmez. Çünkü Allah adildir.

Eşari: Güç yetmeyen için teklifi mümkündür. Buna delilleri de "Onlar hakkı işitmezler, geçeceği görmezler." (Hud, 11:20) ayetidir.

Maturidi: Önemli olan teklifin insanın irade ve gücüyle ilgili olmasıdır.

(Cevap B)

23. İnanma fitrî bir duygudur. Allah'ın varlığına inanmak insan için doğal bir duygudur. Gaflet, inat, kibir bazı geçici hallerle körelebilir. Ancak hiçbir zaman yok olmaz." Sizi karada ve denizde yürüten Allah'tır. Bulduğunuz gemi, içindekileri güzel bir rüzgârla götürürken yolcular neşelenirler; bir fırtına çıkıp da onları her taraftan dalgaların sardığı ve çevre çevre kuşatıldıklarını sandıkları anda ise Allah'ın dinine sarılarak, "Bizi bu tehlikeden kurtarırsan and olsun ki şükredenlerden oluruz" diye O'na yalvarırlar." (Yunus, 10;22)

(Cevap B)

24. Gazâlî kuşkusuz İslam düşüncesinin yetiştirdiği en yetkin simalardan biridir. Onun yazdığı *el-İktisad fi'l-İtikâd*, *İlcâmu'l-avâm an ilmi'l-keîâm* ve *Kıstâsu sıratı'l-mustakîm* gibi irili ufaklı birçok eser onun kelâm ilmine katkısını ortaya koymaktadır.

(Cevap A)

25. Nazzam tafra teorisini açıklamak için bir kuyuya sarkıtılan iki cisim ve üst tarafı alt tarafından daha fazla hareket eden topaç gibi hareketli iki şeyden veya bir cismin iki parçasından birinin diğerini geçtiği bazı örnekler zikretmiştir ki bu örneklerin tamamı öndekinin mesafesinin bir kısmını sıçrayarak geçtiğini göstermeyi amaçlamaktadır.

(Cevap D)

26. İlk dönemden itibaren fetihlerle birlikte genişleyen İslam coğrafyası çeşitli inkârcı akımlarla karşılaşmıştır. Bunun sonucunda Müslümanlar Allah'ın varlığını ve buna bağlı inanç esaslarını ispatlamak durumunda kalmışlardır. Bu faaliyetin diğer bir nedeni ise insanların inançlarını temellendirme ve başkalarına açıklama ihtiyacı duymalarıdır.

İslam âlimleri Allah'ın varlığını genelde kozmolojik ve teleolojik delillere dayalı bir yöntem içinde ispatlamaya çalışmışlardır. Bu amaçla âlimler arasında hudûs, imkân ve gaye ve nizam delilleri şöhet bulmuştur. Bu delillere modern dönemde ortaya çıkan dinî tecrübe ve ahlâk delillerini de ilave etmek mümkündür.

(Cevap E)

27. Kader inancı Allah'a, dolayısıyla onun sıfatlarının yanı sıra fiillerinin yetkinliğine inanmanın tabii ve kaçınılmaz bir sonucudur. Bu açıdan bakılınca kader inancının Kur'an'da ilâhî sıfat ve fiillerden hareketle temellendirildiği görülür. Buna göre kader inancını belirleyebilmek için ilişkili bulunduğu ilâhî sıfat ve fiillerin yanı sıra insanın sorumluluğu, irade ve fiil yapma özgürlüğü ve gücüne itikâdî açıdan nasıl bakıldığını incelemek gerekir. Konuyla ilgili olarak Allah'ın ilim, irade, yaratma zatî ve fiilî sıfatları öne çıkmaktadır. Bu arada bir de insanların sorumluluğu ve irâde gücünü de ele almak gerekir.

(Cevap D)

28. Hariciler için; "Dinden çıkanlar" anlamında Marika, "Canlarını ve mallarını Allah'a satanlar" anlamında Ehl-i Şurat, Sıffin'de hakemlere itiraz ettikleri için "Muhakkime", toplandıkları bölgeden dolayı "Haruriyye" isimleri kullanılmıştır. Ancak kullanılan isimler arasında Merisiyye yoktur.

(Cevap C)

29. Ehl-i Sünneti oluşturan Eşarî ve Mâtürîdî kelâm ekollerinin birbirleriyle örtüşen görüşleri olduğu gibi farklı görüşleri de vardır. Fakat örtüşen görüşler çoğunluktadır. İmanın tanımını, bilginin kaynakları, büyük günah meselesi, imamet gibi kelâm ilminin belli başlı konularında fikir birliği içinde olmalarına rağmen, cüz'î irade, kesb, kadınların peygamberliği, Allah'ın fiillerinin hikmete dayanıp dayanmadığı, ye's hâlindeki tövbenin kabulü gibi tali konularda ihtilaf etmişlerdir. Her iki mezhep de akaid sahasında, ayetlerin yanında hadisleri de delil olarak kullanmıştır.

(Cevap D)

30. Belli görüşler etrafında oluşan ve yeni katılımlarla da giderek zenginleşen fıkhi kümeleşmeye mezhep denir.

(Cevap B)

31. Sıffin Savaşı'nda Hz. Ali taraftarlarından olan ve "Hüküm ancak Allah'a aittir" diyerek ayrılan grup Haricilerdir. Buna göre Havaric, hakem tayinini yani tahkimi kabul etmesinden dolayı Hz. Ali'den ayrılanların meydana getirdiği bir fırkadır.

(Cevap D)

32. Parçada anlatılan gazve Tebük Gazvesi'dir. Tebük Medine'nin kuzeyinde, Suriye ticaret yolu üzerinde Medine'ye 700 km uzaklıktadır. Kur'an'da Tebük Gazvesi'nin düzenlendiği zamana "Saatü'-use" (güçlü zamanı) denilmiştir.

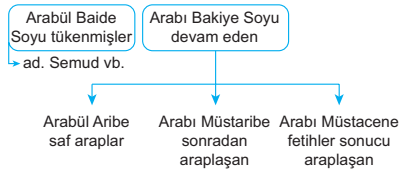
(Cevap C)

33. Hz. Muhammed Rumlarla savaşmak için yola çıkan İslâm ordusuna “Komutanınız Zeyd Bin Harise'dir. Ona itaat ediniz, Zeyd şehid olursa o zaman Cafer b. Ebû Talip'e itaat ediniz. Cafer şehid olursa komutanınız Abdullah b. Revaha'dır.” buyurmuştur. Daha sonra komutanlığı Halid bin Velid almıştır. Buna göre Ebû Ubeyde b. Cerrah Mute Savaşı'nın komutanlarından değildir.

(Cevap B)

34. Arap Kabile Yapısı:

(Cevap E)

35. Bi'r-i Maüne Faciası Uhud Savaşı'ndan 4 ay sonra meydana gelmiştir. Ebu Bera kendilerine İslam'ı anlatmaları için bazı kişilerin gönderilmesini istedi. Hz. Muhammed 70 kişilik bir heyeti Münzir b. Amr el-Hazreci başkanlığında gönderdi. Fakat bu insanlar pusuya düşürülerek şehit edildi. Sadece 3 kişi kurtulabildi. Hz. Muhammed bu olay üzerine sabah namazlarında beddua etti.

(Cevap E)

36. A, C, D ve E seçeneğinde verilenler hicret sonrasında Medine Dönemi'nde meydana gelmiş olan bilgilerdir. E seçeneğindeki Hac ibadeti hicretin 9. yılında farz kılınmıştır. Hac emri olarak Hz. Ebu Bekir tayin edilmiştir.

(Cevap B)

37. Hz. Muhammed müşriklerle yaptığı antlaşmalarda şartlara daima sadık kalmıştır. Muaheadenin müzakere edilmesi ve yazılması esnasında Kureyş delegesi Suheyl bin Amr'ın oğlu Ebu Cendel Müslüman olarak Hz. Muhammed'e sığınmış ve yardım istemiştir. Ancak antlaşma maddeleri üzerinde tasarruf yapamayacağını ve antlaşmaya bağlı kalacağını bildirmiştir. Müslümanların itirazlarına rağmen antlaşmayı zedelememiş ve Ebu Cendel'i geri vermiştir.

(Cevap B)

38. Tebük, Medîne'nin kuzeyinde, Suriye ticaret yolu üzerinde, Medine'ye 700 km uzaklıktadır. Kur'an'da Tebük Gazvesi'nin düzenlendiği zamana “Sâatü'l-'usre” (güçlük zamanı) denildiği için (Tevbe, 9:117) orduya ceşü'lusre “güçlük ordusu”, gazveye Gazvetü'l-'usre “güçlük gazvesi” adı verilmiştir. Tebük Gazvesi'nin sebebi, Bizanslıların Medine'ye saldırı için savaş hazırlığı yaptığı, Suriye'deki Hristiyan Arap kabilelerinin de onlara katıldığı haberinin alınmasıdır.

(Cevap E)

39. **Kat'ı:** Kağıt veya deri üzerindeki yazıyı, motif veya şekli oyup çıkartarak bir başka kağıt ya da deriye yapıştırmak suretiyle gerçekleştirilen bir süsleme sanatıdır.

Vitray: Renkli camların birleşmesiyle oluşturulan yapılardır.

Mukarnas: İslam bezeme anlayışında mistik anlam, geometrik biçimler ve düzenlemelerin kurgusunda gizlenmiştir. Evrensel birlik ve denge düşüncesi çokgen ve çok köşeli yıldızlarla somutlaştırılmıştır.

Cumba: Eski Türk evlerinde zemin katın üzerindeki katlarda dışa taşan kafesli oda bölmesidir. Pencere hizasından sokağa doğru çıkıntısı olan kafesli bölüm.

(Cevap C)

40. Selçuklular, Karahanlıların ve Gaznelilerin daha önceki uygulamalarını daha ileri taşıyarak abidevi bir cami mimarisi ortaya koydular. Selçuklular mihrap önündeki kubbeli mekanı geliştirdiler. Buna bağlı olarak Türkistan ve İran'a dört eyvanlı, avlulu ve mihrap önü kubbeli bu cami modeli hakim olmuştur. Günümüze ulaşan ilk Selçuklu mescidi (cami) Melikşah zamanında yapılan İsfahan Mescid-i Cuması (Cuma namazı kılınan mescit)dir. Daha sonra inşa edilen Selçuklu camileri küçük ölçekli, tuğladan yapılmış, hafif sivri yapılı İsfahan'daki Melikşah kubbelerini izlerler. Müslüman Türkler coğrafi ve kültürel özelliklerden dolayı çeşitli minare tiplerini uygulamışlardır. Büyük Selçuklularda İran'daki ince ve uzun, silindirik minareleri benimsemişlerdir. Selçuklu camilerinde minareler var olup C seçeneği doğru cevaptır.

(Cevap C)

41. **Salbek:** Ciltçilik sanatında kullanılan, yuvarlak veya beyzî merkezî motifin (şemse) üst ve alt tarafında yer alan laleye benzer süs unsurudur. Kitabın kapağında olabileceği gibi iç kısımlarında da kullanılabilir.

(Cevap D)

42. **Mersiye:** ölülerin ardından yakılan ağıt niteliğine sahiptir. İslam dünyasında ise çeşitli örnekleri olmakla birlikte en çok Hz. Hüseyin'in şehit edilmesi ve Kerbela olayı hakkında mersiyeler yazılmıştır.

(Cevap C)

43. Rüya ve vahy psikolojisi konusunda sistemli bir teori ilk olarak Farabi tarafından ortaya konulmuştur. Ona göre sadık rüya, ilham ve vahyin kaynağı Faal Akıl, insandaki alıcı organ ise hayal gücüdür. İnsandaki hayal gücünün çok güçlenmesi, uyku veya uyanık durumda Faal Akılla iletişime geçmesi sonucunda “nübüvve, kehanet, menamat ve er-rüya'es-sadika” gibi ruhsal olgular ortaya çıkmaktadır. O Aristo'dan devraldığı Faal Akıl kavramını İslam inancındaki vahy meleği ile eşitleyerek bunu er-Ruhu'l-Emin, Ruhu'l Kuds gibi isimlerle karşılaşmıştır.

(Cevap D)

44. Urfa mektebi, İranlılar tarafından 363 yılında kuruldu. Hristiyanlaşan İranlılar için Yunanca'yı ve Hristiyanlığı öğretmek için açılmıştı. Ancak Aristo mantığı ve Porfyrius'un mantık kitabı İsgojo orada, uzun bir zaman okutuldu. Bu mektep 489 yılında Bizans İmparatoru Zenon tarafından kapatıldı. Bu mektebin kapatılması ve başta Urfa mektebinin son idarecisi Nersî'nin bazı hocalarla Nusaybin'e geçmesiyle, burada yeni bir mektep açıldı. Bu mekteple de dinî ve Eflatuncu felsefe eğitimi 9. yüzyıla kadar devam etti.

(Cevap A)

45. "Beytül Hikme" tercüme faaliyetlerinde görev almayan Zeyd bin Sabit'tir.

Yer alan isimler:

- Sabit ibn Kurra,
- Kurra ibn Sabit
- Sinan ibn Sabit
- İbn Mukaffa
- Muhammed Osman el-Dımişki

(Cevap E)

46. Din felsefesinin problemlerinden kasıt, ele aldığı konulardır. Bu konuların hiçbiri dinî hükümlerin doğruluğu ile ilgili değildir. Çünkü din felsefesi dinî hükümleri dil ve mantık açısından inceler ancak doğru veya yanlış şeklinde kanaat belirtmez.

(Cevap C)

47. Kalam ilmi din felsefesini içine alır. Bu durumda; kaynakları, prensipleri, yöntemleri ve amaçları birbirinden farklı olsa da işledikleri konular ortakır.

(Cevap B)

48. **Henoteizm:** Eski Yunanlıların Tanrı anlayışlarıdır. Tanrı tek ve biricik değildir, çok Tanrı vardır. Ancak kabilelerin veya ulusların kendi tanrıları diğer tanrılardan daha üstün kabul edilir.

(Cevap D)

49. A. Comte; sosyoloji kavramını ilk kez kullanan kişidir. Din sosyolojisi kavramını ise ilk kez E. Durkheim kullanmıştır.

- Max Weber ise din sosyolojisini sistemleştiren kişidir.
- Doachim Wach'i ilk sistematik din sosyolojisi eserini yazdı.

(Cevap A)

50. Farabi'nin toplumsal sınıflamasında erdemsiz toplum dört şekilde görülür: Cahil/bilgisiz toplum (el-medinetü'l cahiliyye), günahkâr/kötü toplum (el-medinetü'l fasıka), değişmiş toplum (el-medinetü'l mütebeddile), bozulmuş/şaşkın toplum (el-medinetü'l dalle). Ancak bu sınıflamada kokuşmuş toplum yoktur.

(Cevap E)

51. İbn Haldun'un organizmacı toplum anlayışına göre toplumların hayatında beş tavrı (dönem) vardır:

- Zafer
- Mutlakiyet
- Refah
- Barış
- İsrif

Her toplum zorunlu olarak bu beş dönemi geçirir ve sonunda dağılır. Bu teoriye "tavırlar nazariyesi" adı verilir.

(Cevap D)

52. Haris el-Muhasibi İslam dünyasında psikolojik bakış açısıyla insanın iç hayatını inceleyen ilk bilginidir. Eserlerinde derin psikolojik tahliller ve ruhsal haller ve süreçlerle ilgili kavramlaştırmalar dikkat çekicidir. Bunların başında Nefs kelimesinin salt psikolojik anlamda en tutarlı kullanımına yer verdiği görülmektedir. Dini/ahlaki hakikatlerle uyumlu bir hayat tarzı için kişinin öncelikle kendisini iç açıdan anlamaya çalışmasını ısrarla vurgulamıştır. Bireyin kendisini "iç gözlem"e dayalı olarak araştırması ve kendisi hakkında "iç görü" elde etmesini bir araştırma ve eğitim yönetimi olarak ilk defa dile getirilmiştir. Bu konuda da kendinden sonraki birçok araştırmacıyı etkilemiştir. *er-Riya li Hukuk'ı-illah* derin psikolojik tahlillerinin yer aldığı en önemli eseridir.

(Cevap B)

53. Din psikolojisi, bireylerin kutsal kabul ettikleri varlıkla ilişki çerçevesinde ortaya koydukları her türlü söz, tecrübe ve davranış tecrübe yöntemiyle araştıran bir disiplindir. Bireylerin ruhsal yaşantıları ve davranışları içerisinde ortaya çıkan "dinî olgular" din psikolojisinin temel ilgi alanıdır. Özellikle kişilerin yaşadıkları dindarlığı anlamaya odaklanmış olması bakımından din psikolojisinin kendine has bir konusu ve alanı vardır. Din psikolojisi, bireylerin yaşadıkları dini hayatı oluşum, yapı, gelişim şartları ve süreçleri, sonuçları ve etkileri açısından ele alan bir bilim dalıdır. Din olgusunu insan bilincindeki yapılanması, ruhsal tecrübe ve davranış olarak kendini ifade etmesini çok çeşitli yönleriyle tespit ve tasvir etmeye çalışır. Daha sonra da, bunların en doğru yorumlarına ulaşılmaya çalışılır. Dindar bireyi ya da grubu içten, ruhsal yönüyle anlama gayreti içerisinde olan din psikolojisi, kendine ait bakış açısıyla diğer din bilimlerinden ayrılır.

(Cevap C)

54. Din psikolojisi, bireylerin kutsal kabul ettikleri güçlerle ilişkilerine bağlı olarak ortaya koydukları her türlü söz, tecrübe ve davranışı uygulamalı yöntemlerle araştıran bir bilimdir. Değerlendirmelerini bilimsel veriler ışığında yapar ve herhangi bir dinin kurallarına göre değerlendirme yapılmaz.

(Cevap E)

55. 1982 yılında hazırlanan Anayasa'nın 24. maddesi ile din ve ahlak öğretimi, ilk ve orta dereceli okullarda zorunlu dersler arasına alınmıştır.

(Cevap C)

56. Grimmitt, teorilerini ortaya koyduğu zamana kadar din eğitimi hakkında yoğun tartışmaların yaşandığı kiliselerin eğitim anlayışından açıkça farklı bir pedagoji önermiştir. İngiliz devlet okulları için kabul edilen, Hristiyanlık ve Hristiyan eğitim paradigmasının egemen olduğu ders programlarındaki arka planın aksine Grimmitt, din eğitim ve öğretiminde devlet ile kilisenin rollerinin farklı olduğunu tartışmıştır. Buradaki ana fark, eğitim ile öğretim arasındadır. Grimmitt'e göre Hristiyanlığı insanların anlam arayışı farz eden yaklaşımı, kutsal kitabın vahiy telkin aracı olması, dinî eğitimle günah çıkarılmasını amaçlaması ve öğrencilere sadece Hristiyan olma yollarını göstermesi sebebiyle Kilise eğitim yapmaktadır ve bu din öğretiminden farklıdır (Grimmitt, 1973). Öte yandan Grimmitt, devlet okullarında din öğretiminin genel eğitim alanları arasında haklı bir yere ihtiyacı olduğunu öne sürmüştür.

(Cevap B)

- 57. • **Mürebbi:** Terbiye eden, ders veren pedagoğ
- **Müderri:** Medrese hocası
- **Dersiam:** Halka açık olan yerlerde ders veren
- **Muallim:** Ders veren hocaya denir.

(Cevap A)

58. İnsan anlayışı ve kutsal metinleri verilen bu din sabilliktir. Bu din Kur'an'da Bakara 62, Maide 67 ve Hac 17'de zikredilmiştir. Sabillikten söz eden ayetlere bakıldığında yıldız ve gezegenlere tapınanlar okduklarına dair not düşürlür.

(Cevap A)

- 59. • Japon halkına mensubiyet ve ona ait değerlerin sembolik modeller ve ritüellerle ifade edilişi olarak tanımlanabilecek olan Şintoizm, düzenli inanç doktrinine sahip değildir.
- Japonların önceleri "Kami no Miçi" adını verdikleri bu din, baş tanrı Ameterasu'nun dışında birçok tanrısal varlık olan kamilere ruhlara ve tabiata saygıyı ve onlara ibadeti içermektedir.

(Cevap D)

60. **Karma:** İş, amel, eylem anlamına gelen karma sistemine göre; kişi yaptıklarından yaşarken sorumlu olduğu gibi yeniden dünyaya geldiğinde de bu yaptıklarının sonucu olarak belli bir kasta dünyaya gelir. Bu durum kast temini meşrulaştırır ve toplumsal tepkilerin önüne geçer.

(Cevap D)

61. "Bilgi ve İnanç" 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda (İlkokul 4 ve Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) yer alan ünitelerden biri değildir.

(Cevap E)

62. I, II ve III. öncüllerde verilenler 2018 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (Ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) ile ilgili doğru ifadelerdir.

(Cevap E)

63. **Dinden Öğrenme:** Yaklaşımının esas amacı, öğrencilere insani davranış kazandırıp onların ahlaki ve ruhsal gelişmelerine katkı sağlamak ya da öğrencilerin dini konular hakkında kendi bakış açılarını geliştirmelerine yardım etmektedir.

(Cevap C)

64. • Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4-8. sınıflar) Öğretim Programı'nda "Ünite Açıklamaları" bölümünde konu başlıklarına yer verilmiştir.
- Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4-8. sınıflar) Öğretim Programı her sınıf düzeyinde beş üniteye ayrılmıştır.
- Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4-8. sınıflar) Öğretim Programı'nda kazanımlar ünitelere göre numaralandırılmıştır.

(Cevap E)

65. Sunuş yoluyla öğretimde öğretmenin görevi; konuyu öğrenciler için en uygun biçimde organize ederek yapılandırma, uygun materyalleri seçme daha sonra da konuyu genelden özele doğru sistemli, anlamlı şekilde öğrencilere sunmaktadır.

(Cevap E)

66. A, C, D ve E seçeneğinde verilen kazanımlar, 7. sınıf "İslam Düşüncesinde Yorumlar" ünitesine aittir. B seçeneğinde verilen kazanım 12. sınıf düzeyine ait bir kazanımdır.

(Cevap B)

67. **Sabit hata:** Ölçümden ölçüme değişmeyen hata türüdür. (Öğretmenin herkese 5 puan fazla vermesi)

Sistematik hata: Ölçmeyi yapan kişinin kendi kusurlarına ve yanlılığına bağlı olarak oluşan hata türüdür. (Yazısı güzel olana fazla puan verilmesi)

(Cevap A)

68. I, II ve IV. öncüllerde yer alan ifadeler 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (İlkokul 4 ve Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)'nın genel amaçları arasında yer alır. Fakat III. öncülde yer alan ifade 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (İlkokul 4 ve Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)'nın genel amaçları arasında yer almaz.

(Cevap C)

69. Ali Öğretmen ha (ح) ve yorgun he (ه) harfinin mahreçlerini karıştıran öğrencileri için farklı yöntem ve strateji kullanması, alıştırma yaptırması, harfin benzerlik ve farklılıklarını karşılaştırması ve iki harfin öğretiminde geçen zaman aralığını artırmaya gibi uygulamalar yapması bu sorunu çözmeye katkı sağlar.

(Cevap D)

70. Mesut Öğretmen dersinde geleneksel öğrenme süreci ve bilgisayar destekli öğretimi bir arada kullanmaktadır. Geleneksel eğitim ile uzaktan-bilgisayar destekli öğretim süreçlerinin bir arada kullanıldığı öğrenme yaklaşımı Harmanlanmış / Hibrid / Karışık / Karma öğrenmedir.

(Cevap C)

71. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğretmenin "Bu konu sayesinde Peygamberimiz doğduğu çevrenin özelliklerini öğreneceksiniz." demesi bir güdüleme etkinliğidir. Çünkü güdüleme öğrencileri o derste öğrenecekleri konunun ne işi yarayacağını açıklamasıdır.

(Cevap A)

72. Kerem Öğretmen'in yaptığı uygulama ile öğretimde süreç değerlendirmeyi merkeze almaktadır. Çünkü öğrencilerin derse ilişkin yaptıkları dönem için ürün dosyası haline getirmesi ve sene sonunda buna yönelik performans notu vermesi bu uygulama ile alakalıdır.

(Cevap B)

73. İstasyon öğrencilerin gruplar halinde bir öğrenme konusuyla ilgili çalışmalar yapmak ve bu çalışmalarda birbirlerinin kaldıkları yerden devam ederek yarım bırakılan işleve katkı sağlamak amacıyla kullanılır.

(Cevap E)

74. Ayette verilen ilkeleri bulma çalışması öğrencilerin aktif katılımını sağlar, ayet üzerinde düşünme eve yorum yapma fırsatı verir, günlük yaşantıdan örnekler vererek bulunan ilkelerin hayatla ilişkilendirilmesini sağlar.

(Cevap D)

75. Kubaşık (İşbirlikçi) öğrenme yaklaşımı öğrencilerden küçük gruplar oluşturarak bir konuyu çözmek, bir görevi yerine getirmek ya da problemi çözmek üzere ortak bir amaç uğruna birlikte çalışmalarını yoluyla gerçekleşen bir öğretim yaklaşımıdır.

(Cevap D)

1. Asım ve Ebu Amr kıraatidir.

Nafi Kıraati: Nafi kıraatinin Verş rivayeti bugün Mısır hariç, Kuzey Afrika'nın bazı bölgelerinde okunmaktadır. Ancak Mısırlılar Verş'in rivayetini kabul etmekle beraber, daha kolay ve daha paratik olduğu için Hafs'ın rivayetini okumaktadırlar.

(Cevap D)

2. Medd-i muttasılı asli medde bir elif ziyadeyle 2 elif miktarı okuyanlar: Kalun, İbn Kesir, Ebu Amr, Yakub.

- Medd-i muttasılı asli medde iki elif ziyade ederek 3 elif miktarı okuyanlar: İbnü Amir, Kisai.
- Medd-i muttasılı asli medde üç elif ziyade ederek 4 elif miktarı okuyan: Asım.
- Medd-i muttasılı asli medde dört elif ziyade ederek okuyan: Verş ve Hamze.

(Cevap C)

3. Hz. Muhammed 23 yıl zarfında farklı zaman ve zeminlerde vahiyler inmiştir. Bunlar bazı özel terimlerle ifade edilir.

- **Hadari:** Seferde ve misafirlikte bulunduğu zamanlarda
- **Leyli:** gece vaktinde
- **Şitai:** Kış mevsiminde
- **Seferi:** Seferde iken nazil olan vahiyler verilen isimdir.

(Cevap A)

4. ﴿ (Ra) Sakin, kendisinden önceki harf de sakin, ondan önceki harf üstünlü olduğu için Ra harfi kalın; Ra'dan sonra, hafzedilmiş bir ﴿ (ye) harfi olduğu için de "Ra" ince okunabilir.

(Cevap C)

5. Zeyd b. Sabit'in Mushaf başkanı seçilme nedenleri şunlardır:

- Zeyd'in, uzun süre vahiy katipliği yapması
- Resulullah hayatta iken Kur'an'ın tamamını toplaması
- Kur'an'ın tamamını ezberlemesi ve onu okuması
- Zeyd'in kıraati, Hz. Muhammed'in son arzada Cebrail'e sunduğu kıraat olması
- Zeyd'in, çok zeki bir kişi olması
- Bütün Müslümanların güvenini kazanmış olması

(Cevap C)

6. Mübhem kavramı, insan, melek ve cin gibi varlıkların veya bir topluluk ya da kabilenin veyahut bir kelime ve nitelemenin Kur'an'da açık değil de ism-i işâretler, ism-i mevsuller, zamirler, cins isimleri, belirsiz zaman zarfları ve belirsiz mekân isimleriyle zikredilmesi anlamına gelmektedir. Görüldüğü gibi müphem lafızlar anlam bakımından bir belirsizliği ve anlaşılmağı ifade etmektedir. Böyle olunca mübhem olan hususların açıklığı kavuşturulmasında doğal olarak bir zaruret söz konusudur.

(Cevap D)

7. Mekkî surelerin özellikleri şunlardır:

- I. İçinde "kellâ" lafzı olan,
- II. Secde ayeti ihtiva eden,
- III. Bakara suresi hariç, içinde Âdem ve İblîs kıssası yer alan,
- IV. Bakara ve Âl-i İmrân Suresi hariç, başında hurûf-ı mukatta'a bulunan,
- V. Bakara hariç, içinde peygamberlerin ve geçmiş milletlerin kıssaları anlatılan
- VI. Bazı istisnalar dışında, içinde "ey insanlar" ibaresi bulunup, "ey imân edenler" ibaresi bulunmayan surelerin hepsi Mekkîdir.
- VII. Muhtevâ olarak:

- Mekkî surelerde şirke ve putperestliğe karşı bir mücadele vardır. Müşriklerin bâtıl inançları çürütülerek şirk ortadan kaldırılmaya çalışılır.
- Tek Allah inancı, nübüvvet ve ahrete imân esasları veciz ifadelerle anlatılır.
- İyi ahlaka sarılmaya ve istikamete teşvik ederler.
- Ayet ve sureler kısa, ifadeler hararetili ve vurguludur.
- Kasemlere fazla yer verilmiştir.
- Mekkî surelerde, rûhânî cezveler ve tatlı mûsikî ahenkler vardır.

(Cevap D)

8. Kur'an-ı Kerim'in bir kısmı, herhangi bir sure veya neden olmaksızın, bir kısmı ise sebeplere bağlı olarak indirilmiştir. Bir veya daha fazla ayetin inmesine sebep olan olay veya soruya sebep-i nüzul (esbabü'n nüzul) denir. Nüzul sebepleri Kur'an'da yer almamış, olayı bizzat yaşayan veya ona şahit olan saha-be tarafından nakledilmiştir.

(Cevap E)

9. Abdullah bin Mesud tarafından kurulan Kufe tefsir ekolünde, müteşabih ayetleri daha çok rey ve içtihatla te'vil yoluna gidilmiştir. Diğer ekoller arasında en ayırt edici özelliği budur. Bu yöntem daha sonra Hanefi mezhebinin doğmasında etkili olmuştur.

(Cevap C)

10. Sahabe ile görüşüp onlardan ilim öğrenen tâbîler hadis rivayet eden ikinci nesildir. Bazı tâbîler aslında hadisi almış oldukları sahabinin ismini isnatlarında atlar ve sanki kendileri bizzat Hz. Muhammed'den görmüş ya da işitmişçesine hadis rivayet ederler. Böyle rivayete irsal, irsal yoluyla rivayet edilen hadise mürsel hadis denir.

(Cevap A)

11. Etraf kitapları hadislerin, hangi hadis kitaplarının neresinde olduğunun kolaylıkla tespit edilmesini sağlar.

- Bu türün ilk örnekleri olan Halef el-Vasîti ve Ebu Mesud ed-Dımaşkı'nın Etrafûs Sahihayn isimli eseri Buhari ve Müslim'in Sahih'leriyle ilgilidir.

(Cevap C)

12. Ravinin Kusuruna Bağlı Zayıf Hadis Çeşitleri:

- Muallêl, Muzdadrib, Maklub, Şazz ve Mahfuz, Münker ve Maruf, Metruk

Muzdarib Hadis

- Şeyban'dan, o, Ebu İshak'dan, o, İkrime'den, o da İbn Abbas'dan naklen rivayet etti ki, o şöyle demiş, Ebu Bekr es-Siddik (r.a)!, Resulullah'a (sav) demiş ki; "İhtiyarladığınızı görüyorum?". Şöyle buyurmuş: "Beni Hud, Vakıa, Amme yetesaelun ve İze's-şemsu küvviret sureleri ihtiyarlatıldı!" (Hakim, Müstedrek, II, 374).
- Bize Ebu'l-Ahvas rivayet edip dedi ki, bize Ebu İshak, İkrime'den, naklen rivayet etti ki, o şöyle demiş: Ebu Bekr es-Siddik (r.a) şöyle demiş... (Said b. Mansur, Sünen, V, 371)

(Cevap D)

13. Hadis âlimleri Kur'an-ı Kerim'in kudsi hadisten farkını anlatmak için A, B, C ve E seçeneklerinde verilen bilgileri beyan etmişlerdir. Ancak, kudsi hadis lafızları Kur'an'ın lafızları gibi muciz değildir. Çünkü bu lafızlar Hz. Muhammed'in sözleridir.

(Cevap D)

14. Hocanın kitabındaki hadislerin kendi semai olduğunu bildirmesi, fakat rivayet için herhangi bir izin verdiğine dair beyanda bulunmaması şeklinde tarif edilen hadis tahamül yolu "İ'lam" dır.

(Cevap A)

15. İki vaktin namazını bir vakitte kılmaya fıkıh terminolojisinde namazların cem'i (birleştirilmesi) denir. Cem'i iki şekilde gerçekleşir.

I. **Cem'i Takdim:** Arafatta öğle ile ikindiye, öğlenin vaktinde kılmaya denir.

II. **Cem'i Tehir:** Müzdelife'de akşam ile yatsıyı, yatsının vaktinde kılmaya denir.

(Cevap B)

16. Soru öncülünde parçada boş bırakılan yerlere B seçeneğindeki ifadeler gelmelidir. Müctehidin şeri-amelî hükümleri tafsili delillerden çıkarabilmesine yarayan kurallar bütününe **usul-i fıkıh** denir.

Şeri delillerden elde edilen fıkıh hükümleri sistematik tarzda ele alan fıkıh dalına **füru-i fıkıh** denir.

(Cevap B)

17. Kavme, namazda rükudan kalkıp her aza yerleşecek şekilde dimdik durmak demektir. Rükudan kalkınca secdeye gitmeden önce iyice doğrulmak demektir. Sözlükte "oturma, oturma, oturmuş" anlamına gelen celse, dinî terim olarak namazda iki secde arasındaki oturmuş anlamına gelmektedir.

(Cevap A)

18. Şafi mezhebine göre ikinci namazının vakti her şeyin gölgesi kendi gölgesinin iki katına yetişinceye kadardır. Hanefi mezhebine göre ikinci namazının vakti bu şeyin gölgesi kendisinin bir misli olduğu kadardır.

(Cevap C)

19. **Hac'da bedene (deve ve siğir) kesmeyi gerektiren durumlar:**

- Arafat vakfesinden sonra ve ziyaret tavafından önce cimada bulunmak
- Ziyaret tavafını cünüp olarak yapmak

(Cevap C)

20. Özellikleri verilen kurban Akika Kurbanı'dır. Bu kurban için Hz. Muhammed Nesike ismini tercih etmiştir. Doğumdan sonra bunu lüt-feden Allah'a şükür nişanesi olarak kesilen kurbandır.

(Cevap D)

21. İslam hukukçuları, nasların lafızlarının farklı anlaşılması sebebiyle ihtilafa düşmüşlerdir. Bu durumda bazıları lafızların hakiki manasına göre hareket etmiş bazıları ise mecazi manaya göre hareket etmiştir. Ancak lafızların sadece hakiki manada anlaşılıp mecazi manasına dikkat edilmemesi bir ihtilaf sebebi değildir.

(Cevap C)

22. Maturidilere göre yüce Allah'ın kendisiyle fiillerini gerçekleştirdiği bir Tekvin sıfatı vardır ve subuti sıfatlardandır. Mutezile ve Eşariler'e göre Allah'ın subuti sıfatları arasında Tekvin diye bir sıfat yoktur. Kudret sıfatı yaratma işlevini yerine getirir.

(Cevap B)

23. • Mucize, peygamberlik iddiasından önce değil sonra vuku bulmalıdır.
- Mucize peygamberin isteğine uygun olmalıdır.
  - Mucizenin gerçek faili Allah'tır. Peygamberlerin mucizesi, mecazi bir ifadedir.
  - Tekrarı olmayan ve tabiat kanunlarına aykırı gerçekleşen bir olaydır.
  - Peygamberlik iddiasında bulunanlara özgüdür.
  - Mucize Allah'ın fiilidir.
  - Vuku bulduğu şekliyle ona muhalefet edilmemelidir.
  - Kur'an'da mucizeyle ilgili olarak üzerinde durulması gereken diğer bir nokta mucizenin tamamen Allah'ın iradesine bağlı olarak cereyan etmesidir.

(Cevap D)

24. Eşariler'e göre istitaat insanda sürekli var olan bir vasıf değildir. İstitaat "Allah'ın insanda fiili işlemekte olduğu anda ve ancak o fiili yapmaya elverişli olarak yarattığı, bu sebeple zıt değerlerde iki fiilden birini serbestçe kullanmaya elverişli olmayan bir kudrettir." Bu durumda insan sadece gücünü kullanabileceği fiili seçip yapabilir.

(Cevap D)

25. İmanda istisna; kişinin "inşallah müminim" demesidir. Matüridi âlimler bu duruma cevaz vermemiş ve kişi imanını kesin bir dille ifade etmeli ve "ben müminim" demelidir şeklinde hüküm vermişlerdir.

(Cevap D)

26. **İnayet Delili:** yeryüzündeki her şeyin insanın kullanımına uygun yaratılması ve bu eşsiz tasarımin Allah tarafından gerçekleştirildiği tezine dayandırılan delildir. İbn Rüşd bu delil için "Kur'an ve şeriata en uygun" yol tanımını yapmış ve özel bir önem vermiştir.

(Cevap C)

27. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler Eşariliğin görüşlerindedir ve Maturidiler bunlara katılmazlar. Ancak büyük günah işleyen kişinin iman dairesinden çıkmayacağı bu iki mezhebin ittifak ettiği bir husustur.

(Cevap A)

28. Hanefi mezhebinde Ebu Hanife'nin ders halkalarında yetişen Ebu Yusuf, Muhammed ve Züfer gibi âlimlerin son derece önemli yeri vardır. Onlardan sonra da Tahâvî, Kerhî, Cessâs, Kudûrî, Serahsi, Merginani ve Debûsî gibi âlimlerin önemli katkılarıyla mezhep tam olarak oluşmuştur.

(Cevap D)

29. Eşariyye, akaid konusunda Ebû'l-Hasan Ali b. İsmail el-Eş'arî'nin görüşlerini benimseyen Ehl-i Sünnet mezhebine verilen isimdir. Bakıllani, İbn Furek, Cüveyni, Beyzani, Taftazani ve Cürcani Eş'ari mezhebinin görüşlerini benimseyen bilginlerdendir. İmam Maturidi ise ismiyle meşhur Maturidiyye mezhebinin kurucusudur.

(Cevap E)

30. Allah'ın adil olması, kullara ait fiilleri yaratması anlamına gelir. Kul işlediği fiili bizzat kendisi varlık alanına çıkarır. Eğer böyle olmayıp da kulların fiillerini Allah yaratmış olsaydı sonra da bu fiillerinden dolayı insanları cezalandırsaydı bu takdirde Allah'ın adaletinden söz edilemezdi. Şu takdirde Allah, kullarına bir şeyi yapıp yapmama gücü vermiştir. Bununla beraber insan hürdür, kendi fiilini kendisi yapar. Eğer insan herhangi bir şeyi yapıp yapmama hürriyetine sahip olmasaydı o takdirde insanın işlediği iyi ve kötü amellerden sevap veya ceza görmesi manasız olurdu. Eğer insanın fiilleri ezeli yazı/kaderde belirlenmiş olsa ve Allah insanları bu fiilleri yapmaya zorlamış farz edilseydi Allah'ın o fiillerden dolayı bir insanı cezalandırması zulüm olmuş olurdu. Hâlbuki Allah adildir; kullarına hiçbir şekilde haksızlık etmez. Kısaca Mu'tezile'ye göre kul, fiilinin hâlikidir. Kader diye bir şey yoktur.

(Cevap A)

31. Öncüde özellikleri verilen ekol Neccâriyye'dir. Mezhepler tarihi müellifleri, Neccariyye'nin fırka sınıflandırmasındaki yeri konusunda farklı görüşler ileri sürmüş, bazıları onu Mutezile'den, bazıları Mürcie'den yahut Cebriyye'den saymışlardır.

(Cevap B)

32. Beni Lihyanlar Hicretin 4. senesinde Bi'ri Mauna denilen yerde kırka yakın Müslümanı şehit etmişlerdir. Recî mevkiinde irşad için gönderilmiş bulunan İslam birliğini kuşatıp birçoklarını şehid edenler de yine bu kabiledendir.

(Cevap D)

33. Önemli Panayırlar:

Mecenne: Mekke yakınlarındaki Merruzzahran denilen yerde ukaz panayırının ardından zilcade ayının son on gününde kurulurdu.

Zülmecaz: Zilhicce ayının ilk sekiz günü devam eder. Hacılar Mecenne panayırının ardından buraya gelip sekiz gece kaldıktan sonra tevriye günü, Arafat'a gitmek üzere buradan ayrılırlardı.

Hubaşe: Hicaz-Yemen kervan yolunda recep ayının başında kurulur üç veya sekiz gün devam ederdi.

(Cevap C)

34. Hz. Muhammed, bıkmadan Mekke'ye gelen kabileler arasında tebliğ faaliyetini sürdürürken peygamberliğin 11. yılında (M. 620) Medine'den gelen kafilenin içinde bulunan altı Hazrecli Müslüman oldu. Bunlar Mekke yakınlarındaki Akabe mevkiinde Hz. Muhammed'le görüştüler ve onun İslâm'a çağrısına olumlu cevap verdiler.

Memleketlerine dönen altı Müslüman, peygamberliğin 12. yılında (M. 621) daha kalabalık bir grup olarak Mekke'ye geldiler. Hz. Muhammed onlarla Akabe mevkiinde bir toplantı yaptı. Bu toplantıya on Hazrecli'nin yanı sıra iki de Evsli katılmıştı. Hz. Muhammed onlara nasihat etti ve İslâm ilkelerine uyacaklarına dair onlardan biat aldı. Hz. Muhammed'e, "Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, yalan uydurarak hiç kimseye iftira etmemek ve iyi olan hiçbir hususta Allah Resûlü'ne isyan etmemek" üzere biat ettiler.

(Cevap E)

35. Hz. Muhammed Hicretin 6. yılında Kabe'yi ziyaret için umre hazırlıklarına başlamıştı. Bunu haber alan müşrikler Müslümanları içeriye sokmama kararı almışlardır. Hz. Muhammed sadece ziyaret için geldiğini bildirmek için Hıraş b. Umeyye'yi Mekke'ye göndermiştir. Daha sonra Hz. Osman elçi olarak gönderilmiştir. Hz. Osman'ın geri dönüşü gecikince ve öldürüldüğüne dair haberler yayılmıştır. Fethi Suresi 18. ayette geçen bu biat Bey'atü'r Rıdvan'dır.

(Cevap C)

36. Müslümanlarla yaptıkları antlaşmayı ilk bozan Yahudi kabilesi Kaynukaoğulları'dır. Bedir Savaşı'ndan sonra taşkınlık yapmaya ve bu savaşta zafer elde eden Müslümanları kıskanmaya başladılar. Bunun üzerine Hz. Muhammed onların Medine'yi terk etmelerini emretti. Kaynukaoğulları ailelerini yanına alarak Medine'yi terk ettiler (624).

(Cevap A)

37. Mescidi Nebi'nin yapılmasından sonra Müslümanlar namaz için nasıl toplanacaklarını belirlemeye çalıştılar. Bazıları çan çalınmasını, bazıları borazan çalınmasını, bazıları ise ateş yakılmasını teklif ettiler. Bu tekliflerin hiçbiri kabul edilmedi. Sahabelerden Abdullah b. Zeyd o gece rüyasında ezanın lafızlarını gördü. Ertesi sabah rüyayı Hz. Muhammed'e anlattı. Hz. Muhammed ezanı Bilal-i Habeşi'ye anlatmasını ve onun okunmasını istedi.

(Cevap B)

38. Tevatür, bilme ile var olmanın özdeş olduğu bir bulunuş şeklini ifade etmektedir. İnsanların varlığını devam ettirmesi, en temel ahlaki ilkelerin ve kuralların, bir şekilde ve en azından asgari ölçüde, etkin olması anlamına geldiği için, insanların bütününde böylesi bir bilginin bilfiil mevcudiyetini göstermektedir. Buradaki tevatürü bu sebeple biraz daha geniş anlamı ile kullanmak ve bütün insanlıkta bulunan en temel ahlaki bilgilerin kaynağının, nihai olarak insanlık kültürünün esasını teşkil eden risalet ve nübüvvet olduğunu ve bütün insanlıkta bilfiil nakledilen bir ahlakın, yani davranış düzeninin bulunduğunu ve bu hususta en genel ilkeleri ve bazı temel kuralları açısından, bütün insanlarda müşterek bir ahlak ve ahlaki bilgi olduğu söylenebilir.

(Cevap B)

39. Soruda verilen gelişmeler Abdülmelik bin Mervan zamanına aittir. Abdülmelik altın ve gümüş sikkeler bastırды; böylece İran ve Bizans paralarını tedavülden kaldırmış oldu. Abdülmelik zamanında Arapça resmî dil olarak kabul edildi. Böylece önceden Rumca ve Farsça tutulan kayıtlar Arapça olarak tutulmaya başlandı. İslam dünyasındaki büyük camilerden biri olan Kudüs'teki Kubbetü's Sahre'nin inşası da Abdülmelik zamanında gerçekleşmiştir.

(Cevap C)

40. **Kaside:** Allah, peygamber ve din büyükleri, İslam dininin ibadet, ahlak ve çeşitli yönleriyle tasavvufi meselelerinden söz eden, dini tasavvufi şiirlerin bir kişi tarafından, herhangi bir enstrümanın eşliği olmadan okunmasıdır. **Sala:** "Dua" ve "namaz" anlamlarına gelir. Hz. Muhammed'e Allah'tan rahmet ve selam temenni eden, onu metheden, onun şefaattını dileyen, aile fertlerine ve yakınlarına dua ifadeleri içeren, güftelerin genel adıdır. Sala çeşitleri: sabah salası, Cuma ve bayram salası, cenaze salası, salati ümmiyye.

(Cevap C)

41. Ta'lik (nesta'lik) İstanbul'un fethinden sonra Osmanlı Meşihat Dairesi ve ilmiye sınıfının resmî yazısı olmuş; muhasebat, vesikalar, kayıtlar, edebî eserler ve bilhassa divanlar, şiirler ta'lik ve incesiyle yazılmıştır.

(Cevap D)

42. Ciltçilik sanatında yazma eserlerin sayfalarının dağılmasında için sırt kısmının örgü şeklinde dikilmesine "şiraze denir.

(Cevap A)

43. Yabancı kültürlerle ait eserlerin toplanması Emevîler devrinden itibaren başlamıştır. Abbasîler devrinde Bağdat'ta kurulan Beytül-Hikme'de ise toplanan bu eserlerin tercümesi yapılmıştır. Kütüphane ve rasathaneden oluşan Beytül-Hikme, bir araştırma ve tercüme merkezi kimliği taşımaktadır.

(Cevap E)

44. **Sofistâiyye (Sofizm):** Yunanlı sofistlerden etkilenen Müslüman düşünürlerdir. İndiye, İna-diyye ve Lâedriye gibi alt kolları vardır. Bunlar için hakikatin ölçüsü insandır. Doğruluk ve yanlışlık insanın dilini kullanmasına bağlıdır. Her şey bir çeşit dil oyunudur.

(Cevap D)

45. İbn Bâcce'nin felsefesinin temel konusu insan ve insan mutluluğudur. İnsan, yapısı itibariyle evrene benzer. Onda üç boyut bulunur: 1) Tabii, 2) duyuşal ve 3) akli boyut. Fakat insanı diğer varlıklardan ayıran özelliği aklıdır. İbn Bâcce Aristocu çizgiyi takip ederek insanı bu doğanın bir parçası olarak kabul eder. Tabii boyut dediğimiz alan burasıdır. Bu boyutu itibariyle insan dört unsura, bunlardan oluşan mürekkep parçalara, beslenme, büyüme ve üreme güçlerine sahiptir. İkinci boyutuyla ise duyu güçlerine sahiptir. Bunlar ortak duyu, hayal ve hafıza güçleridir.

(Cevap C)

46. Dinin daha çok olgusal boyutlarıyla ilgilenen din bilimleri dalı din fenomenolojisidir. Bu bilim dalı, dinlerde ortaya çıkan tüm dinî olguları sistematik ve karşılaştırmalı olarak ele alır, onların özünü anlayıp yorumlamaya çalışır. Her dinin yapısındaki dinî eylemler ve inançlar, diğer dinlerdekilere belli bir dereceye kadar benzerlik gösterir. Din fenomenologları, dinî olguların değişmiş veya dönüşmüş şekillerinin ötesindeki ortak karakterlerini anlamaya, onları kendi asıl özgünlüğü içerisinde tanımlamaya çalışırlar. Bireyin dindarlığı dinî fenomenlerle kurduğu ilişki çerçevesinde oluşup geliştiğinden dolayı din psikolojisi, din fenomenolojisinin analiz ve değerlendirmelerinden önemli ölçüde yararlanır.

(Cevap E)

47. **Alfred North Whitehead:** Panenteizmin kurucusudur. Tanrı evreni içerir, fakat onunla özdeş değildir.

Spinoza: Panteizmin kurucusudur. Tanrı dünyadan ayrı değildir.

(Cevap D)

48. **Ontolojik Delil:** Varlık bilimsel kanıt olarak da adlandırılan bu düşünceye göre tanrının varlığı zorunlu, mükemmel ve mutlak. Daha önceleri başkaları tarafından ifade edilen bir düşünce olsa da bu kanıtı açık bir dille ilk defa savunan Aziz Anselmus olmuştur.

(Cevap E)

49. **Farabi el-Medinetü'l-Fadıla** isimli eserinde, erdemli toplumun lideri olan erdemli bir devlet başkanında şu 12 özelliğin bulunması gerektiğini belirtmektedir:

- (1) özürsüz bir beden,
- (2) anlayış ve kavrayış,
- (3) kuvvetli bir hafıza,
- (4) zekilik,
- (5) güzel hitabet,
- (6) bilim sevgisi,
- (7) yeme içme kadınlara düşkün olmama,
- (8) doğruluk,
- (9) yücelik,
- (10) adalet,
- (11) ılımlılık ve
- (12) azim ve irade.

Bir insanda bu özelliklerin tümünün birden bulunması çok zor olduğundan Farabi'ye göre, devlet başkanının hiç değilse bu özelliklerin yarısına sahip olması gerekir. Eğer bu son şartı da taşıyan bir kişi bulunamazsa, bu erdemleri taşıyan kişilerden oluşan bir kurul devleti yönetmelidir.

(Cevap C)

50. Din sosyolojisi, dinin toplumsal boyutunu, sosyal gerçeklik olarak ele alıp incelerken genel sosyolojinin yöntem ve tekniklerinden yararlanır. Başka bir ifade ile din sosyolojisi, sosyolojinin yöntem ve yaklaşımlarını dinî-sosyal alana uygulanmasıdır. Bu nedenle, sosyoloji gibi, din sosyolojisi de tümevarımcı yönetimi kullanan, tümden gelimi de yeri geldiğinde uygulayan, sosyal olay ve olguları neden-sonuç bağlamı içinde ele alan, çok faktörlü çoğulcu yaklaşımı esas alan bir bilimdir.

(Cevap A)

51. Dinin toplum üzerinde; bütünleştirme, çatıştırma, organizasyon, sosyalizasyon, yapılandırma, kimlik kazandırma, meşrulaştırma ve hayata anlam katma gibi etkileri vardır. Ancak hayatı sorgulama daha çok psikolojik ve bireysel bir durumdur. Böyle bir durumda din-toplum ilişkisi söz konusu değildir.

(Cevap A)

52. Allport dindarlığı iç güdümlü ve dış güdümlü olmak üzere ikiye ayırmıştır. İç güdümlü dindar ibadetleri tanrının rızasını kazanmak için yaparken, dış güdümlü dindar ise maddi ve manevi çıkar elde etmek için ibadet eder. "Birey ve Din" isimli bir eseri vardır.

(Cevap B)

53. İlk akademik din psikolojisi dersleri, 1949'da kurulan Ankara İlahiyat Fakültesinde Bedii Ziya Egemen tarafından verilmiştir. Egemen'in kaleme aldığı *Din psikolojisi: Saha, Kaynak, Metod Üzerine Bir Deneme* (1952) adlı küçük hacimli kitabı, ülkemizde ilk din psikolojisi eseri olması ve kendinden sonrakilere referans teşkil etmesi bakımından önemli bir eserdir. Eserin ilk kısmında Din psikolojisinin tarihi, konuları, alanları, kaynakları ve yöntemleri üzerinde durulmuş; ikinci kısmında ise, Psikoanalitik yaklaşımın temel görüşleri işlenmiş, din ile ilgili görüşleri nedeniyle ekolün kurucusu Freud tenkit edilmiştir.

(Cevap B)

54. Jung dinin kökenini, bireye aşkın bir kaynağa, en eski insan atalarının psikolojik katılımlarında var olan arketiplere dayandırır.

- Arketipler tüm insanlığa has ortak davranış özellikleridir. Kişinin bireysel hayatında sonradan elde edilen değil, ruhsal yapısında kalıtsal olarak varolan bilinç dışı ruhsal içeriklerdir. Bütün dinler arketipler aracılığı ile kendilerini ifade ederler.

(Cevap D)

55. Her toplumu oluşturan manevi öğeler vardır. Din bu manevi öğelerin başında gelir. Okul toplumsal yaşamın bu olgusundan uzak olmaz. Eğitimin görevi bireyin sosyalleşmesine katkıda bulunmak, istenen bilgi, beceri ve değerlere sahip bireyler yetiştirerek toplumsal devamlılığı sağlamaktır. Eğitim toplumda meydana gelen değişimlere karşı duyarlı olmalıdır. Ancak bu asla eğitim sisteminin tamamen bu değişime göre şekilleneceği anlamına gelmemelidir. Manevi kültürün önemli ve vazgeçilmez değerlerini yitirecek değişimlere gerektiğinde eğitim karşı koymalıdır. Bu değerlerin unutulmasını ve değişimini engellemelidir.

(Cevap B)

56. Örgün öğretim kurumlarında Din Kültürü ve Ahlak bilgisi dersi programı doğrultusunda yürütülen eğitim etkinlikleri Örgün Din Öğretimi kapsamında yer almaktadır. Yaygın din öğretimi okul dışındaki kurumlarda verilen planlı din eğitimidir.

(Cevap B)

57. Din eğitimi ve din hizmetleri alanlarındaki dinî iletişimler, amaç ve şekil yönünden farklılık göstermektedir. Din eğitimi faaliyetleri, planlı ve amaçlı bir şekilde bilgilendirmeye, tutum, anlayış ve davranış kazandırmaya yönelik çalışmalar olduğundan bu faaliyetlerdeki iletişimler akademik iletişim kapsamına girmektedir. Dolayısı ile bu çalışmalarda akademik iletişim süreci, onun ilke ve kuralları esas alınacaktır. Din hizmetleri kapsamında yer almakla birlikte tamamen bilgilendirme ve öğretme şeklinde yürütülen hutbe, vaaz, irşat gibi etkinliklerde de yine akademik iletişim kuralları geçerlidir. Dinin eğitim ve öğretimi amaçlandığı için bu çalışmaların tamamı akademik dinî iletişimler olarak değerlendirilir.

(Cevap A)

58. Modern Yahudi akımları içinde en liberal kanadı temsil eden Reformist hareket, XIX. yüzyılda Alman Yahudileri arasında ortaya çıkmış, daha sonra Amerika'ya taşınmış ve asil gelişmesini Amerikan Yahudileri arasında göstermiştir. İlk öncüleri Moses Mendelssohn, Abraham Geiger, Ludwig Philipson ve Samuel Holdheim'dir. Reformist Yahudilik akılcılık, evrenselcilik ve ilerlemecilik gibi ilkeler üzerine kurulmuştur ve bu hareketin ortaya çıkışının temel sebebi Yahudi dinini çağın şartlarıyla uyumlu ve cazip hâle getirmektir.

(Cevap E)

59. Genel konsillerin en detaylısı ve sonuncusu olan 2. Vatikan Konsili 25 Ocak 1959'da Papa XXIII. Jean tarafından ilan edildi. Konsilin gayesi Katolik inancını geliştirip kuvvetlendirmek, hristiyanlara dinî yaşantılarında yeni bir moral vermek, dinî müesseseleri, modern çağın ihtiyaç ve metotlarına uydurmak, ayrılan Hristiyanları birliğe çağırma idi. Özellikle Katolik dünya için tamber nefs muhasebesi özelliği taşıyan II. Vatikan Konsili, bazı konularda çok önemli kararları yürürlüğe koyarak çok cesur bir adım atmış olmasına rağmen, yüzyılların biriktirdiği problemlerin bir konsille çözülmesi de beklenemezdi. Çünkü Katolik dünyanın problemlerinin birçoğu Katolik inanç yapısından kaynaklandığı hâlde; konsilde buna hiç temas edilmemiş veya yüzeysel yorumlarla insanları ikna etme yolu seçilmiştir.

(Cevap A)

60. I. Saoşyant
II. Maitreya
III. Hz. Yahya

(Cevap D)

61. Gelişim psikolojisine uygun din eğitiminde hareket noktası çocuğun tecrübeleridir. Anakulları bu açıdan zengin yararlarla doludur. Programda yer alan faaliyetler merak, endişe, zevk, üzüntü, öfke, sevinç, merhamet, korku, hayal kırıklığı gibi duygulara ortaya çıkış imkanı verir. Dini nitelikli kabul ettiğimiz sorunların kaynağı aslında bu duygulardır. Çocuklara duygularını açıklayabilme ve ifade edebilme imkanı vermekle öğretmen aynı zamanda onların din eğitimine yardımcı olmaktadır.

(Cevap A)

62. Değer açıklama yaklaşımı bireyin kendi duygularını, inanç, öncelik ve değerlerinin farkında olmasını, güçlü ve zayıf yönlerini bilmesini ve yaşam onuruna sahip olmasını kapsar. Bu yaklaşım bireyin yaşam değerlerini fark etmesine, karar almasına, kararını uygulamasına ve başarmasına yardım eder. Yaşam becerileri eğitimi olarak da anılır. Bu yaklaşımda öğrencilere kendi değerlerinin farkına varması için yardımda bulunmaktadır. Bu tekniğin altında yatan varsayım bireylerin kendi değerlerini açık bir şekilde anlayamayacaklarıdır. Değer açıklama yaklaşımı, öğrencilere yardım ederek kendi değer sistemlerini kurmalarına yardımcı olur. Bu yaklaşım, değerlerin içeriğinden çok oluşma süreciyle ilgilenmiştir.

(Cevap C)

63. Sunuş yoluyla öğretim stratejisine göre öğretim ilke ve genellemelerle başlar. Öğretmenin sunuş yoluyla öğretime göre ilk yapması gereken ön organize edicileri sunmaktır. Ön organize ediciler konuya ilişkin ilke ve genellemelerin sunulduğu kavram haritası gibi araçlardır.

(Cevap A)

64. 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda (Orta-öğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) 9. sınıfın 1. ünitesi olan "Bilgi ve İnanç" ünitesinin anahtar kavramları şunlardır:

- İslam, inanç, akide, vahiy

(Cevap C)

65. Soruda ifade edilen eğitim felsefesinin konu ve disiplin merkezli olduğu görülmektedir. Bu yönü ile ilerlemecilik ve varoluşçuluk seçenekleri elenebilir. Konu, disiplin ve öğretmen merkezli eğitim felsefesinde daimicilik ve esasiciliğin her ikisi de düşünülebilir. Bu soruda anahtar ifade "en doğru ve gerçekçi bilgilerin sunulması"dır. Esasicilikte öğretmen konu uzmanıdır, otoriterdir ve öğrencilerine esas ve geçerli olan bilgileri kazandırmaya çalışan kişidir. Öğrenci dünyaya boş bir varlık olarak gelir ve eğitim sürecinde öğrendikleri ile zihni dolar. Bunun için eğitim sıkı ve disiplinli olmalıdır. Çocuğun aslında aklında var olan bilgileri buldurmaya çalışan, ezber yerine daha çok sokratik yöntemi kullanan ve bir nebze de olsa daha esnek bir yapıya sahip olan daimicilikten bu yönü ile ayrılır. Daimicilikte evrensel değişmez değerlerin, özdeki asıl bilgilerin öğrencilere kazandırılması (buldurulması) amaçlanırken esasicilikte o güne kadar var edilen bilgilerin aktarılması amaçlanmaktadır.

(Cevap D)

66. 2017 yılında Din Kültürü ve Ahlak bilgisi Öğretmeni Özel Alan yeterlikleri kapsamında la-tı temel alan oluşturulmuştur. Bu alanlar

- Öğretimi planlama, düzenleme ve değerlendirme
- Din olgusu
- İnanç
- İbadet
- Ahlak ve Değerler
- Mesleki gelişimi sağlama

(Cevap D)

67. Öğretmenin kullandığı ölçek türü, sınıflama, sıralama ve eşit aralıktır.

(Cevap B)

68. Kartopu tekniği öğrencilerin kendi görüşlerini diğer öğrencilerle tartışabilecekleri ve görüşlerini kıyaslayabilecekleri etkili bir tekniktir.

(Cevap B)

69. Programa göre "Hac ve Kurban" ünitesinde Haccın çeşitlerine girilmez.

(Cevap D)

70. Programa göre verilen kazanım doğrultusunda I ve II'de verilen öncüllere açıklamada yer verilmelidir.

(Cevap C)

71. 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda (Orta-öğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) 10. sınıfın 2. ünitesi olan "Allah İnsan İlişkisi" ünitesinin anahtar kavramları şunlardır:

- Esmâ-i Hüsnâ, tilavet, kıraat, dua, tövbe, istiğfar

(Cevap E)

72. Akış Çizgesi (Flow Charts) kavram haritalarında bir fikrin/düşüncenin, olayın akışı kavram haritası şeklinde sunulur. Bu açıdan olay sırasını görselleştirmeye olanak vermesi açısından kronolojiyi ve zamanı anlama sürecini destekler.

(Cevap D)

73. Görüş geliştirme tekniği, öğrencilerin herhangi bir konu hakkında kendi görüşlerini, düşüncelerini ifade etmeleridir. Bu teknik, içeriğinde çelişkiler bulunan konuların öğretiminde ve öğrenenin tutum ve değerlerinde olumlu değişiklikler meydana getirmek amacıyla kullanılır. Öğrencilere bir dünya görüşü oluşturmalarında, demokratik tutum ve düşünüş geliştirmelerinde, disiplinli ve ilkel bir yaşayış biçimi gibi en temel sosyal becerilerin kazandırılmasında yardımcı eder. Bu tekniğin sınıfta uygulanması esnasında, görsel bir tutum ölçeği hazırlanarak öğrencilerin görebileceği ve rahatça kullanılabileceği bir yere asılması gerekir. Bu ölçek "Kesinlikle aynı fikirdeyim.", "Aynı fikirdeyim.", "Kararsızım.", "Karşıyım." ve "Kesinlikle karşıyım." tutum cümlelerinden oluşmaktadır. Öğrencilerden önerme verildikten sonra önerme ile ilgili görüşlerini belirten ifadenin yazılı olduğu kâğıdın önünde durarak farklı görüşteki arkadaşlarına neden böyle düşündüklerini açıklamaları istenir.

(Cevap C)

74. 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda (Orta-öğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) 11. sınıfın 2. ünitesi olan "Kur'an'a Göre Hz. Muhammed" ünitesinin anahtar kavramları şunlardır:

- hadis, sünnet, üsve-i hasene, hate-mü'n-nebiyyin, Kütüb-i sitte, Kütüb-i tis'a

(Cevap B)

75. Öğretmenin kullanmış olduğu ölçme aracı yapılandırılmış griddir.

Yapılandırılmış Grid: Öğrencilerin yanlış kavramları ile alternatif kavramlarını belirleme ve yararlanılan araçlardandır.

Yapılandırılmış gridda öğrenci seviyesini uygun olarak 9 ya da 12 kutucuk hazırlanır. Öğretmen konuyla ilgili soruları hazırlar ve sorunun yanıtını rastgele kutucuklara yerleştirir.

(Cevap B)

1. "Peygamberler" anlamına gelen bu sureye "Enbiya" adı verilmiştir.

- En çok peygamber isminin geçtiği 2. suredir. En'am Suresi'nde 18 peygamber, Enbiya suresinde 17 peygamber ismen geçer.

(Cevap E)

2. Verilen ayette medd-i munfasıl, idgam meal gunne, idgam misleyn bi la gunne ve meddi tabi tecvid kuralları vardır. Ancak ihfa kuralı bulunmamaktadır.

(Cevap E)

3. İşmam şöyle yapılır: Nun harfi şeddeli ve gunneli okunurken, aslında ötreli nuna işaret etmek üzere dudaklar ileri doğru uzatılıp hemen geri çekilir ve gunne tutulur. İmam yapılırken dudaklar birbirine yapışmaz.

(Cevap D)

4. Zeyd bin Sabit'in Kuran-ı Kerim'in harekeleme ve noktalamasına doğrudan bir katkısı yoktur. Kuran-ı Kerim'in bir kitap haline getirilmesinde komisyon başkanlığı yapmıştır.

(Cevap D)

5. İlimi tefsir anlayışına göre Kur'an'da bütün bilimler yer alır. Buna göre, 19. yüzyıldan itibaren batıda gelişen bilimler ile Kur'an arasında bir çatışma yoktur. Üstelik Kur'an bazı bilimlere ve bilimsel buluşlara kaynaklık etmiştir. İlimi tefsir alanındaki ilk eserlerden biri el-İskenderani'nin "Keşfu'l-Esari'n-Nuraniyye" adlı eseri, diğeri de Gazi Ahmet Muhtar Paşa'nın "Serairu'l-Kur'an" adlı eseridir. İlimi tefsirin en meşhur temsilcisi ise Tantavi il-Cevheri'dir. el-Cevheri önceki müfessirlerin çoğunlukla ahkam ayetleri üzerine yorum yaptıklarını, Kur'an'da ahkam ayetlerinden daha çok bulunan kevnî ayetleri ihmal ettiklerini belirtir. Bundan dolayı onun yazdığı "el-Cevhair fi Tefsiri'l-Kur'an" adlı eser tefsir çalışmasından çok, bilimler ansiklopedisi gibidir. Eserde astronomi, tıp, kimya, biyoloji, fizik gibi bilim dallarına ait bilimsel makalelere, resim, grafik ve istatistiklere ve birçok bilimsel verilere yer verilmiştir.

(Cevap E)

6. Siyak; sözün kullanılış tarzı ve ortamından yola çıkarak o sözün söyleniş gayesini ortaya koymaktır. Tefsir usulü kitaplarında siyak ile beraber kullanılan sibak kavramı ise sözün baş tarafı ile olan bağlantısı, sözün öncesinden gelen mana demektir. Bu durumda siyak-sibak kavramları öncesine ve sonrasına bakarak sözün hangi anlamda kullanıldığını tespit etmeye yarayan tefsir ilmidir.

(Cevap B)

7. Aksamü'l Kur'an dediğimiz, Kur'an'ın yemin içeren lafızlarının kullanılmasında dikkat çekmek, vurgu yapmak, konunun önemini belirtmek gibi sebepler söz konusudur. Ancak Allah'ın, insanları kendine inandırmak için çaba göstermeye ihtiyacı olmadığından böyle bir sebeple yemin lafzı kullanması düşünülemez.

(Cevap E)

8. Lügavi tefsir; kelimelerin dil ve belagat yönünden incelendiği herhangi bir yorum veya rivayet içermeyen yalnızca dil bilimsel olarak hazırlanan tefsirlerdir. Parçada dirayet, rivayet, işari ve içtimai tefsirlere değinilmiş ancak lügavi tefsirden bahsedilmemiştir.

(Cevap A)

9. Maide Suresi; daha çok ahkam ayetlerinin yer aldığı fikhî yönü ağır basan bir suredir. Ancak adını Hz. İsa'nın indirilmesini istediği sofraya hadisesini anlattığı için, sofraya anlamına gelen maide kelimesinden almıştır. Diğer seçeneklerde verilen surelerde ise herhangi bir kıssa ya değinilmemiştir.

(Cevap C)

10. Hadisler arasındaki ihtilâfın giderilmesinde dört temel yöntem vardır:

I. **Cem ve te'lif:** Cem Arapçada dağınık olan şeyleri bir araya getirme, te'lif ise uzlaştırma anlamına gelir. Bu yöntemin esası çelişen hadislerin her ikisini, birden çok ise hepsini bağdaştırarak herhangi birini terk etmeden birlikte geçerli saymaktır.

II. **Nesh:** Nesh Arapçada yok etmek, ortadan kaldırmak, nakletmek anlamlarına gelir. İslâmî ilimlerde nesh'in tanımı: "Şer'î bir hükmün daha sonra gelen şer'î bir delille kaldırılması" şeklindedir.

III. **Tercih:** Birtakım ölçütlere dayanarak çelişen hadislerden birini tercih edip öbürünü terk etmektir.

IV. **Tevakkuf:** Tevakkuf Arapçada durmak, duraksamak, beklemek anlamlarına gelir. İhtilafı giderme yöntemi olarak tevakkuf, çelişen hadisler konusunda karar vermek, askıya almak, karar vermeyi sağlayacak delil ve karînelere buluncaya kadar beklemek anlamına gelir.

(Cevap A)

11. Hz. Muhammed'in söz, fiil ve susarak onaylamasına (takriri) denir. Sünnet üçe ayrılır.

- Fiili sünnet
- Kavli sünnet
- Takriri sünnet

Hz. Muhammed'in herhangi bir mesele hakkındaki açıklamasına kavli sünnet denir.

(Cevap A)

12. Hadisler her zaman aynen Hz. Muhammed'in ağzından çıktığı gibi nakledilmemiştir. Çok zaman râvîler hadisi, metnine sâdık kalmaksızın kendi ifadeleriyle nakletmişlerdir. Buna hadis ilminde manâ ile rivayet denir. Bunun sonucu olarak aynı hadisin farklı kanallardan gelen metinleri arasında, aynı anlamın farklı kelime ve cümlelerle ifade edilmesinden kaynaklanan lafız farklılıklarına sıkça rastlanır. Mânâ ile rivayet olgusu da hadislere çok yaygın olmayan mahallî kelime ve kullanımların girmesine yol açmıştır. Bu, daha çok bir hadisi birden çok sahibinin nakletmesi durumunda gerçekleşmiştir.

(Cevap C)

13. I. Resulullah'ın söylemediği veya yapmadığı halde kendisine nisbet edilen söz ve işlemlerle ilgili haberlerdir. → Mevzu
- II. Zayıf bir ravinin sika (güvenilir) ravilere muhalif olarak rivayet ettiği ve bu rivayetiyle tek kaldığı hadistir. → Münker
- III. Yalan söylemekle itham edilen raviyi veya onun naklettiği rivayeti ifade eden hadis terimi → Metruk
- IV. Sened veya metnine, aslında olmayan bir şey ilave edilen hadistir. → Müdrec

(Cevap D)

14. Hadis ilminde adalet, kişinin hadis rivayetinde güvenilir kabul edilebilmesi için taşıması gereken dindarlık ve ahlakla ilgili özellikleri hakkıyla üzerinde bulundurup bulundurmadiğıyla ilgili bir kavramdır. Adaletin 5 unsuru vardır. Eğer hadis rivayet eden kişide bu unsurlardan birinde eksiklik bulunursa o kişi güvenilir olarak nitelendirilemez.

(Cevap C)

15. İhsâr, hac veya umre yapma üzere ihrama girdikten sonra, herhangi bir sebeple tavaf ve vakfe yapma imkânının ortadan kalkması demektir. Bunlardan herhangi birini yapma imkânı olursa, ihsâr gerçekleşmez. Hanefilere göre düşmanın engellemesi, savaş sebebiyle yolların kapanması, hastalık, parasız kalmak, kadının yanındaki mahreminin ölmesi gibi, hac yolculuğunu ve dolayısıyla tavaf ve vakfeyi önleyen her türlü engel, ihsâr sebebi sayılır. Şâfiilere göre ihsâr ancak düşmanın engellemesiyle meydana gelir. Fevât, haccetmek üzere ihrama giren kişinin Arafat vakfesine yetişememesi, vakfe süresi içinde bir an olsun Arafat'ta bulunamamasıdır. İster mazeret sebebiyle ister mazeretsiz, vakfe süresi içinde (arife günü zeval vaktinden, bayram sabahı tan yeri ağarmaya başlayıncaya kadar), kısaca da olsa bir an Arafat'ta bulunamayan kişi, o yılki hacca yetişememiş, hacci kaçırmış (fevt etmiş) olur.

(Cevap E)

16. • İftitah tekbirinin hemen ardından el bağlamak namazın sünnetleri arasında yer alır.
- Namazın Vacipleri:
- Namaza "Allahüekber" sözü ile başlamak.
- Farz olan kıraati ilk iki rek'atta yerine getirmek.
- Fâtiha'yı, eklenecek sûreden önce okumak.
- Cemaatle kılınan namazda imam, sabah namazı akşam ve yatsı namazlarının ilk iki rek'atında sesi okumalıdır.
- Namazın sonunda sağ ve sol tarafa selâm vermek.
- Secdede alın ile birlikte burnu da yere koymak.
- Farz olan fiillerin sırasına riayet etmek (kıyamdan sonra rûkûa gitmek, iki secdeyi peş peşe yapmak).
- Vitir namazında Kunut duası okumak.
- Sehv secdesi yapılmasını gerektiren bir fiilde bulunulmuşsa sehv secdesi yapmak.
- Ta'dil-i erkâna riayet etmek Ebû Yûsuf'a göre farz, Ebû Hanife ve Muhammed'e göre vâciptir.

(Cevap B)

17. Sehv secdesinin yapılış şekli: Son oturuşta "Tahiyât" duası okunup iki yana selam verdikten sonra iki secde daha yapılır ve oturulur. Bu oturuşta Tahiyât duası, "salavat (Salli ve Barik)" ve "Rabbenâ âtinâ" duası okunarak, her zamanki gibi önce sağa sonra sola selâm verilir.

Sehv secdesi gerektiren haller: Rükunun tekrarı, takdim ve tehir, ara verme, kıraat eksikliği veya fazlalığı, secde ve rükuda hata, kadede hata, tahiyatı terk.

(Cevap C)

18. Mesh süresi yolcular için üç gün üç gecedir.
- Ayrıca mestin ayaktan çıkması, içine su girip bir ayağın yarısından fazlasını ıslatması ve mesh için belirlenen sürenin dolması meshi bozar.
  - Mestin abdestli olarak giyilmiş ayağın abdestte yıkanması gereken yerlerini tamamen kaplamış, dayanıklı ve sağlam bir maddeden yapılmış olması altında veya üstünde ayak parmaklarından üçü girecek bir deliğin, yarık veya yırtığın bulunmaması, mestin içine su almaması gerekir.

(Cevap E)

19. Mensek (menasik-nüsuk) hac sırasında yapılan farz, vacip, sünnet ibadetlerin hepsine verilen isimdir.

Hacda bulunan belli başlı mensekler şunlardır: Ziyaret tavafi, Arafat'ta vakfe, Müzdelife vakfesi, sa'y, remy-i cimar, tıraş olmak

Umre sırasında ise şu mensekler ifa edilir: Kâbe'nin tavaf edilmesi ve ardından Safâ ile Merve arasında sa'y yapıp tıraş olunarak ihramdan çıkılması.

(Cevap A)

20. • **İade:** Mükellefin yükümlülüğü bakti içerisinde fakat eksik yerine getirip, sonra yine aynı vakit içerisinde tam olarak yapmasıdır.
- **Azimet:** Mükellefin hepsi için bütün durumlarda yani meşakkat, zaruret ve ihtiyaç gibi geçici bir sebebe bağlı olmaksızın bağlayıcı olmak üzere ilkten koyduğu hükümlerdir.
- **Kaza:** Bir yükümlülüğün vakti çıktıktan sonra yerine getirilmesidir.
- **Mani:** Varlığı sebebe hüküm bağlanmaması veya sebebin gerçekleşmemesi sonucunu doğuran durumdur.

(Cevap E)

21. İslâm'da, tek taraflı irade ile aile birliğini sonlandırma yetkisi (talak/boşama) ilke olarak erkeğe verilmiştir. İslâm âlimleri boşama yetkisinin kocaya tanınmasını, bazı âyet ve hadislerden hareketle, hak-yetki dengesi ve yarıdılıştan sahip olunan özellikler (fitrat) çerçevesinde değerlendirirler. Aile birliğinin kuruluşu, devamı ve sonlandırılması aşamalarının tamamında, eşin ve tüm aile fertlerinin geçimini sağlama sorumluluğu erkeğe/kocaya yüklenmiştir. Ayrıca erkekler, kadınlara nispetle duygu yönetiminde daha başarılıdır.

Tek taraflı iradesiyle boşama yetkisine sahip olan koca, gerek evlilik akdinin kuruluşu sırasında gerekse nikâhın devamı sürecinde boşama selahiyetini hanımına devredebilir. Buna fıkıh literatüründe, boşama hakkının devri anlamında olmak üzere "tefvîzü't-talâk" denilmektedir.

(Cevap D)

22. Allah nübüvvetle görevlendirdiği peygamberlerin doğruluklarını kanıtlamak amacıyla tabiat kanunlarını aşan bazı olaylarla onları desteklemiştir (Bakara, 2:60, 87, 253; Hadîd, 57:25). İslâm itikadında bu tür harikâlâde hal veya olaylara mucize denir. Mucizeler hiç bir zaman insanların güç yetirebileceği olaylar değildir. Akâid âlimleri mucizeleri idrak edilmeleri açısından genelde üçe ayırırlar:

- I. Hissî Mucizeler
- II. Akîf Mucizeler
- III. Haberî Mucizeler

Peygamberlerin doğrudan Allah'tan veya melek aracılığıyla aldıkları vahiyelere dayanarak verdikleri haberlerden oluşur. Hz. İsa'nın insanların evlerinde ne yediklerini ve ne sakladıklarını haber vermesi, Hz. Muhammed'in geçmiş peygamberlerle kavimleri arasında geçen olayları ve bu olaylarda cereyan eden konuşmaları ayrıntılı olarak bilip bunları Ehl-i kitap âlimlerinin yanında nakletmesi bu tür mucizelerdendir.

(Cevap B)

23. Kuran'da Duman, Yecüc ve Mecüc ve Dabbeul arz ismen geçmektedir. Diğer alametler hadislerde geçer.

Büyük Kıyamet Alametleri:

- Duman
- Yecüc-mecüc
- Dabbetul arz
- Güneşin batıdan doğması
- Üç hasef
- Yemen ve Hicaz'da ateş çıkması
- Deccal
- İsa'nın inişi

(Cevap D)

24. Mutezile, Ehli Sünnet'in Allah'a izafe ettiği suti sıfatları iki gruba ayırmaktadır. Birinci grup sigâ bakımından da sıfat alan hayy, âlim, kadir gibi masdardan türetilen kelimelerdir. Mutezile bu sıfatları Allaha izafe eder. İkinci grup ise hayat, ilim, kudret... gibi masdar sigâsındaki kelimelerdir. Mutezile işte bu grubu Allah'a izafe etmez.

(Cevap C)

25. Maturidi mezhebinin görüşü şöyledir: Genelde akıl, eşyanın güzel ve çirkinliğini anlayabilir ancak o, neyin yararlı neyin zararlı olduğunu bütün yönleriyle bilemez. Bunun için derin araştırmaya veya peygamber haberine ihtiyaç duyulur. Din de zaten iyi olan şeyi emretmiş, kötü olan şeyi ise yasaklamıştır. Dolayısıyla din, bu konuda akılla birleşmektedir. Nitekim akılla dabazı şeylerin güzelliği veya çirkinliği açık ve kesin (bedîhî) olarak bilinebilir. Örneğin adaletin ve nimetlere şükretmenin güzelliği; nankörlük, zulüm ve yalanın ise çirkinliği açıkça akılla bilinir. Akıl da din gibi, güzel olanı emreder; çirkin olanı ise yasaklar.

(Cevap C)

23. Hudûs delili, evrenin yaratılmış olduğu ve her yaratılmışın da bir yaratıcıya muhtaç olduğundan hareketle Allah'ın varlığını ispata çalışan bir delildir. Bu delile birçok âyette temas edilmektedir. Kur'an'da canlı cansız bütün kâinatın kendi kendine var olamayacağı dile getirilmekte, böylece insan hem kendisi hem de dış dünya üzerinde düşünmeye davet edilmektedir.

(Cevap A)

27. Sözlükte "incelemek, denemek, tahmin etmek, ölçüp takdir etmek" anlamındaki sebr ile "parçalara, kısımlara ayırmak" mânasına gelen taksîm kelimelerinden oluşan sebr ve taksîm, terim olarak bir konuda muhtemel seçenekleri belirleyip ardından birer birer eleyerek tek bir seçenek bırakma yöntemini ifade eder. Aynı anlamda olmak üzere bazan bu kelimelerden birinin tek başına kullanıldığı da olur. Bir akıl yürütme türü olarak sebr ve taksimin kullanımı kelâm, cedel, fıkıh usulü ve fûrû-i fıkıhla sınırlı kalmamış, hemen bütün ilimlerde bu yöntemden yararlanılmıştır.

(Cevap C)

28. **Gelenekselci/taklitçi yaklaşımlar:** Belirli mezheplerin fıkıh eserlerinde yer alan görüş ve açıklamaları çoğunluk itibarıyla evrensel ve değişmez hükümler olarak görürler.

(Cevap D)

29. Müteşabihat olarak adlandırılan ve ne anlama geldiği hususunda doğrudan değerlendirmede bulunmanın mümkün olmadığı ayetler pek çok farklı yorumun ortaya çıkmasına sebep olmuştur. "Allah'ın eli", "Allah'ın yüzü", "Allah'ın arşa istiva etmesi" gibi anlamı kapalı ifadeler farklı değerlendirmelere konu olmuş ve bu çerçevede farklı mezhebi tutumların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Örneğin Mücesime ve Müşebbihe olarak adlandırılan mezhepler, bu ayetleri zahiri anlamları doğrultusunda yorumlamış ve Allah'a insanlardakine benzer tarzda uzuvlar nispet etmişlerdir.

(Cevap A)

30. Mâtürîdîlere göre Allah'ı bilmek aklen vaciptir. Eğer Allah peygamber göndermeseydi yine de insanlar akıllarıyla Allah'ın varlığını ve birliğini, evrenin yaratıcısı olduğunu bilmeleri gerekirdi. Esasen Allah'ın varlığı basit bir tefekkürle bilinebilecek bir husustur. Bununla birlikte insanlar Allah'ın varlığını kabul etmeyebilirler. Bunun sebebi onların yeterli delillerle karşılaşmamış olmaları değildir. Bu daha çok psikolojik bir durumdur. Nitekim açık gerçekler de insanlara farklı zaman ve durumlara bağlı olarak farklı görünebilirler. Bundan dolayı Allah'ın varlığı hudûs, imkân, fitrat, gaye ve nizam, gibi değişik ve farklı şekillerde ortaya konulmuştur.

(Cevap B)

31. **Babilik/Bahailik:** 19. yy da İran'da ortaya çıkmıştır. Mirza Ali Muhammed kendini önce mehdilîğe açılan kapı olarak nitelemiş daha sonra ise beklenen mehdinin kendisi olduğunu açıklamıştır. Hatta daha da ileriye giderek peygamberliğini ilan etmiştir. Başlangıçta Şeyhilik hareketine bağlı olan Babiler daha sonra ayrılarak müstakil bir yapıya dönüşmüştür.

(Cevap A)

32. Mekke'li müşrikler Müslümanların sayısının gitgide çoğaldığını ve güçlendiklerini görünce Müslümanlara boykot kız alıp vermemek, alışveriş yapmamak, konuşmamak gibi kararlar alıp bunu kabenin duvarına astılar. Boykot 616 ve 619 yılları arasında uygulanmıştır. Ancak Mekke'li müşrikler bazı ayların kutsallığından dolayı bu aylarda boykotu kaldırmışlardır. Çünkü Haram ayların hürmete layık aylar olduğunu (Zilkade, Zilhicce, Muharrem, Receb) ve savaş yapmanın da yasak olduğunu bilmektedirler.

(Cevap D)

33. **Boykotun Sebepleri:**

- Müslümanların sayısının giderek çoğalması.
- Açık davet döneminin başlaması
- İnen ayetlerin müşriklerin putlarını doğrudan hedef alması
- Hz. Hamza ve Hz. Ömer'in Müslüman olmaları
- Habeşistana giden Müslümanların Necaşi tarafından iade edilmemesi ve güven içerisinde yaşaması
- Ebu Talibin Hz. Muhammed'i himaye etmeye devam etmesi

Boykotu yazan: Mansur b. İkrime
Boykotu yırtan: Mutim b. Adiy

(Cevap E)

34. **Uhud Savaşı (625):** Bedir Savaşı'nın intikamını ve kaybedilen kervan ticaret yolunu tekrar ele geçirmektir. Sonunda 2.000'i ücretli asker olmak üzere toplam 3.000 kişilik bir kuvvetle Ebu Süfyan'ın komutasında Medine'ye doğru hareket ettiler. Hz. Muhammed Müslümanları toplayarak ne yapılması gerektiğini istişare etti. Çoğunluğun isteği meydan savaşı olunca Hz. Muhammed'de düşmanı Medine dışında karşılamaya karar verdi. Halid b. Velid, Müslümanları arkadan vurmak için fırsat kolladı ve okuların azaldığını görünce derhal harekete geçti. Yerlerinden ayrılmayan Abdullah b. Cübeyr ve on arkadaşı müşriklerle çarpışa çarpışa şehit düştüler. Halid b. Velid Ayneyn tepesinin doğusundan Müslüman ordusunun arkasına sarktı ve ganimet toplamakta olan Müslüman askerler üzerine ani bir baskın yaptı. Bunu gören Kureyş ordusu da geri dönerek Müslümanlara saldırdı.

(Cevap B)

35. Gençlik yıllarıyla ilgili diğer rivayet de, Allah Resulü'nün Hilfu'l – Fudul Antlaşması'na iştirak etmesi ve bu husustan bahsettiği sonraki yıllarda, "bugün olsa aynı işi yapar ve antlaşmaya iştirak ederdim" diyerek, bu antlaşmayı övmesidir. En çok kabul gören rivayete göre, Yemenli bir tüccarın getirdiği malı alan As b. Vail, ödemeyi yapmamış ve yapmayacağını da söyleyerek adamı terslemişti. Adam malının karşılığını kesin olarak alamayacağını anlayınca, herkesin bulunduğu bir sırada Kabe'ye gidip feryat ve figanla durumunu anlatarak yardım istemiştir. Orada bulunan herkes adama hem acımış, hem üzülmüş ve hem de utanarak, böyle bir olayı yapanlardan bunun hesabını sormak gerektiği kanaatine varmışlardı. Aralarında bazı aşiret lider ve ileri gelenleri ile Resulullah'ın da bulunduğu bir grup insan, Abdullah b. Cüd'an'ın evinde toplanarak ne şekilde hareket edilmesi gerektiği hususunda sözbirliği ettiler: "Mekke'den gelen, hangi sebeple olursa olsun zulme ve haksızlığa uğramış ise, mazlumun hakkı geri alınıncaya kadar zâlime karşı mazlumun yanında hareket etmek" üzere yeminleştiler ve ilk icraat olarak As b. Vail'den Yemenlinin hakkını alıp iade ettiler. Daha sonraki dönemlerde de bu kurum gerektiği durumlarda benzer uygulamaları icra etmekten geri kalmamıştır.

(Cevap C)

36. **Tebuk Seferi (631):** Suriye'den gelen bazı tüccarlar Bizans İmparatoru Herakleios'un Hristiyan Arap kabilelerinin de desteğini alarak Müslümanlara karşı savaş hazırlığı içinde olduklarına dair haberler getirdiler. Bunun üzerine Hz. Muhammed, Elsem, Gifar, Cüheyne gibi diğer Arap kabilelerinin de katıldığı 30 bin kişilik ordu hazırladı. Bu seferin meydana geldiği sırada havaların sıcak olması düşman kuvvetlerinin güçlü ve kalabalık olması Kur'ân dilinde güçlük zamanı (Saatü'l-Usre) şeklinde yer almıştır. Bu nedenle sefere güçlük Gazvesi (Gazvet'ül Usre) orduya da (Ceyş'ül-Usre) denilmiştir.

(Cevap C)

37. Kusay b. Kilab, Arap tarihinde önemli bir yere sahiptir. Dağınık haldeki Kureyşi bir araya toplayan Kusay, hac menasikini ve kabe hizmetlerini belirledi. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen eşleştirmeler doğru yapılmıştır. Hicabe veya Sidane, sözlükte örtmek, birinin bir yere girmesini engellemek anlamındadır. Bu görevi üstlenen kimse kabenin bakımı, kapısının ve anahtarının muhafazasından sorumlu olan kimsedir.

(Cevap A)

38. Habeşistan hicretine ilişkin A, B, C ve E'deki ifadeler doğrudur. D'deki ifade yanlıştır. Çünkü ilk göç edenler on biri erkek dördü kadın olmak üzere on beş kişiden oluşuyordu.

(Cevap D)

39. El yazması eserlerin içine açıklamak amacıyla çizilen derinlik duygusu olmayan resimlere minyatür denir. Bu sanat dalında öne çıkan isimler Matrakçı Nasuh ve Nakkaş'tır.

(Cevap E)

40. Soru öncülünde tanımlanan kavram "beytülmal"dır.

- Beytülmalın ilk temelleri Hz. Muhammed Dönemi'nde atılmıştır.
- Teşkilatlı mali kurum olarak ortaya çıkması: Hz. Ömer'in hilafeti dönemindedir.

(Cevap B)

41. **İmaret veya İmarethane:** Osmanlı Devleti döneminde yoksullara yardım amacıyla oluşturulan hayır kurumlarıdır. Başlangıçta imaretlerde; şehir dışından gelenlere, yolculara, yoksul ve düşkünlere yiyecek, sağlık ve giyecek yardımı yapılırdı. Sonraları ise imaretler sadece yemek verilen yerlere dönüşmüşlerdir.

(Cevap A)

42. Müsenna: gift taraflı ve karşılıklı yazılmış olan yazılardır. Aynadaki yansımaya hissini uyandırır. Genellikle cami ve dergah duvarlarının süslemesinde kullanılan müsenna türü yazının en güzel örneklerini Ali b. Yahya ve Mehmet Şefik Bey gibi ustalar vermiştir.

(Cevap E)

43. İbn Sebin, mutlak varlığı temellendirmek için "varlık dairesi" şeklinde bir kavram geliştirmiştir. Ona göre bu dair, mukayyet nitelikteki bütün varlıkları kuşatmaktadır. Mukayyedin mutlaka nispeti ise merkez bir noktanın kuşatıcı daireye nispetine benzemektedir; Allah'ın her şeyin kuşatıcısı olduğunu ifade eden "el-Muhit" ismi tam da bunu anlatmaktadır. Gerçeğin bilgisinin peşinde olan bir arif aslında vehme dayalı bir daireden ibaret olan dış dünyayı zihninde buna tekabül eden dairenin merkezinde toplamaktadır. Bu daire, mutlak varlığın ihatasıdır ve artık mukayyet varlıklar şuurda "el-Muhit"e eşit mesafedeki bir noktadan ibarettir. Şuur planında gerçekleşen bu idrak ise makrokozmosk plandaki hakikatin ayıdır.

(Cevap E)

44. **İbn-i Rüşd'e göre insanlar şu sebeplerle felsefi çalışmalarda yanlışlar yapmaktadır:**

- yaratılış, itibariyle felsefe için gerekli olan zekâ düzeyine sahip olamadıkları;
- düşünce alışkanlıklarına ve metodolojisine sahip olamadıkları;
- felsefe öğretim ve eğitim imkânlarına sahip olamadıkları ve
- objektiflik için gerekli ahlaki olgunluğa sahip olamadıkları için.

Ayrıca şu da hatırlanmalıdır ki, söz konusu olumsuz arzı durumlar sadece, hedefi ilmî fazileti sağlamak ve hakikate ulaşmak olan felsefeye özgü olmayıp, diğer bütün ilimler için de geçerlidir. Hatta bizzat kendi ilimleri ameli fazileti gerektirmesine rağmen birçok fıkıhçının ilmi, takvalarının azalmasına ve dünya ya dalmalarına sebep olmaktadır.

(Cevap C)

45. Bugün Türkçede "tehâfüt" kelimesi daha çok "tutarsızlık" terimi ile karşılanmakta; "yıkım", "çöküntü", "acelecilik", "düşüncesiz sonuç", "istikrarsızlık", gibi sözlük anlamlarıyla da kullanılmaktadır.

(Cevap C)

46. Dini, nihai anlam arayışı olarak değerlendiren Frankl'a göre, nihai anlam sonucunda nihai varoluşa ulaşılır. Bu insanın ulaşması gereken bir noktadır. Her insan en azından bilinç dışı derinliklerde nihai anlamla ilişki içerindedir. Din kişiye ruhsal yardım eli uzatır ve başka hiçbir yerde bulamayacağı bir güvenlik duygusunu verir.

(Cevap D)

47. Amerika Birleşik Devletleri'nde on dokuzuncu yüzyılın sonlarında ortaya çıkan ve Hz. İsa'nın yeniden dünyaya geleceğini iddia eden Adventizm dinî bir harekettir. Ve bu hareketin içinde Yedinci Gün Adventistleri veya Yehova Şahitleri diye dinî gruplar çıkmıştır.

(Cevap E)

48. **Din Dili Problemi:** Duyu organlarıyla elde ettiğimiz verilerin dışındaki bilgilerin doğruluklarını kabul etmeyen pozitivist ve natüralist felsefelerin temsilcilerine göre "tanrı vardır" önermesi bilimsel açıdan anlamsızdır. Dini ifadelerin doğruluk değerini ve anlamını tartışan bu problem alanı din dili problemidir.

(Cevap B)

49. Dinlerin en önemli sosyal işlevlerinden biri, inananlarına çeşitli toplumsal durumlarda, değişik toplumsal olaylar karşısında takip edecekleri tutum ve tavırları belirleyen bir zihniyet ve ideoloji kazandırma işlevidir. Dinin bir diğer toplumsal işlevi bütünleştirmedir. Hiç şüphesiz dinin bütünleştirmenin tersine parçalama ve çatıştırma işlevi de bulunmaktadır. Dinin bir diğer başat sosyal işlevi, bütünleştirme işleviyle yakından ilgili olan organizasyon işlevidir.

Dinin toplumsal işlevlerinden biri de sosyalizasyondur. Dinin başka bir işlevi, yapılandırma olarak belirlenebilir. Geleneksel Hint kast sistemi buna örnektir. Dinin etkili sosyal işlevlerinden biri de kimlik, bir varlık bilinci, aidiyet bilinci, birlikte var ve taraf olma bilinci kazandırmadır.

(Cevap A)

50. İbn Miskeveyh, "Tecahibul Umem" isiminde tarih kitabı yazmıştır. Ayrıca "Tezhibül Ahlak" eserinden Gazzalî'den Kinalızade Ali Efendi'ye varıncaya kadar birçok ahlakçı istifade etmiştir. İbn Miskeveyh, suflerin bazı uygulamalarını da eleştirmiştir.

(Cevap B)

51. Auguste Comte'den sonra Fransız sosyolojisinin en önemli temsilcisi E. Durkheim'dır. "Din Sosyolojisi" terimini ilk defa kullanan da odur. Onun sosyolojisini en geniş anlamı ile bir din sosyolojisi olarak görmekte bir sakınca yoktur. Çünkü onun sosyolojisinin esasını kolektif bilinç anlayışı oluşturur. Kolektif bilinç, kolektif düşüncelerin toplamından ibarettir. Toplumun kolektif düşüncelerinin temelini de dinî inanç ve düşünceler oluştururlar.

(Cevap C)

52. Hemen her dinî gelenek bünyesinde birtakım uygulama, eylem ve etkinliğe yer verir. Dua, namaz, oruç, hac, kurban, kutsal kitabı okuma, ayin gibi çok değişik şekillerde olabilen dinî ibadet ve törenler dinî hayatın temel unsurlarından birisidir. Bir dinin bağlı olduğu ve onun inanç sistemini benimseyen dindar bir kimsenin yapması gereken ödevleri ve görevleri vardır. Bunlar, inanılan ilahi ve kutsal varlığa itaati simgeleyen ve onunla canlı bir ilişkiye, onunla yakın olmaya, rızasını kazanıp, öfkesinden korunmaya imkân veren eylem ve etkinliklerdir.

Dinin belirlediği ibadet görevlerini yerine getirmedeki gayret, dikkat ve devamlılık bir kimsenin dindarlığının hem göstergesi hem de inançları benimsemedeki samimiyet ve içtenliğin bir ifadesi olarak kabul edilir.

(Cevap C)

53. Verilen dönem yaşlılık dönemidir. Yaşlılık dönemi 60-65 yaşlarında başlayıp hayatın geri kalan kısmının tamamına yayılan bir dönem olarak kabul edilmektedir.

(Cevap B)

54. Hakkında bilgi verilen bilim insanı din psikolojisinin batıdaki en önemli temsilcilerinden biri olan G.S. Hall'dır.

- Hall, insanın psikolojik gelişim evreleri üzerine çalışmalar yapmış ve bu alanda ortaya kuduğu "evrimci gelişim tezleriyle" "Ruhun Devrimi" olarak adlandırıldı.

(Cevap A)

55. Din hizmetlerindeki ilişki ve iletişimlerin şu esaslara uygun olması gerekir:

- Otoriter ve buyurgan davranmamak.
- Usandırıcı ve bıktırıcı olmamak.
- Dostça, samimi ve hasbi davranmak.
- Esnek olmak, takıntı ve sabit fikirlikten uzak durmak.
- Gereksiz ve ilgisiz söz ve davranışlardan kaçınmak.
- Dinî grup normları ile çatışma veya uyuşma çabası içine girmemek.
- Eleştirici, sorgulayıcı ve yadırgayıcı davranmamak.

(Cevap E)

56. Çok kültürlü toplumlarda farklı dinlere inanan öğrencilerin din fenomeni hakkında genel bilgi sahibi olmaları yeterli değildir. Bunun yanı sıra öğrencilerin hem kendi inandıkları hem de diğer dinlerle ilgili bilgileri öğrenerek bireysel deneyimlerini keşfetmeleri ve başkalarının hayatı anlamlandırması ile ilgili bakış açılarını kavramaları daha uygun görünmektedir. Dinden öğrenme teması, bu kazanımları sağlamak üzere, öğrencilerin farklı dinleri, her dinin kendi bakış açısı ve kaynaklarına göre öğrenmeleri anlamına gelmektedir. Dinden öğrenme ile dini öğrenme arasındaki fark şudur: Dini öğrenmede öğrencilerin öğretilen dinî inanç ve pratiklerine katılmaları beklenir. Buna alternatif olarak dinden öğrenme yaklaşımında, din hakkında öğrenmenin tipik özelliği olan, öğrencilerle dini içerik arasındaki mesafe tam anlamıyla korunur. Ama aynı zamanda dinin içyapısından daha çok öğrencilerin dünyası önemlidir.

(Cevap E)

57. Bir din hizmeti veya din eğitimi faaliyeti olarak kabul edebileceğimiz din danışma ve rehberlik hizmeti, peygamberlerin üstelendiği görevlerden biri olan manevî rehberlik faaliyetinden farklıdır. Peygamberler, gönderildikleri toplumlarını hidayete ulaştırmak ya da sapkın olanlarını ıslah etmek gibi hususlarda rehberliklerde bulunurken günümüzde bu faaliyet daha ziyade her dinin bağlılarına yönelik olarak, sahip oldukları sorunlarının çözümüne katkı, maneviyatlarını yükseltme ve iç huzuru sağlama gibi amaçlar taşımaktadır. İyileştirme fonksiyonu, kendi içinde ve kişisel ilişkilerinde yoğun sorun yaşayan insanlar üzerinde teskin etme, rahatlatma ve rehabilite etme şeklinde uzun süreli bir manevî ilgi ve yardım işlemi olarak kendini gösterir. İyileştirme fonksiyonu, kötü durumdan kurtarma olarak da ifade edilebilir.

(Cevap B)

58. **Şabat:** Cumartesi (Şabat) günü, Yahudilerce haftanın en kutsal günü kabul edilmektedir.

YAHUDİ KUTSAL KİTAPLARI			
Tanah (Yazılı)		Talmud (Sözlü)	
Bölüm	Adet		
1. Tora (Tevrat)	5 kitap	Mişna	Gemara
2. Neviim (Peygamberler)	8 kitap		
3. Ketuvim (Yazılar)	11 kitap		

(Cevap D)

59. Caynizimin bir kolu olan Digamabaralar diğer adlarıyla Gökgyienler; kurtuluşa ermenin dünyayı terk etmekle mümkün olduğuna, dünyayı terk etmenin ise kıyafetlerden arınmakla gerçekleşeceğine inanırlar. Kadınlar için kurtuluş yoktur, bu yüzden rahibeleri bulunmaz.

(Cevap B)

60. Bütün Hint dinleri; döngüyü, döngüden kurtuluşu, reenkarnasyonu ve karma inancını kabul ederler. Ancak kurban ibadeti bazı Hint dinlerinde çok önemlidir ve bazı dinler de buna tepki olarak doğmuştur. Kurban ibadetine verilen tepkiden dolayı et yemeyen Hint dinleri vardır.

(Cevap E)

61. 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda (Ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) 12. sınıfın 3. ünitesi olan "İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar" ünitesinin anahtar kavramları şunlardır:

- tasavvuf, edep, veli, mürşid, insan-ı kâmil, erkân, semâ

(Cevap E)

62. Soruda verilen sayıların gösterimi şu şekildedir.

5.	1.	2.
↓	↓	↓
Sınıf düzeyi	Ünite numarası	Kazanım numarası

(Cevap B)

63. Öğretmenin anlattığı fıkra 5E öğretim modelinin derinleştirme aşaması içindir. Öğretmen değerler konusunda "değerlerin toplumdan topluma değişen yönüne işaret etmiştir. Bu aşama kavramların yakından bağlantılı yeni durumlara transferine imkan tanır.

(Cevap B)

64. Seçeneklerde verilen genellemelerden B seçeneğindeki Belitsel/aksiyomatik bir genelleme değildir. Bu genellemeler evrensel kabul edilen inançları açıklamaktadır. Diğer seçeneklerdeki ise olasılıklı ilişkiyi belirten genellemelerdir.

(Cevap B)

65. Anlam çözümleme tabloları, öğrencilerin de katıldığı bir etkinlik ile iki boyutlu bir tablo olarak geliştirilir. Tablonun bir boyutunda özellikleri çözümlenecek olan varlıklar veya kavramlar yer alır, diğer boyutunda özellikler sıralanır. "Anlam Çözümleme Tabloları" kavramların tanımlayıcı ve ayırt edici özelliklerinin öğrenilmesinde etkili biçimde kullanılabilir. Öğrenci, bu araç hazırlanırken, öğrendiği sözcüklerin anlamlarını daha önceden bildiği sözcüklerle bağlar, böylece kavram geliştirmiş olur. "Anlam Çözümleme Tablosu" bir defa hazırlandıktan sonra kavramları pekiştirmek için de kullanılabilir.

(Cevap A)

66. 6. sınıf "Namaz" ünitesinde sırasıyla; "Namaz İbadeti ve Önemi", "Namaz Çeşitleri", "Namazın Kılınışı", "Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Zekeriya (a.s.)", "Bir Sure Tanıyorum: Fil Suresi ve Anlamı" konularına yer verilir.

(Cevap D)

67. Beceri öğretiminde ilk aşama planlamadır. Planlama sürecinde öğretmen beceri öğretimi ilişkin hazırlık yapmalıdır. Hazırlık aşamasında ilk yapılması gereken tüm eğitim öğretim etkinliklerinde olduğu gibi kazanımları belirlemektir.

(Cevap E)

68. Dersin giriş bölümünde öğretmenin ilk yapması gereken dikkat çekme ve güdülemedir. Dersin giriş bölümünde öğrencilerin gerekli zihinsel kurulumlarını gerçekleştirmek için dikkat çekme ve güdülemeye yönelik etkinlikler planlanmalıdır. Öğrenciler için farklı uyarıcılar ve farkındalık oluşturacak etkinlikler ile dikkat çekilebilir.

(Cevap A)

69. 12. Sınıf "Güncel Dinî Meseleler" ünitesi kazanımlardan biri "Dinî meselelerin çözümüne ilgili temel ilke ve yöntemleri analiz eder." şeklinde verilmiştir. Kazanımının açıklamaları şu şekildedir:

- Güncel dinî meselelerin çözümü için önerilen temel ilke ve yöntemlerin, İslâm âlimlerinin üzerinde icma ettiği temel esas ve hükümlere ters düşmemesi, bu önerilerin "zarûrât-ı diniye" adı verilen kesin hükümlere aykırı olmaması gibi ilkelere vurgu yapılır.
- İslam'ın ortaya koyduğu çözümlerin temel amacının, insanların can, nesil, akıl, mal ve din emniyetini güvence altına almak olduğuna dikkat çekilir.
- Çözüm önerilerinin fıtrata, yani Allah'ın koyduğu dengeye ve yaratılışa aykırı olmamasına; temel ahlaki değerleri ihlal etmemesi gerektiğine değinilir.
- Sorunların ele alınmasında, farklı uzmanlık alanlarına ve kolektif akla başvurulmasının önemi üzerinde durulur

(Cevap E)

70. Öğretmenin uyguladığı değerlendirme amacına göre biçimlendirici, ölçüt türüne göre mutlak ölçüttür.

Biçimlendirici Değerlendirme: Öğrenme eksikliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır. Eksikliklerin kaynağının belirlenmesi, giderilmesi ve öğrenmelerin tamamlanmasına çalışılır.

Mutlak değerlendirme: Ölçme sonuçlarının mutlak bir ölçütle karşılaştırıldığı değerlendirme türüdür.

(Cevap A)

71. Siyah şapka kötümser şapkadır. Eleştiri, olumsuz görüşler ile görüşülen konunun riskleri gibi karamsarlık içeren fikirler bu şapka ile temsil edilir.

(Cevap D)

72. Albert Bandura, sosyal öğrenme kuramını geliştirmiştir. Sosyal öğrenme; başkalarını gözlemleme yoluyla yeni davranış kazanma sürecidir. Bu süreçte model her şeydir. Sevgi öğretmen dersinde başarı tablosu ile model oluşturmuş ve dolaylı pekiştirme yoluyla öğrenmeyi gerçekleştirmeyi amaçlamıştır.

(Cevap A)

73. 8. sınıf "Kader İnancı" ünitesinde A, C, D ve E seçeneklerinde verilen kazanımlar yer alırken B seçeneğinde verilen kazanım "Din ve Hayat" ünitesinde yer alır.

(Cevap B)

74. Bloom'un yenilenen bilişsel alan taksonomisinde bilme basamağı yerine hatırlama basamağı yer almaktadır. Önceden edinilen bilgilerin hatırlanması ve tanımlanması yani geri çağırımı olarak adlandırılabilir. Bilgi düzeyinde hedef yazılırken cümlenin sonuna; "bilgi, hatırlayabilme, tanıyabilme" sözcüklerinden biri gelmeli, dersin adı, düzeyi belirlenmeli ve sınırlama konulmalıdır.

(Cevap B)

75. 11. Sınıf "Dünya ve Ahiret" ünitesi kazanımlardan biri "Ahiret hayatının aşamalarını ayet ve hadislerle temellendirir." Kazanımının açıklamaları şu şekildedir:

- Ölüm, kabir, berzah âlemi, kıyamet, ba's, haşır, hesap, cennet ve cehennem kavramlarına yer verilir.
- Kıyamet ve yeniden diriliş gibi konular akli ve nakli deliller ışığında ele alınır

(Cevap D)

1. İnsan, özünde, sözünde ve davranışlarında doğru olmalıdır. Başkalarını kandırmanın çok çeşitli yolları olabilir. Fakat Allah'ı kandırmak asla mümkün değildir. O, her şeyi görüp gözetken, gönlümüzden ve zihnimizden geçirdiklerimizden haberdar olan, yaptıklarımızı da bilendir. Doğruluk bilinci o kadar üst düzeyde bir bilinçtir ki, daima sahibini yanlış yapmaktan korur. Hz. Muhammed, kendisini Hüd Suresi'nin yaşlandırdığını söylemektedir. "Niçin?" diye sorulduğunda, "Çünkü o surede 'emrolunduğun gibi dosdoğru ol!' ayeti (Hüd, 11:112) var." buyurmuştur.

(Cevap B)

2. Mahreç bölgeleri 5 kısımdır. Bunlar:

- Boğaz → El-Halku
- İki dudak → Eş-Şefetan
- Dil → El-Lisanü
- Boğaz-ağız boşluğu → El-Cevfü
- Geniz → El-Hayşum'dur.

(Cevap E)

3. Verilen ayette ihfa, izhar, kalkale, idgam meâl gunne tecvid kuralları vardır. Ancak idgam bi la gunne bulunmamaktadır.

(Cevap C)

4. **Lahn:** Kur'an harflerini ve kelimelerini yanlış veya hatalı okumaya lahn denir. Lahn-i celi ve lahn-ı hafi olmak üzere ikiye ayrılır:

a. Lahn-ı Celi: Kelimenin yapısına (lazımı sıfatlar) ilişkin hatalardır. Kelimeleri oluşturan herhangi bir harfin mahrecinde, sıfatında, hareke veya sükununda yapılan hataya lahn-i celi (açık hata) denir. Lahn-i celi, dinleyenlerin de fark edebileceği türden hatalardır. Bu hatalar ister anlamı bozsun isterse bozmasın fark etmez. Bu nedenle Kur'an tilavetinin bu hatalardan korunacak şekilde geliştirilmesi farzdır.

b. Lahnı Hafi: Kur'an-ı anlamı bozmayacak şekilde okumaya denir. Kelimenin yapısına (mahreç, sıfat ve harekeye) ilişkin olmayan, harflerin geçici özellikleri (arizi sıfatlar) ile ilgili hatalardır.

(Cevap B)

5. Müteşâbih birçok manaya ihtimali olan ve bu manalardan birini tayin edebilmek için hârici bir delile ihtiyacı olan ayetlerdir. Bu tür ayetlerde muhtemel manalar çoğu zaman eşit derecede birbirine benzerler, benzedikleri için de karıştırılırlar. Türkçedeki "şüphe" kelimesi de bu kökten gelmektedir. Zaten şüphe birbirine benzemesi sebebiyle ihtimallerin herhangi biri üzerinde yakîni olarak karar kılınmaması, karıştırılması demektir. Müteşâbih ayetler hakkında da kesin olarak hüküm vermek ve ne anlama geldiğini ortaya koymak çok zordur.

(Cevap B)

6. Nifak, bir kimsenin dille inançlı olduğunu dışı vurup içindeki gerçek inkârını gizlemesidir. Kur'ân-ı Kerim'de bu tür tutarsızlıklar şöyle dile getirilir: "İnsanlardan bazıları da vardır ki, inanmadıkları halde "Allah'a ve ahiret gününe inandık" derler. Onlar (kendi akıllarınca) güya Allah'ı ve mü'minleri aldatırlar. Hâlbuki onlar ancak kendilerini aldatırlar ve bunun farkında değildirler. Onların kalblerinde bir hastalık vardır. Allah da onların hastalığını çoğaltmıştır. Söylemekte oldukları yalanlar sebebiyle de onlar için elîm bir azap vardır." (Bakara 2:8-10).

(Cevap D)

7. Yıldırım Bâyezid'in daveti üzerine, 798/1395 yılında Bursa'ya gelen İbnü'l Cezerî, Bursa Ulu Câmii Yıldırım Bâyezid Dârü'l-kurrâsında görevlendirmiştir. Burada eğitim öğretim faaliyetlerine başlayan İbnü'l-Cezerî'ye muallim-i sultânî olarak reisü'l-kurrâ ünvanı verilmiş ve yüksek miktarda maaş bağlanarak öğrenci yetiştirmesine imkân sağlanmıştır. Burada, başta Yıldırım Bâyezid'in çocukları olmak üzere pek çok kişiye hocalık yapan İbnü'l-Cezerî, çok sayıda öğrenci yetiştirmiştir. Timur'un, İbnü'l-Cezerî'yi Ankara Savaşı'nın (1402) ardından yanına alarak götürmesiyle birlikte İbnü'l-Cezerî'nin yedi yıllık Anadolu süreci sona ermiştir. Ondan kıraat dersleri alan öğrencileri, Osmanlı topraklarında bu ilmi okutmak ve kıraat ilminin meselelerine ilişkin eserler kaleme almak suretiyle kıraat ilminin gelişmesine ve yayılmasına hizmet etmişlerdir.

(Cevap C)

8. **Müşterek Lafızlar (çok anlamlılık);**

Vücu: Lafızları aynı ancak anlamları farklı olan kelimelere denir. Örneğin salat kelimesi: değişik ayetlerde dua, istiğfar, namaz, ibadet, tapınma ve rahmet dileme gibi anlamlarda kullanılmıştır.

Nezair: Lafızları farklı ancak anlamları aynı olan kelimelere denir.

(Cevap B)

9. İctimai tefsir ekolü, pozitivizmin büyük oranda etkili olduğu 19. asrın son çeyreğinde ortaya çıkan reaksiyonik bir tefsir akımıdır.
- Akımın ilk çıktığı yer Mısır'dır.
  - İlk temsilcisi ise Mısırlı bilgin Muhammed Abduh.
  - İlgili akımın ikinci temsilcisi, Abduh'un en gözde talebesi Reşid Rıza'dır.

(Cevap D)

10. Müstedrek türü eserler, önceki dönemdeki bir müellefin şartlarına uyduğu halde kitabına almadığı hadisleri toplamak suretiyle onun eksikliklerini tamamlayan kitaplardır.

(Cevap B)

11. İmla metodu, hocanın hadisi talebeye yazdırmasıdır. Hoca dikkatlice okur, talebe ise dikkatlice yazar. Mukatebe ile karıştırılmamalıdır. İmla; sema içerisinde yer alan bir yöntemdir ve yöntemler içerisinde en sağlam olanıdır.

(Cevap E)

12. Hz. Ali, Hz. Muhammed'e en yakın isimlerden biridir. Çok küçük yaşta Müslüman olmuştur. O'nun ilim öğrenmeye verdiği önem herkesin malumudur. Ancak hadis rivayetinin önemini bildiği ve hata yapmaktan korktuğu için çok hadis rivayet etmemiştir.

(Cevap C)

13. Sünen; Ahkam hadislerinin konu edildiği ve sadece Hz. Muhammed'e ait söz, fiil ve takrirlere dair hadislerin yer aldığı eserlerdir. Ahkam konuları fıkha dair konular olduğu için sünenlerin içeriği fıkıh kitaplarıyla aynıdır.

(Cevap D)

14. Mürsel, mevzu, maklub ve müdelles senedinde veya metninde kusur bulunan hadislerdir. Ancak maktu hadis; tabiinden gelen ve onlara ait söz, fiil ve takrirleri aktaran rivayetlerdir.

(Cevap C)

15. İslam, Câhiliye hukukuna yönelik üç temel tutum benimsemiştir. Onlardan ilki, Câhiliye örf-âdet hukuku içinde İslam'ın ilkeleri ile tamamen uyumlu olan kural ve kurumları aynen benimseyip devam ettirmesi biçimindedir. Buna ibkâ, yani kural ve kurumların olduğu gibi bırakılması denilmektedir. Mesela İslâm, Câhiliye'de uygulanan çeşitli evlenme biçimleri arasından yalnızca İslam hukukunda tanımlanan evlenme biçimini benimsemiş ve olduğu gibi bırakmıştır. Benzer şekilde bir tür ortaklık akdi olarak mudârebeyi de değiştirmemiştir.

İslam'ın Câhiliye hukukuna ilişkin ikinci bir tutumu, bazı kural ve kurumların düzeltilerek kabul edilmesi biçimindedir. Buna da islâh denilmektedir.

Üçüncü tutum ise İslam'ın temel ilkeleri ile uyumlu olmayan Câhiliye hukukuna ait kimi kural ve kurumların tümüyle yürürlükten kaldırılması biçimindedir. Kural ve kurumların geçersiz sayılıp tümüyle yürürlükten kaldırılması işlemine ilgâ denilmektedir.

(Cevap E)

16. Cuma Namazının Vücub Şartları

1. Erkek olmak
2. Mazeretsiz olmak
3. Hürriyet
4. İkamet
5. Güvenlik
6. Sağlıklı olmak

- Cuma Namazının Sihhat Şartları

1. Vakit
2. Cemaat
3. Şehir
4. Camii
5. İzin
6. Hutbe

(Cevap C)

17. Şafilere göre guslün farzları:

1. Niyet etmek
  2. Bütün vücudu yıkamak
  3. Vücuttaki necaseti temizlemek (Bazı Şafi ilmiyhalleri "Bütün vücudu yıkamak" vücuttaki necaseti ortadan kaldırıır der ve farzı iki olarak kabul ederler.)
- Maliki ve Şafiiler ile Caferilere göre: Ağız ve burnun içini yıkamak sünnettir.
  - Hanefilere göre gusülde niyet sünnet, diğer mezheplere göre farzdır.
  - Malikilere göre vücudu ovalamak ve gusül işlemlerinde ara vermemek farzdır.

(Cevap A)

18. Necaseti Galiza: Dinen pis olduklarına dair kesin delil bulunan necasettir. (Kan, idrar, dışkı ve alkollü içecek) Ağır pislik olarak kabul edilen necis madde eğer katı ise yaklaşık 3.5 gramı (1 dirhem), sıvı ise el ayasını (avuç içi) aşan miktarı namazın sıhhatine engel olur. Namazı yeniden kılmalıdır.

Maddi ve hakiki pislikten temizlenmek için önerilen yolları kısaca şöyle ifade edebiliriz: Su ile yıkama, suda kaynatma, ateşe sokma, silme, ovalama, kurutma, kazıma, üzerine toprak serpmeye, içindeki suyun tamamını veya bir kısmını boşaltma, kimyasal yapısını değiştirme (istihale), tabaklama.

(Cevap C)

19. Bain talakın doğuracağı sonuçlar:

- Evlilik bağı sona erer. Karşılıklı haklar düşer. Sadece iddet süresince kadının koca evinde kalması ve nafakasının koca tarafından sağlanması hakkı devam eder.
- İddet sırasında kocanın ricat (geri dönme) hakkı yoktur.
- Müeccel mehrin ödenmesi gerekir.
- Tevarüse (mirasa konmak) engel olur.

(Cevap E)

20. Beyza'nın sınavı kazanırsa oruç tutacağına dair söz vermesi adaktır. Adak orucunun dinimizdeki yeri ise vaciptir. Belli bir zamana bağlı olan adak orucu o zamanda tutulmalıdır. Böyle bir oruca niyette, tutulacak orucun adak olduğunu açıkça belirleme şartı yoktur. Belli bir zamana bağlı olmayan adak oruçlar ise Ramazan ayı ile oruç tutmanın yasak olduğu günlerin dışında herhangi bir günde tutulabilir.

(Cevap B)

21. Alimlerin üzerinde ittifak ettikleri İslam hukuku kaynakları şunlardır:

- I. Kitap
- II. Sünnet
- III. İcma
- IV. Kıyas

Bu dört delilden birinin delalet ettiği her hüküm, vacibü'l-ittiba'dır, bu hükme uymak gerekir. Fakat bu delillerin hepsi, hükümlere delalette aynı derecede değildir. Bunlar şöyle bir sıraya tabidir: Kitap, sünnet, icma, kıyas.

(Cevap E)

22. Kur'an'da adı geçen peygamberler şunlardır: Adem, İdris, Nuh, Hud, Salih, Lut, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub, Yusuf, Şuayp, Harun, Musa, Davud, Süleyman, Eyyup, Zülfikri, Yunus, İlyas, Elyesa, Zekeriya, Yahya, İsa ve Muhammed

(Cevap E)

23. Yeni kelâm ilmi döneminin erken dönem temsilcilerinden birisi Abdüllatif Harpûti'dir. O, başlıca kelâm eseri olan Tenkîhu'kelâm fî akâidi ehli'l-İslâm'da, klasik kelâm kitaplarının tertibini takip etmekle birlikte, yer yer yeni bir bakış açısıyla değerlendirmelerde bulunur. Târîh-i İlm-i Kelâm isimli eserinin son kısmında da kelâmı asrın ihtiyaçlarına göre yeniden tedvin ve telif etmenin, İslâm âlimlerini bekleyen öncelikli bir görev olduğu kanaatini vurgular.

(Cevap C)

24. Kelam ilminin doğmasına zemin hazırlayan başlangıç devri eserlerinden olan Fıkh-ı Ekber, İmam-ı Âzam Ebu Hanîfe'nin inançla ilgili konuları ele alan risalesidir. Ebu Hanîfe devrinde, İslami ilimler bağımsız birer disiplin hâline gelmemişti. Fıkıh terim olarak, kelam ilmi ve inanç esaslarını da içine alıyordu. Bu sebeple Ebu Hanîfe, ibadet, amel ve ahlak konularının yanında inanç konularını da fıkhın kapsamı içerisinde değerlendirmiştir. Böylece "Fıkh-ı Ekber" onun terminolojisinde inanç konularını ele alan ilmin adı olmuş ve sonraki dönemlerde, usûlü'd-dîn ve kelam ilminin karşılığı olarak da anılmıştır. Fıkh-ı Ekber'in birçok şerhi yapılmıştır. Büyük İslam âlimi Aliyyü'l-Kârî'nin yaptığı şerh, İslam dünyasında Fıkh-ı Ekber'in en çok tanınan şerhlerinden biridir.

(Cevap E)

25. Ebû Bekr el Bâkkilâni: Mütekkaddimîn döneminin en önemli Eş'arî kelâmcısıdır. O, *Kitâbü't-temhîd* ve *el-İnsâf* gibi eserlerinde Mâtürîdî ile başlayan geleneği takip ederek Eş'arî kelâmında bilgi problemi üzerinde duran isim olmuş, bilginin tanımı, kaynakları ve çeşitleri gibi meselelere eğilmiştir. Bunun yanı sıra cevher, araz, atom gibi tabiat felsefesine ilişkin konuları sistemleştirerek bunları ulûhiyet anlayışının temeline yerleştirmiş, bu şekilde Eş'arî kelâmını tabiat felsefesi açısından da ikmal etmiştir. Yazdığı, *J'câzü'l-Kur'ân* isimli eserinde Kur'an'ın mucize oluş yönlerini incelemektedir. Onun el-Beyân'ı ise mucize ve diğer olağanüstü olaylar ile bunlar arasındaki farkları ele alan bir eserdir.

(Cevap D)

26. Yenilenme hareketinin Türkiye'deki en önemli temsilcisi İzmirli İsmail Hakkı'dır. Esasen bu dönemde buhrandan kurtulmak için iki farklı görüşün ortaya çıktığı görülmektedir. Bunlardan birincisi ihtyacıktır ki temel hedefi; aslı kaynaklara dönerek, zaman içerisinde hem gelenek hem de modern Batı düşüncesi kanalıyla İslam'a sokuşturulan bir takım yabancı unsurları temizlemektir. Diğer görüş sahipleri ise modernist kanat olarak nitelendirilmekte idi ve İzmirli de Osmanlı'nın son dönemlerinde ortaya çıkan İslamcılık akımının modernist eğilimlere sahip kanadında yer alıyordu. Namık Kemal, Musa Carullâh, M. Şemseddin gibi şahsiyetlerin içinde yer aldığı bu kanat, İslam'ın değer ve ilkelerini Batı'nın belirlediği modern düşünce kriterlerine göre yeniden yorumlamayı, İslam'ı modern düşünce ve kurumlara kaynaştırmayı hedefliyordu. İzmirli ve onun gibi düşününler sırasıyla Müslümanların saf bir inanç sahibi kılınmasını, eğitim-öğretim ve tasavvufun islahını, İslam dünyasındaki mevcut ahlak anlayışının değiştirilmesini ve cihat kavramının yeniden çok geniş ve kapsamlı şekilde anlaşılmasını gerekli görüyorlardı.

(Cevap E)

27. Modern dönemlerde batıda gelişen pozitivist ve materyalist felsefelerin İslam dünyasına ve dolayısıyla İslam'a yönelik tehditlerine karşı yeni ilm-i kelâm inşa etme faaliyetleri başlatılmıştır. Özellikle Mâtürîdî geleneğin devamı mahiyetinde İslamı savunan, materyalizme karşı koyan çalışmalar yapılmıştır.

Filibeli Ahmed Hilmi, Abdüllatif Harputî, İzmirli İsmail Hakkı, Şerefeddin Yaltkaya, Mehmed Zâhid Kevserî, Mustafa Sabri Efendi, Ömer Nasuhi Bilmen Mâtürîdî gelenek içinde yer alan bu dönem âlimleridir.

(Cevap E)

28. İslam düşünce tarihinde Batıniyye, nasları zahir-batın ayırımına tabi tutarak te'viller yapan, İslam'ın temel hükümlerini (zarurat-ı diniyye) bütün Müslümanların anlayışından farklı olarak yorumlayıp din anlayışlarını inkar sınırına kadar götüren itikadi fırkaların ortak adıdır.

(Cevap A)

29. Mutezile, hicri 11. asrın başlarında Basra'da ortaya çıkan, kendisine ait özel görüşleri olan ve kelâmın kurucusu olarak kabul edilen bir ekoldür. Mutezile, kelâmı ilk defa sistemleştiren ekoldür. Mutezile mezhebi Tevhid, Adalet, el va'd vel vaid, el menzile beynel menzileteyn ve el-emru bil maruf ven nehyu anil münker olarak bilinen beş esası benimseyen bir ekoldür.

(Cevap D)

30. Allah zat ve sıfat itibarıyla hiçbir varlığa benzemez. Eğer Allah'ın sıfatları yaratıklarına benzetilirse Allah ile yaratıkları arasında müşâbehet olur. Bu sebeple Mu'tezile vahdaniyet ve kıdem dışındaki Allah'ın diğer sıfatlarını te'vîl yoluna gitmiştir. Onlar bu iki sıfat dışında Allah'a kadîm sıfatlar isnadını caiz görmezler.

(Cevap C)

31. Parçada sözü edilen güzel kokulular anlamına gelen kavram muteyyebun'dur.

- **Ensab:** Soy bilgisi demektir.
- **Halif:** Cahiliyye döneminde Araplar arasında yapılan dostluk ve dayanışma anlaşması
- **Zimmi:** İslam egemenliğine girerek İslam topraklarında sürekli yaşama hakkını elde eden ehli kitaba denilmiştir.

(Cevap E)

32. Sahâbilerden Ammâr b. Yâsir, Kureyş müşriklerinin ağır baskılarına ve ölüm tehditlerine dayanamayıp kalben inanmakla birlikte, diliyle Müslüman olmadığını, Hz. Muhammed'in dininden çıktığını söylemiş (ikrahı mülci) fakat sonradan Allah Teala şu ayeti vahyederek Ammâr'ın mümin bir kimse olduğunu buyurmuştur: "Kim iman ettikten sonra Allah'ı inkâra saparsa -kalbi imanla dolu olduğu halde baskı altında kalanın durumu müstesna olmak üzere- kim kalbini inkâra açarsa işte Allah'ın gazabı bunlardır; bunlar için çok büyük bir azap vardır." (Nahl, 16;106)

(Cevap C)

33. Mekke'de sayıları az olmakla birlikte Hz. İbrahim'den gelen tevhid inancına sahip Hanifler de bulunuyordu. Bunlar putperestliği reddettikleri gibi dönemin iki önemli dinî olan Yahudilik ve Hristiyanlığı da benimsemeyen tevhid inancına bağlı kimselerdi. Meşhur Hanifler arasında şu isimler zikredilmektedir:

- Kus b. Sâide el-İyâdî,
- Zeyd b. Amr b. Nüfeyl,
- Ümeyye b. Ebû's-Salt,
- Adî b. Zeyd el-İbâdî,
- Varaka b. Nevfel el-Kureşî,
- Mütelemmis b. Ümeyye el-Ken'ânî,
- Züheyr b. Ebû Sülmâ,
- Ubeydullah b. Cahş el-Esedî,
- Osman b. Huveyris vs. Varaka b. Nevfel ve
- Osman b. Huveyris

örneklerinde olduğu gibi Haniflerden bir kısmı Hristiyanlığı kabul etmişlerdir. Kusay bin Kilâb efendimizin 5. kuşak dedesidir. O dönem yaşayan biri değildir.

(Cevap C)

34. **Hal (Tard):** Bir kişinin kabilesinden atılmasıdır.

Car (Civar): Bir kabile veya kişinin başka bir kabileden birini resmi korumaya almasıdır.

Hamiyye: Bütün kabilenin galeyana gelerek yardıma gelmesidir.

Şab: Kabilenin üst sınıf tabakasıdır.

(Cevap B)

35. **Nadr b. Haris:** Bu Muhammed size eskilerin masallarını anlatıyor (Esatiri Evvelin) diyen kişidir. Bedir'de öldürüldü.

Ukbe b. Ebu Muayt: peygamberimiz secde iken ipe boğmaya çalışan ve başının üzerine deve pisliği atan kişidir. Bedir'de ilk idam edilen kişidir.

(Cevap E)

36. Hz. Ömer zamanında artan fetihlerle genişlemeye başlayan İslam coğrafyası, Hz. Osman devrinde daha da büyümüştür. Fethedilen bu beldelere aşıptan Kur'an'ı iyi bilenler gidiyor, oralardaki yeni Müslüman olanlara ellerinde bulunan Kur'an nüshalarından veya ezbere dayalı okuyuşlarından öğretiliyorlardı. Şahsi nüshalarda ve okuyuşlarda bulunan bazı anlam farklılıkları yeni Müslüman olanlar tarafından tam anlaşılamiyor ve aralarında önemli ihtilaflar görülmüyordu. Bu ihtilaflar zamanla ciddi tartışmalara dönüştü. H 25 (646) yılında Azerbaycan ve Ermenistan seferlerine katılan aşıp arasındaki kıraat ihtilaflarına şahit olan ordunun komutanı Hz. Hüzeyfe b. Yeman endişelendi. Halife Hz. Osman'ın yanına gelerek, "Ey mü'minlerin Emiri! Kur'an hakkında Yahudiler ve Hristiyanlar gibi ihtilafa düşmeden, bu ümmetin imdadına yetiş!" diyerek bu konuya bir çözüm bulmasını teklif etti.

Hz. Osman, kıraattaki farklılıkları göz önünde bulundurdu ve Hz. Hafsa'nın elindeki "Mushaf"ı çoğaltarak belli başlı merkezlere göndermeye karar verdi. Çoğaltma işi için yine başkanlığı Zeyd b. Sabit'in yaptığı Abdullah b. Zübeyr, Hz. Sa'îd b. As, Abdurrahman b. Haris b. Hişam'dan oluşan bir heyeti görevlendirip yazımda ihtilafa düşüklerinde Kur'an'ın nazil olduğu Kureyş lehçesini esas almalarını emretti. Heyet çalışmalarını başarıyla tamamladı ve orijinal nüsha Hz. Hafsa'ya teslim edildi. H 25-30 (M 646-651) yılları arasında gerçekleştirilen bu çalışmada, tefsir ve açıklama maksadıyla tutulan bir takım özel notlar yazılmadı.

Çoğaltılan yedi adet Kur'an nüshasından biri Medine'de bırakıldı. Diğerleri birer öğretici ile birlikte Mekke, Küfe, Basra, Şam, Yemen ve Bahreyn'e gönderildi.

(Cevap B)

37. Kureyş'in devamlı katıldığı ve Mekkelilerce desteklenen Ukâz panayırı Tâif-Nahle arasında Mekke'ye üç günlük mesafede Zilkâde ayının başında kurulur ve yirmi gün devam ederdi. Milletlerarası bir nitelik taşıyan ve katılımın oldukça yüksek olduğu bu fuara Arabistan'ın dört bir yanından tâcirler iştirak eder, Arap eşrafı ticaret yapmak üzere ürünlerini buraya gönderirdi. Hızla gelişerek Câhiliye döneminin en meşhur pazarı haline gelen Ukâz fuarı aynı zamanda edebî bir kongre mahiyetindeydi. Şairler en güzel şiirlerini burada okur, beğenilen şiirler Kâbe duvarına asılırdı.

(Cevap B)

38. Nadîroğulları, Hz. Muhammed ve Mekke Müslümanlar Medine'ye geldikten bir süre sonra Müslümanlarla birbirlerine karışmama ilkesine dayalı bir antlaşma yapmışlardı. Buna göre ortak yurt Medine'de Müslümanlar ile dost olarak yaşayacaklardı. Bir başka ifadeyle her dinî topluluk içişlerinde serbest olup herkes inandığı dinin gereklerini yerine getirebilecekti. Ancak Uhud Savaşı'nın ardından müminlere ihanet ettikleri ve bu nedenle Medine'yi terke zorlandıkları zaman bile onlara tarlalarının mülkiyetini muhafaza etme izni verilmişti. Ama ardından ihanetleri sebebiyle, hem vatandaşlık haklarını hem de toprakları üzerindeki mülkiyet haklarını kaybettiler. İşte böylece yurtlarını çift taraflı mahvetmiş oldular.

(Cevap C)

39. Sultanahmet meydanında bulunan Türk ve İslam Eserleri Müzesi, hem Türk, hem de İslam sanatına ait eserlerin topluca sergilendiği ve bulunduğu ilk Türk müzesi olma özelliği taşır. Aynı zamanda 1913 yılında Osman Hamdi Bey'in çabalarıyla kurulmuş, Osmanlı Devleti'nin son müzesidir. Müzenin ilk oluştuğu yer Süleymaniye Camii külliyesindedir ve ismi de "Evkaf-ı İslamiye Müzesi" (İslam Vakıfları Müzesi) dir. 1983 yılında Türk İslam Eserleri Müzesi adını alarak, bugünkü yerine, İbrahim Paşa Sarayı'na taşınır.

Müzenin koleksiyonlarında İslamiyetin ilk yıllarından 20.yy.a kadar Emevi, Abbasi, Afrika, Fatimi, Selçuklu, Eyyubi, İlhanlı, Memluk, Timurlu, Beylikler, Safavi, Kafkaslar ve Osmanlı dönemine ait eserler bulunur. Bunlar içinde el yazmaları, halı ve kilimler, hat, ferman ve beratlar, maden eserler vardır. 18-20.yy.başlarına tarihlenen Osmanlı dönemi sosyal hayatının yansıtıldığı etnoğrafya bölümü de son derece dikkat çekicidir. Bu kısım, hamam, kahve, karagöz gibi konulara ayrılmış, "İstanbul kadın giyimini" başlığı altında özel bir koleksiyon ziyaretçilere sunulmuştur.

(Cevap A)

40. **Kubbetü's Süleybiye Türbesi:** Abbasiler döneminde Samerra'da Dicle nehrinin batısına ilk türbe olan Kubbetüs Süleybiye inşa edilmiştir. Müstansır, Mutez ile Mutedi burada gömülmüştür.

(Cevap B)

41. Kitapta Ciltme Kısımları Şunlardır;

Üst kapak: Kitabın üst kesimini örten bölümdür.

Alt kapak: Kitabın alt kesimine gelen bölümdür.

Deffe: Kitap cildinin bir kapağına "Deffe"; İki kapağına ise "Deffeteyn" denir.

Dip (Sirt): Kitabın arkasını kaplayan formların bağlandığı dar bölümdür.

Mikleb: Alt kaba bağlı olarak pek çok kitap kabında görülen üç köşeli, beşgen şekilli kısma denir.

Sertab: Miklebin alt kapağa bağlandığı ve kitabın ön kısmını muhafaza eden, miklebe hareket kabiliyeti sağlayan bölümdür. Kitap kapatıldığı zaman da, ön bölümü örtmeye yarar.

Şemse: Ciltlerde alt ve üst kapağın ve miklebin ortasında, düz yuvarlak, 4 dilim yuvarlak, oval veya güneşe benzeyen motife denir.

Şiraze: Klasik ciltte kitabın yapraklarının düz gün durmasını sağlayan renkli ipek makara iplikleriyle sağlamca örme tekniğidir.

Salbek: Cilt kapaklarının ortasına süs yerinde yapılan şemsenin üst tarafındaki şekillerdir.

Köşebend: Cilt kapağının dört köşesine işlenen süslemelerdir.

Zincirek: Kapağın üst kısmına dikdörtgen şeklinde çizilen bezeme ögesidir.

(Cevap A)

42. **Kusayr-u Amre Sarayı**; erken dönem sivil mimari örneklerindedir. Emeviler döneminde, I. Velid tarafından Ürdün'de yaptırılan saray duvar resimleriyle İslam sanat tarihinde önemli bir yere sahiptir. Salon duvarında yer alan Altı Kral Panosu dönemin hükümdarlarını resmetmektedir.

(Cevap B)

43. Yaratan bir Tanrı'nın varlığını kabul ettiği halde dine ve peygamberlere gerek olmadığını iddia eden tabiatçı filozof Ebubekir Zekeriyya er-Razi'dir. İlk özgün tıp kitabını yazmıştır.

(Cevap C)

44. İbn Rüşd'ün kelâma metot açısından eleştiri- si üç konu etrafında şekillenmiştir. Bunların birincisi, kesin akfî delillere, yani burhana dayanmayan birtakım hükümlerle dini anlama ve açıklama yoluna gitmeleridir. İkincisi, akfî yöntemi, cedeli ve hitabeti bir arada kullanan Kur'an üslubuna uymayan bir tarzda, muhataplarını dikkate almaksızın ağır felsefî bahisleri avama açmalarıdır. Sonuncusu ise vahyin herkes tarafından anlaşılabilir ve herkesin uyması farz olan zahirinin ötesinde sadece ilim adamlarının anlayabileceği, tevile açık manalarını halka açıklamalarıdır.

(Cevap E)

45. İslâm felsefesinin en önemli temsilcileri olan Fârâbî ve İbn Sînâ ilâhiyyât, nübüvvet ve meâd (ahiret) gibi temel meseleleri de konu edinmiş olmakla birlikte görüşleri büyük ölçüde Aristotelesçi-Yeniplatoncu gelenek çerçevesinde şekillenmiştir. Bu doğrultuda onlar âlemin meydana gelişini yaratma ile değil, sudûr nazariyesi ile açıklama yönüne gitmişlerdir. Bu şekilde onlar, âlemin belli bir zaman içerisinde Allah'ın kudreti, iradesi ve yaratma fiiliyle yoktan yaratıldığı tezine aykırı bir görüş ortaya koymuşlardır. Hâlbuki kelâmcıların en temel ve ortak kabul ettikleri husus budur. Fârâbî ve İbn Sînâ, yoktan yaratmayı kabul etmedikleri için kelâmcıların yoktan yaratmayı ispat etmek için kullandıkları atomcu anlayışı reddeder ve bunu eleştirirler.

(Cevap A)

46. **Nihilizm**: Hristiyanlıktaki yanlış tanrı inancına bir tepki olarak ortaya çıkan bir felsefi anlayıştır. Temelleri Schopenhauer tarafından atılan nihilizmin, felsefe tarihindeki en önemli temsilcisi Nietzsche'dir. Onun özellikle metafizik ve ahlak alanındaki değerlendirmeleri nihilizmin zirve noktası olarak kabul edilmektedir.

(Cevap C)

47. Batı düşüncesi, çevre etiğinde henüz çok büyük kuramlar geliştirmiş değildir. Derin ekoloji ya da canlı merkezli etik denilen yaklaşım ile yüzeysel ekoloji ya da insan merkezli koruma etiği denilen yaklaşım, en yaygın kuramlardan ikisidir. Derin ekoloji yanlıları daha radikal görüşleri savunurken, koruma etiği yanlıları daha ılımlı ya da yüzeysel görüşler, savunmaktadır. Örneğin yüzeysel ekolojiye göre bitki ve hayvan türleri gibi doğal çeşitlilik insanın kullanabileceği bir kaynak olarak yararlı görülürken ve korunması gerektiği savunulurken, derin ekolojiye göre doğal çeşitliliğin her bir ögesinin insana sağladığı yarardan bağımsız olarak kendi özel değeri vardır ve onlar bundan dolayı korunmalıdır. Yine örneğin çevre kirliliği, yüzeysel ekolojiye göre ekonomik büyümeyi tehdit ediyorsa azaltılmalıdır; oysa derin ekolojiye göre çevre kirliliğinin azaltılması ekonomik büyümeden daha önce gelir ve buna bakılmaksızın azaltılmalıdır. Keza, kaynak kavramı, birincilere göre, insanlar için kaynak, ikincilere göre ise, bütün canlılar için kaynak anlamına gelmektedir. Derin ekoloji yanlılarının çevre ve ahlâk açısından, insan merkezliği aşan çok daha yüksek değerler, savunduğu ve bizim aşağıda Batı'daki gibi kutuplaştırmak yerine dikey sıralama içinde sunacağımız İslâm çevre etiği kuramlarının daha yüksek düzeydekilerine yakın olduğu bir gerçektir. Bununla birlikte derin ekoloji ekolü de yeterince gelişmiş ve olgunlaşmış olmayıp kendi içinde gelişimini ve farklılaşmalarını sürdürmektedir.

(Cevap D)

48. İnsan, Tanrı'yı, bildiği kavramlar aracılığıyla kavramlaştırabilir. Ancak bu kavramlaştırma benzetme yoluyla yapılabilmektedir. Allah'ın, kendisini hakikate uygun olarak, fakat insanların anlayabileceği tarzda tanıttığını ifade etmek mümkündür. Çünkü insan akli sınırı özellikleri nedeniyle her türlü işleminde soyutlama mekanizmasına başvurduğu için, Allah hakkında ancak benzetme yoluyla, görüp bildiği varlıklara bakarak fikir sahibi olabilmektedir. İnsanla Tanrı arasında böyle bir benzetmeye başvurulmadığı takdirde din, sahip olduğu önemli özelliklerinden birini kaybetmiş olur. Bu durumda Tanrı, kişilik atfedilen bir varlık olmaktan uzaklaşır. Bu bakımdan benzetme çoğu din ve inançlarda önemli bir rol oynamaktadır.

Tasavvur, "ruhsal güçler veya duysal uyarılarla zihinde önceden oluşan herhangi bir nesnenin, olayın, fiilin ya da bir kavramın istekli olarak yeniden özel bir biçimde şekillenmesi, canlanması, anlam kazanması veya hatırlanmasıdır".

Dini tasavvur ise, *dini kavramların, dini olayların ve nesnelere zihinde canlandırılması, şekillendirilmesidir*. Buna bağlı olarak Tanrı tasavvuru da, bireylerin küçük yaşlarından itibaren zekâ gelişimlerine, edinmiş oldukları bilgi ve yaşantılarına, yetişme ve düşünüş tarzlarına ve bağlı oldukları dinin inanç esaslarına göre Tanrı'yı zihinlerinde canlandırma- ları, biçimlendirmeleri ve anlamlandırmaları olarak tanımlanabilir.

(Cevap B)

49. Toplumdaki çocukların yine o toplumun çeşitli kurumları tarafından etkilenmesi çocuğun topluma entegrasyonu için gereklidir. Bireyin topluma entegre olup o toplumun özelliklerini kazanması sosyalleşme olarak nitelenir. Soruda verilen açıklama toplumların sosyolojik yönünü vurgulamakta ve bireyin sosyalleşmesini etkileyen faktörleri belirtmektedir.

(Cevap D)

50. Sosyoloji ve din sosyolojisinin kimilerine göre müjdecisi, kimilerine göre mucidi/kurucusu olma onuruna sahip İbn Haldun sosyolojide zirve bir isimdir. Bir dünya tarihi olan Kitabü'l-İber'ine giriş olarak yazdığı, daha sonra genişlettiği 'Mukaddime'si de sosyolojinin ve din (İslam) sosyolojisinin ilk klasiği olma ayrıcalığını taşımaktadır.

Mukaddimenin başında, geleneksel hikayeci tarih anlayışından ayrıldığı ve "İlm-i umran" adını verdiği yeni bir bölümün temellerini attığını belirten İbn Haldun, bu yeni bilimin konusunun insan medeniyeti ve insan toplumu olduğunu söylemektedir. Böylece kendisinin bulunduğu bu yeni bilim dalının konusunu insan toplumunun incelenmesi olarak açıklayan İbn Haldun, A. Comte'tan yaklaşık beş asır önce sosyolojinin kurucusu olmaya hak kazanmıştır.

(Cevap C)

51. • Sosyoloji kavramını ilk kullanan → Augusto Comte
- "Din sosyolojisi" kavramını ilk kullanan → Emile Durkheim
- İlk Sosyolojik Din sosyolojisi eserini yazan → Joachim Wach
- Din Sosyolojisi sistemleştiren → Max Weber

Karl Marks hakkında bilgi verilmemiştir.

(Cevap E)

52. Farabi;

- Rüya ve vahiy psikolojisi konusunda ilk sistemli teoriyi ortaya atmıştır.
- Nefsi beş çeşit güce ayırmıştır. Bunlar;
  - Besleyici güç
  - Duyum gücü
  - Hayal gücü
  - Arzu etme gücü
  - Düşünme gücü
- Aristo'da devraldığı Faal Akıl Kavramı'nı İslam inancındaki vahiy meleği ile eşleştirmiştir.

(Cevap A)

53. Fowler'ın inanç gelişimi kuramı, bir yanıyla genel gelişim kuramlarına, diğer yanıyla da teolojiye dayanmaktadır. İnanç gelişimi kuramının temel teorik köklerinin Erikson ve Levinson'un psiko-sosyal teorilerinin yanı sıra Piaget ve Kohlberg'in yapısal-bilişsel gelenekleri içerisinde bulunduğu bir gerçektir. Kuramın temel teolojik kökleri ise, Niebuhr ve Tillich'in görüşlerine dayanmaktadır. Dinler tarihçisi Smith'in de, din, inanç (faith) ve iman (belief) kavramları arasındaki farklılıkların belirgin bir şekilde birbirinden ayrılması fikri ile kuram üzerinde büyük etkisi vardır.

Fowler, çoğunlukla dinî geleneklere bağlı olarak tarif edilen ve içeriği kutsal metinlere göre belirlenen inanç kavramını, insanın temel dinamik güven tecrübesi olarak tanımlayıp yorumlar. Yani güven, dinî duygu ve düşüncenin temeli olarak kabul edilir.

Fowler'a göre inanç ahde dayalı bir birleştirici inanç (30 yaş sonrası) aşamasındaki kişi, "zihindeki ve yaşantıdaki zıtlıkları bütünleştirmeye" çabalarak çelişkileri birleştirmeye başlar. Birey, bir önceki basamak içinde gelişen inanç sınırlarını aşarak, gerçeğin hem çok boyutlu hem de kaynağı itibarıyla birbiriyle uyumlu ve bağlantılı olduğuna dair bir yetenek geliştirir. Birbirine zıt olan kutuplar arasındaki uyumsuzlukların giderilmesi ve uyumlu bir şekilde kabul edilmesi yolunda bir uğraşı içine girilir. Birey, kendine ve öteki geleneklere ait sembol, hikâye, mecaz, istiare ve mitleri yeniden değerlendirir ve yapılandırır.

(Cevap B)

54. Davranışçılık: Psikoloji gözlenebilir ve davranışlar içinde olduğu çevre koşullarıyla açıklanır. Bu tanımlı yapan ve davranışçılığın kurucusu kabul edilen John Watson, çevreye verdiği önem nedeniyle içe bakım yöntemini yani yapısalcılığı reddetmiştir. Zihnin doğuştan boş bir levha olduğunu ve her şeyin çevrenin etkisiyle şekillendiğini savunan (J. Locke) Watson, davranışı uyaran ve tepki ikilisi içerisinde incelemiş ve öğrenme sürecini de ödüllendirme koşuluna bağlamıştır.

(Cevap B)

55. Sözlükler, aslı Arapça olan davet kavramı için, "çağırarak, gelmesini ve kabul etmesini istemek" anlamlarını vermektedir. Propaganda anlamı taşıyan "Diâye" de davet kelimesiyle aynı köktendir. Diâye, bilinmesi, kabul edilmesi istenen her hangi bir düşüncenin, fikrin ya da kanaatin, muhatabın dikkati çekilerek en güzel şekilde tanıtılması demektir. Dolayısıyla davet, hem Allah yoluna çağırılmayı hem de İslâm'ın hükümlerini, emir ve yasaklarını insanlara en güzel şekilde anlatmayı ifade etmektedir.

(Cevap B)

56. Din öğretiminin hukuki temeli Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na dayanır. Tevhid-i Tedrisat Din Kültürü ve Ahlak bilgisi öğretiminin ilk hukuki temeli olarak kabul edilebilir.

(Cevap A)

57. Allah Teâlâ, insanın sıkıntılı, acılı ve imtihanlı bir hayat içinde olduğunu da söylüyor (Beled, 90:4). Nitekim hangi makama ve imkâna sahip olunursa olsun, dünya hayatına objektif bir gözle bakılınca, bu gerçeği anlamak zor değildir. Açıkça anlaşılıyor ki, insan dünyaya bir eğlence ve dinlenme için gelmemiştir. İşin içinde bir hesap-kitap, bir sorumluluk ve sonunda bir mizan ve terazi, varılacak bir nihâf hedef vardır. Bu sebeple, nihai hedefe başarıyla ulaşabilmesi için insanın önüne bu doğrultuda bir eğitim hedefi konulmalıdır.

Yaratıcı'nın şu noktaya dikkat çekmesi de çok önemlidir: O, insanın içine iyilik ve kötülük duygusunu birlikte verdiğini söylüyor (Şems, 91:8-10). Buradan anlaşılacak ise yaratılıştan getirilen bu duyguların farkında olunması ve her birinin dikkate alınarak insanın eğitilmesidir.

(Cevap A)

58. Kur'an'da 3 yerde Sabiilik'ten bahsedilmiştir. Bazı araştırmacılar Mandeizm olarak adlandırmışlardır. Günümüzden 2 bin yıl önce ortaya çıkan Sabiilik'e göre bir tarafta karanlık alem, diğer tarafta ışık (nur) alemi bulunur. Bu iki alemin tanrıları kendi aralarında mücadele içerisindeydirler. İbadetleri arasında abdest en önemli ritüeldir. Farklı durumlarda alınan 3 çeşit abdestleri vardır.

(Cevap E)

59. Yahudilik mezhepleri Hristiyanlık öncesi ve sonrası olmak üzere ikiye ayrılır. Esseniler Hristiyanlık öncesi mezheplerinden biridir. Mistik bir yaşamı benimseyen Esseniler; ticaretle uğraşmaz, çiftçilikle geçinirler, kanaatkâr bir hayat sürerler. Yiyecek ve giyecekler ortak kullanılır. Komünal bir yaşamı benimsemeleri onları bireysellik bilincinden uzaklaştırır. Lüks olacağını düşündükleri her şeyden uzak durmuşlardır.

(Cevap A)

60. Konfüçyüs'e göre insani ilişkiler 5 maddede toplanır. Bunlar; Amir- memur, arkadaş- dost, karı-koca, ebeveyn-çocuklar ve kardeşler arası ilişkilerdir. Ancak tanrı – insan ilişkisi bu sınıflamada yer almamaktadır.

(Cevap B)

61. 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yönelik ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

- Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
- Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
- Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
- Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
- Eğitim sadece "bilme (düşünce)" için değil, "hissetme (duygu)" ve "yapma (eylem)" için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
- Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
- Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

(Cevap E)

62. Doğrusal programlama aşamalı özellik gösteren derslerin içeriğinin düzenlenmesinde kullanılır. Her konu kendinden sonraki konu için ön koşul niteliğindedir. Bu sebepten dolayı bu yaklaşımın temele alındığı uygulamalarda önceki konuların iyi öğrenilmesi oldukça önemlidir.

(Cevap C)

63. Programda yer alan 8 anahtar yetkinlik şunlardır:

- Anadilde iletişim
- Yabancı dillerde iletişim
- Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler
- Dijital yetkinlik
- Öğrenmeyi-öğrenme
- Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler
- İnisiyatif alma ve girişimcilik
- Kültürel farkındalık ve ifade

(Cevap D)

64. 7. Sınıf "İslam Düşüncesinde Yorumlar" ünitesi kazanımlardan biri "Dinin farklı yorum biçimleri olabileceğinin farkına varır." Kazanımının açıklamaları şu şekildedir:

- Din anlayışındaki yorum farklılıklarının sebepleri ayrıntıyla girilmeden ele alınır.

(Cevap A)

65. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4-8. sınıfları) Öğretim Programı'nın geliştirilmesinde, yapılandırmacı öğrenme modelini destekleyen çoklu zeka, öğrenci merkezli öğrenme, beceri temelli öğrenme gibi yaklaşımlar dikkate alınmıştır.

(Cevap D)

66. I, II ve III. öncüllerde yer alan ifadeler 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (Ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar)nın genel amaçları arasında yer alır. IV. öncülde yer alan ifade 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (Ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. Sınıflar)nın genel amaçları arasında yer almaz.

(Cevap E)

67. Bireyselleştirilmiş Öğretim: Öğrenci farklılıklarının dikkate alındığı yöntemde, sınıf seviye gruplarına ayrılır. Her grup kendi hızıyla ilerler. Gruplar arasında geçiş yapılır. Yöntemin ayırt edici özelliği akran öğretiminden faydalanılmasıdır. Programlı öğretim: Bireysel öğretim yapılır. Bir birim öğrenilmeden diğer birime geçilmez. Temel öğretim: Öğretmen merkezli bir öğretim modelidir. Öğrencilerin hedeflere en üst seviyede ulaşmasını amaçlar. Etkili öğretim: Öğrenmeyi etkileme gücüne sahip değişenler düzenlenerek öğrenme düzeyinin artırılması amaçlanır. Öğretmen merkezlidir. Basamaklı öğretim: Öğretim, üç basamak ve beş adımda gerçekleştirilir. Basamaklar arasında ölçüm yapılır. Bir basamak öğrenilmeden diğerine geçilmez.

(Cevap C)

68. “Her çocuk fitrat üzere doğar” cümlesinde genetiğe vurgu yapılmaktadır. Allah her insanı inanmak güdüsüyle ve Müslüman olarak yaratır. “Daha sonra anne babası onu Yahudi, Hristiyan veya Mecusi yapar.” Cümlesi ise çevre faktörünün etkisini anlatmaktadır. Müslüman olarak doğan çocuk bunun farkında veya bilincinde değildir. Aile kendi inancına göre çocuğu şekillendirir. Bu bilgilerden “D” şıkına ulaşılır. Diğer seçeneklerde yalnızca çevre veya yalnızca kalıtım ve olgunlaşmadan bahsedilmiştir.

(Cevap D)

69. Altı şapkalı düşünme tekniğinde; beyaz renk, nötr bilgileri; kırmızı renk, duyguları; yeşil renk, yaratıcı ve özgün çözüm yollarını; siyah renk, olumsuz tarafları ve karamsarlığı; sarı renk, avantajları; mavi renk, serinkanlı bir biçimde karar vermeyi temsil eder.

Altı şapkalı düşünme tekniğinde, beyaz şapka tarafsız ve net bilgiler içerdiği için her zaman ilk sırada, mavi şapkada karar verme olduğu için her zaman son sırada yer alır.

(Cevap A)

70. Öğretmen'in vermiş olduğu kısa C seçeneğinde verilen kazanımla ilgilidir.

(Cevap C)

71. Dolaylı Duygu: Modelin sahip olduğu duygunun, gözlemcinin o konuda hiçbir yaşantısı olmasa da gözlemci tarafından benimsenmesidir. Paragrafta Seda Nur, yarışmayı kazanan Muhlis ile aynı duyguları yaşamıştır. Dolaylı pekiştirme: modelin ödül aldığı durumda gözlemcinin de buna öykünmesi, aynı davranışı sergilemesidir. Mutlaka somut bir ödül vardır. Dolaylı güdülenmede ödül yoktur. Gözlemci, modelin yaptığı davranışın arkasından ödül gelmesi de güdülenir ve istek duyar. Dolaylı öğrenme: Gizil öğrenme de denilir. Farkına varmadan, bilinçsizce gerçekleşen öğrenmelerdir. Dolaylı ceza: Modelin yaptığı davranışın arkasından ceza geldiğinde gözlemci o davranışı yapmaz.

(Cevap B)

72. 2018 yılında yayımlanan Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda (İlkokul 4 ve Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Güzel Ahlak ünitesinin anahtar kavramları şunlardır:

- Ahlak,
- Sevgi,
- Saygı

(Cevap D)

73. “Öğrencilerin din-vahiy-akıl-bilim ilişkisini kavramasına rehberlik edebilme” yeterlik kapsamına göre bir öğretmen; Öğrencilere Kur'an'da eleştirel düşünmenin öğütlendiğini ve aklın dinî sorumluluğunun ilk şartı olduğunu anlamalarına yönelik çalışmalar yapar. Bu davranış “C” seçeneğinde verilmiştir. Diğer seçeneklerdeki davranışlar din olgusunun farklı alanları veya inanç ve ibadet olgularıyla ilgili davranışlardır.

(Cevap C)

74. Panel: Bir grup, konunun farklı boyutlarını kendi aralarında tartışır, sonuca ulaşma çabası yoktur. Dinleyiciler sürece müdahale etmez.

Sempozyum: Akademik bir konunun bildiri niteliğinde, çok oturumlu olacak şekilde sunulmasıdır. Münazara: bir konunun zıt yönlerinin tartışılmasıdır. Kazanan görüşü jüri belirler.

Forum: Dinleyicinin tüm sürece soru sorarak katılmasıdır.

Seminer: Bir araştırma neticesinde varılan sonuçların bir veya birkaç öğrenci tarafından sunulmasıdır.

(Cevap D)

75. “Ey İnsanlar” hitabı inanan inanmayan herkesi kapsadığı için genel bir ifadedir. “Ey inananlar” hitabında ise çember daralmış ve daha özel bir hale gelmiştir. Bu durumda öğretim şekli genelden özele olmuştur.

(Cevap E)

1. Tevbe Suresi: 104. ayette, tevbe kelimesi geçtiği için sure bu adı almıştır.
- 29. ayet: Ehli kitaptan cizye alınmasından bahseder.
  - 30. ayet: "Yahudiler Üzeyr'i Allah'ın oğlu: Hristiyanlar İsa'yı Allah'ın oğlu ilan ettiler." der.
  - 40. ayet: Allah bizimle beraberdir; Sevr mağarasında, Hz. Muhammed ile Hz. Ebu-bekir'in halefi ruhiyesini ele alır.
  - 60. ayet: Zekatın kimlere verileceğinden bahseder.

(Cevap C)

2. I. madde: م
II. madde: ص
III. madde: ن
IV. madde: ج
ع: Rûku işaretidir. Bulunduğu yerde bir konunun tamamlandığı ve diğerinin başladığını ifade eder. Eğer namaz kılınırken bu işaretin olduğu ayete denk gelinirse rûkuya gitmenin uygun olacağını gösterir.

(Cevap A)

3. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen tecvid kuralları ayette vardır. Ancak B seçeneğindeki iklab kuralı ayette bulunmamaktadır.

(Cevap B)

4. Verilen ayette medd-i muttasıl tecvid kuralı yoktur. Diğer seçeneklerde verilen tecvid kuralları gerçekleşmiştir.

(Cevap A)

5. Kur'an'ın Diğer İsimleri

- Kitab, Ümmül Kitab, Furkan, Burhan, Me-sani, Nur, Zikr, Hüda, Şifa, Kelam, Rah-met, Tenzil, Büşra, Beyan, Sıdk, Mevzia, Ruh, Hak

(Cevap E)

6. Kuran'da 14 surede secde ayeti vardır.

Bunlar;

1. Araf (206)
2. Ra'd (15)
3. Nahl (49)
4. İsrâ (107)
5. Meryem (58)
6. Hac (18)
7. Furkan (60)
8. Neml (25)
9. Secde (15)
10. Sad (24)
11. Fussilet (37)
12. Necm (62)
13. İnşakak (21)
14. Alak (19)

(Cevap A)

7. **Küfe Re'y Mektebi:** Abdullah b. Mes'ûd tarafından Küfe'de kurulmuştu. Denildiğine göre küçük yaşlardan itibaren Hz. Muhammed'in yanından ayrılmayan ve onunla beraber bütün seferlere katılan İbn Mes'ûd, aynı zamanda Resûlullah'ın vahiy kâtiplerinden biriydi. Bu münasebetle Hz. Muhammed'in Kur'ân'a yönelik açıklamalarını daha fazla dinleme imkânını elde etmiş; böylece tefsirde büyük ün kazanmıştı.

(Cevap C)

8. Meşhur Dirayet Tefsirleri

- Maturidi: *Te'vilatül Kur'an*
- Zemahşeri: *el-Keşşaf*
- Razi: *Mefatihü'l-Gayb*
- Kadi Beydavi: *Envaru't-Tenzil ve Esra-ru't-Te'vil*
- Nesefi: *Medariku't-Tenzil ve Hakai-ku't-Te'vil*
- Hatib Şirbini: *Siracu'l-Münir*
- Ebu Suud: *İrşadu'l Akli's-Selim*
- Alusi: *Ruhu'l-Meani*
- Reşid Rıza: *Tefsiru'l-Menar*
- Elmalılı Hamdi Yazır: *Hak Dini Kur'an Dili*
- Ebu Hayyan: *el-Bahru'l-Muhit*
- Kurtubi: *el-Camiu li Ahkami'l-Kur'an*

(Cevap C)

9. Kur'ân-ı Kerîm'in sekizinci sûresi Enfal Suresidir. Sûrenin büyük bir kısmı doğrudan Bedir Gazvesi'yle ilgili olup bu âyetler hicretin ikinci yılında savaşı takip eden günlerde nâzil olmuştur. Bedir sûresi adıyla da anılan sûre yetmiş beş âyettir. Sûre adını birinci âyette geçen enfal kelimesinden alır. "Fazlalık" anlamındaki nefl kökünden gelen nefelin çoğulu olan enfâl "savaşta elde edilen ganimetler" mânâsındadır. Bu sûrede söz konusu olan enfâl Bedir Gazvesi'nde elde edilen ganimetlerdir.

Enfâl Suresi, Bedir Gazvesi'nde müşriklerden elde edilen ganimetlerin Allah ve Resulü'ne ait olduğunu, dolayısıyla Allah ve Resulü'nün koyacağı ölçülere göre paylaşılacağını bildiren, ayrıca Müslümanlara Allah'tan korkmalarını, birbirleriyle iyi geçinmelerini, Allah'a ve Resulü'ne itaat etmelerini emreden âyetle başlar. Sûrenin esas konusu Bedir Gazvesi ve ganimetler meselesi gibi görünüyorsa da gerçekte asıl maksat, Müslümanların her devirde düşmanlara karşı alacakları tedbirlerin temel ilkelerini belirlemektir.

(Cevap E)

10. Dönem olarak incelendiğinde hadisler önce tespit edilmiş, sonra sınıflamaya tabi tutularak tasnif dönemi gerçekleşmiştir. Hicri I. asrın sonları ile II. asrın başlarına denk gelen dönemde ise hadisler tedvin edilmiştir. Halife Ömer bin Abdülaziz bu işi resmiyete dökmüş ve onun emriyle hadisler tedvin edilmiştir.

(Cevap D)

11. Buhari'nin eserindeki hadislerin pek çoğu sahih hadistir. Mütevatir olmak sahih hadis özelliği olmadığı gibi mütevatir hadislerin sayısı da oldukça azdır. Dolayısıyla Buhari'nin kitabında yer alan 7000'den fazla hadisin mütevatir olması beklenemez.

(Cevap A)

12. Ravinin zabt yönü 5 noktada tenkit edilir. Bunlardan su-i hıfz; ravinin hafızasının zayıf olması, muhalefetü's-Sikat; ravinin sika bir raviye muhalefet etmesi, vehm; ravinin doğru zannederek hata yapması, gaflet; dikkat etmesi gereken yerde dikkatsiz davranarak gaflette bulunması demektir. Kesretü'l galat ise Hz. Muhammed'e uydurma sözler isnad etmesi değil ravinin rivayetlerinde çok fazla hata yapmasıdır.

(Cevap B)

13. Muvatta, sünen, cami ve musannefler ale'l ebvab yani konusuna göre sınıflandırılmış hadis kitaplarıdır. Mucem ise ale'r-Rical türü yani ravisine göre sınıflandırılmış bir eserdir.

(Cevap C)

14. **Mürsel Hadis:** Arapçada ipi çözülmüş, salıverilmiş, gönderilmiş gibi anlamlara gelen Mürsel kelimesi bir hadis terimi olarak; tabiinin sahabeyi atlayarak doğrudan Hz. Muhammed'e nisbet ettiği hadislerdir.

(Cevap D)

15. **Müekked Sünnet:** Pekiştirilmiş ve güçlü sünnet demektir. Bunlar, Hz. Muhammed'in devamlı olarak yaptığı ve sırf mecburi olmadığını göstermek için ara sıra terk ettiği fiillerdir. Bunlar bir anlamda dinî vecibeler için koruyucu ve tamamlayıcı nitelik de taşımaktadırlar. Bu sebeple önem bakımından farz ve vacipten sonra üçüncü sırada yer alırlar. Abdest alırken ağza su vermek (mazmaza), sabah, öğle ve akşam namazlarının sünnetleri, ezan, kamet ve cemaatle namaz müekked sünnetlerdendir. Bu çeşit sünneti yerine getiren sevap kazanır. Terk eden ise cezayı hak etmemekle birlikte kınamayı ve azarlamayı hak eder.

(Cevap A)

16. Malikî, Şafîî ve Hanbelî mezhepleri, yağmur sebebiyle namazların cem edilebileceği görüşündedirler. Ancak bu tür cemin hangi namazlar için geçerli olacağı ve yapılış biçimi hakkında görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Malikîler sadece akşam ile yatsı namazının cem-i takdim şeklinde akşam vaktinde, Şafîîler öğle ve ikindi namazının takdimle öğle namazı vaktinde, Hanbeliler ise sadece akşam ve yatsı namazının takdim veya tehir şeklinde cem edilebileceğini kabul etmişlerdir. Ancak bu mezheplere göre bu tür cemlerin camide cemaatle kılınan namazlarda geçerlidir.

(Cevap B)

17. Menkul kıymetlerin zekâtı, borsada alım satımı yaygın olan menkul kıymetler bağlamında ele alınacak olup tahvil ve hazine bonoları, kâr ve zarar ortaklığı belgeleri, gelire endeksli senetler ve hisse senetlerinin zekâtı hususuna yer verilecektir. Bilindiği gibi zekât, belirli bir mal güce sahip olan Müslüman'ın mallarının belirli bir miktarını yılda bir defa olmak üzere belirli kimselere vermesi demektir. Menkul kıymetler de, mal varlığı belgelelidir. Dolayısıyla, bunlara sahip olan kişi zekât mükellefi şartlarını taşıyorsa, bunların da zekâtını vermesi gerekir.

(Cevap D)

18. • **Taglis:** Sabah namazını fecr-i sadık doğarken, yani ortalık henüz karanlık iken kılmak.
- **İsfar:** Taglis'in zıddı olup, namazı fecr-i sadık doğduktan sonra hava aydınlanınca kılmak.
- **İbrad:** Öğle namazını geciktirip serinlikte kılmak

Hiçbir namazın kılınamayacağı üç mekruh vakitler:

- a) **Şürük Vakti:** Güneşin doğmasından yükselmesine kadar olan zaman (şürük zamanı ki bu yaklaşık 40-45 dakika civarındadır.)
- b) **İstiva Vakti:** Güneşin tam tepe noktasında olduğu zaman (vakt-i istivâ).
- c) **Gurûb Vakti:** Güneşin batma zamanı (gurûb). Gurup vakti, güneşin sararıp veya kızarıp artık gözleri kırıştırmadan rahatlıkla bakılacak hâle geldiği vakittir. Bu vakitte sadece, o günün ikindi namazının farzı kılınabilir.

(Cevap D)

19. Haccın Farzları

Hanefi: İhram, Arafat Vakfesi, Ziyaret Tavafı

Hanbeli ve Maliki: İhram, Arafat Vakfesi, Ziyaret Tavafı, Say

Şafi: İhram, Arafat Vakfesi, Ziyaret Tavafı, Say, Tıraş, Tertip

(Cevap B)

20. Sözlükte “zekât” kelimesi, “temizlenmek, arınmak, bereket ve övmek” manalarına gelir. Bu anlamıyla zekât, “şartlarına uygun olarak, zekâta konu olan mallardan belli bir miktarını zekât alacaklısına Allah rızası için temlik etmek” demektir. Kur’an-ı Kerim’de “zekât” kelimesi otuz iki yerde geçmektedir. Bu isim dışında, sadaka (on iki yerde ve hep medenî surelerde geçer), hak, birr, infak ve ta’âmu miskin gibi çeşitli isimler altında zikredilirken, namazla birlikte yirmi yedi yerde tekrarlanır. Zekat hicretin II. yılında Medine’de farz kılındı.

(Cevap E)

21. Namazın on iki farzı vardır. Namazın farzları, namazın dışındaki farzlar ve namazın içindeki farzlar olmak üzere iki gruba ayrılır. Namazın dışındaki farzlar, namazdan önce ve namaza hazırlık mahiyetinde olduğu için “namazın şartları” olarak adlandırılır. Namazın içindeki farzlar ise, namazın varlığı ve tasavvuru kendisine bağlı olduğu, yani bu farzlar namazın mahiyetini oluşturduğu için “namazın rükünleri” adını alır. Namazın farzlarından herhangi birinin eksikliği durumunda namaz sahih olmaz. Buna göre namazın şartları şunlardır:

- Hadesten Taharet
- Necasetten Taharet
- Setr-i Avret
- İstikbal-i Kible
- Vakit
- Kible

(Cevap B)

22. (I.) Ma’bed el-Cühenî → Kaderiyye diye anılan hür irade düşüncesinin ilk temsilcilerindendir.

(II.) Gaylân ed-Dimaşki → İrade hürriyeti konusundaki fikirleriyle ilk Kaderiyye fırkasının doğuşunu hazırlayan tâbiîn dönemi âlimlerindendir.

(Cevap B)

23. **Zarûrât-ı Dîniyye:** “dine ait olup bilinmesi ve inanılması gereken esaslar” anlamına gelir. İmamı Maturidi’ye göre bunları kabul ve tasdik etmek her mümin için farzdır. Bunlardan şüphe etmek müminin imanını zedeler. Altı iman esasının yanı sıra kesin olarak sabit bulunan bir takım emirler, yasaklar ve uyulması istenen esaslar yani bazı amelî ve ahlâkî hükümler de bu kapsama girer. Mesela beş vakit namazın, zekâtın, Ramazan orucunun ve imkân olunca Hacca gitmenin farz olduğuna inanmak; içki içmenin, haksız yere birini öldürmenin, ana-babaya itaatsizlik etmenin, zinanın, yetim malı ve faiz yemenin ve buna benzer kesin naslarla sabit olan yasakların haram olduğuna inanmak zarûrât-ı dîniyye-dendir.

(Cevap B)

24. Allah’ın tenzihî sıfatları ve doğrudan bu sıfatları ifade eden ayetlere ilişkin doğru eşleştirme C seçeneğinde verilmiştir.

(Cevap C)

25. Cevap Harut ve Marut’tur.

Mukarrebun: Sürekli Allah’ı anırlar. Uluhiyyete en yakın meleklerdir.

Hafaza: İnsanları koruyan ve onların iyi ve kötü fiillerini kaybeden meleklerdir.

Münker-Nekir: Sorgu melekleridir.

Müdebbirat: Alemin düzenli işlemesi ile ilgililenirler.

(Cevap D)

26. İslam’da itikad/inanç konularını Kur’an ve Sünnet’e dayalı olarak inceleyen, tespit ve tahkik eden kelimacılar, dinin inanç alanına ilişkin kabul edilmesi gerekli prensipleri ortaya koymuşlardır. Ayrıca onlar, dinin özüne yönelik tutarsız, sapkın eleştiri ve fikirlerle de mücadele içinde bulunmuşlardır. Kelamcılar bu faaliyetlerini geliştirdikleri çeşitli izah ve ispat yolları vasıtasıyla gerçekleştirmişlerdir. Bu anlamda Ehl-i Sünnet kelamı ve özellikle de Eş’arî kelamı açısından öne çıkan isimlerden birisi Bakillânî olmuştur. O, delil ve istidlal kavramlarına ilişkin kendi tanımlarını yapmış ve kelamî meselelerde delil/istidlalin kullanılmasının zorunluluğunu vurgulamıştır.

(Cevap B)

27. Cemâleddin Afgani, Muhammed Abduh’la birlikte Müslümanları Batı’nın sömürgeciliğine karşı harekete geçirmeyi hedefleyen Arapça haftalık bir gazete olan El-Urvet el-Vuskâ’yı çıkardı. Çok geçmeden İngilizler gazeteyi Mısır ve Hindistan’da yasakladılar; yine de kısa ömrü boyunca bu ülkelerde bir etki oluşturmaya muvaffak oldu. İngilizler Afgânî’nin fikirlerinden ve yürüttüğü eylemlerden rahatsız idiler. Bu sebeple Afgânî’nin İngiliz sömürsü altındaki Müslüman topraklara girmesi İngiliz hükümeti tarafından yasaklandı; ancak Avrupa’ya gitmesine ses çıkarılmadı. Bu vesileyle Afgânî, Londra, Paris ve Amerika’ya gitti. Afgânî’nin çıkardığı Urvetü’l-Vuskâ dergisinin, İngilizlerin egemenliği altındaki Müslüman topraklarına girişi yasaktı. Ancak görüşleri başta Muhammed Abduh, Reşid Rızâ ve mazlum milletlerin haklarını savunan her aydın zehrinde etki bıraktı.

(Cevap B)

28. Verilen bütün seçenekler esasen doğrudur. D seçeneğinde siyasetten bahsedilmektedir. Mezhepler dini olabildiği gibi siyasi de olabilirler ancak parçada siyasete dair bir bilgi yoktur.

(Cevap D)

29. Galiye olarak adlandırılan aşırı gruplarda tenasüh inancı vardır. Tekammüs ise; İnsanların ruhları bir defada ve sınırlı olarak yaratılmıştır. Bu sebeple sayıları artmaz, eksilmez. İnsan ölünce ruhu derhal başka bir cesette yeniden doğar ve cesedi bir zarf veya libas gibi kullanır. Dürzîler, bu tenâsüh inancı için "gömlek değiştirme" anlamına gelen tekammüs terimini benimserler.

(Cevap C)

30. Allah'ın ahir ismi Beka ismiyle aynı anlamdadır. Beka; Allah'ın varlığının sonu olmamasıdır. Yaratılan her şeyin yok olup Allah'ın ebediyen kalması Beka yani Ahir isminin tecelisisidir.

(Cevap A)

31. Allah'ı herhangi bir şeye benzetme; Müşebbihe, herhangi bir cisme benzetme ise Mücessime'dir. Soru öncülünde verilen tanım Mücessime mezhebidir.

(Cevap B)

32. Endülüs Emeviler döneminde çıkan büyük fitneler ile Gazneliler'in bir ilgisi yoktur. Gazneli Mahmut Şii Büveyhoğullarına karşı Abbasi Halifesini korumuştur. Bu yüzden halife kendisine "sultan" unvanını vermiştir.

(Cevap E)

33. **Kavrulmuş Un (Sevik):** Ebu Süfyan'ın bu sefere çıkarken yanında getirmiş olduğu kavrulmuş unları bırakıp kaçıp gittiğinden bu isim verilmiştir.

- Hz. Muhammed olayı öğrenir öğrenmez otuz süvari ve yüz yirmi yayadan oluşan bir askeri birlikle Ebu Süfyan'ın peşine düştü. Ancak üşman birliği Müslümanlarla savaşmayı göze alamayarak kaçtı. (624)

(Cevap C)

34. • Hudeybiye Antlaşması'nın Müslüman olup Medine'ye sığınanların Mekke'ye iade edilmesini öngören maddesi gereğince Mekke'de müşrik zulmünden kaçan Ebû Basîr, Sifûlbahr'de mevzilenerek Kureyş kervanları için bir tehdit unsuru olmuştu.

- Hz. Muhammed, Ebu Ubeyde b. Cerrah kumandasında aralarında Hz. Ömer ile Kays b. Sa'd b. Ubade gibi ensar ve muhacirlerin yer aldığı 300 veya 310 kişilik bir kuvveti Sifûlbahr'e yolladı.
- Medine'den hareket eden birlik sahile doğru yol alınca Hz. Muhammed'in verdiği bir dağarcık dolusu hurmadan meydana gelen azıkları tükendi.
- Daha sonra orada 5 deve satın alıp yemişlerdir.
- Müslüman askerler, Sifûlbahr'de on beş veya yirmi gün deniz dalgalarının sahile atması olduğu amber balığının etini yediler.

(Cevap B)

35. Sahâbîlerin peygamber algısında ve onu kendilerine rehber tayin etmelerindeki en büyük etken şüphesiz Allah Resulü'nün vahiyle desteklenmesidir. İslâm'a giren her kişi Allah Resulü'ne iman edince eş zamanlı olarak Allah'ın ona daha önceki bazı peygamberler verdiği gibi bir kitap gönderdiğini kabul ederler. Bu konuda zaten hiçbir Müslüman'ın tereddüdü olamaz. Öte yandan Hz. Muhammed'in Kur'ân dışında vahiy alıp almadığı konusu bazı ilim adamları tarafından tartışılıyor olmakla birlikte Müslüman âlimlerin pek çoğu Hz. Muhammed'in Kur'ân dışında da Allah'tan vahiy aldığı konusunda hemfikirlerdir.

Diğer yandan Hz. Muhammed'in her an vahiy aldığını söylemek zordur. Bu bakımdan, bazı olaylarda Hz. Muhammed'in ilahi yardım görmesi, onun Kur'an dışında vahiy aldığına dair bir delil değildir.

(Cevap E)

36. IV – III – II – I – V

IV. Hayber'in Fethi (628)

III. Umretül Kaza (629)

II. Huneyn Gazvesi (630)

I. Taif Kuşatması (630)

V. Tebük Gazvesi (630)

(Cevap B)

37. Nu'mân b. Mukarrin geri çekilme ve kaçma taktiği uygulayarak Sâsânî ordusunun siperlerden çıkmasını sağladı. Üç gün süren savaşın son gününde Nu'mân b. Mukarrin şehid düştü; kumandanlığı Hz. Ömer'in daha önce emrettiği gibi Huzeyfe b. Yemân üstlendi. Savaş neticesinde Sâsânî ordusu tamamen dağıldı. Zaferden sonra Nihâvend'i kuşatan Müslümanlar emâ karşılığında kapıları açılan şehre kolayca girdiler (21/642). Nihâvend merzûbânî, Huzeyfe b. Yemân ile her yıl belli miktarda vergi vermek üzere anlaşma yaptı. Nihâvend savaşı İslâm tarihinde önemli bir dönüm noktası oldu. Sâsânîler mağlûbiyetin ardından bir daha toparlanamadılar. Nihâvend zaferi Dînever, Hemedan ve İsfahan gibi bölgede bulunan Sâsânîler'e ait birçok şehrin fethine zemin hazırladı. bu sebeple Nihâvend zaferine "fethu'l-fütûh" adı verilmiştir.

(Cevap D)

38. Cahiliye döneminde Araplar arasında şiir ve hitabet çok gelişmişti. Cahiliye dönemi şiiri İslâm öncesi hayatın her safhasına ışık tutar, savaşlar ve Arapların adetleri hakkında bilgi verirdi. Arabistan'da yaşayan bütün kabilelerin katıldığı panayır ticari olduğu kadar kültürel açıdan da önemlidir. Hac mevsiminde kurulan Mina, Mecenne, Zülmeccâz ve Ukâz gibi büyük panayırarda şiir yarışmaları yapılır ve birinci gelen eser Kabe duvarına asılarak ödüllendirilir.

(Cevap D)

39. **Revak:** Sırtı bağlı bulunduğu binaya dayalı, ön cephesi açık, üstü örtülü ve örtüsü sütunlarla ya da payelerle taşınan mekana verilen isimdir. Bir diğer adı sundurma olan revak, Türk mimarisinde yaygın bir kullanıma sahiptir.

(Cevap C)

40. A, B, C, D seçeneklerinde verilen isimler hat sanatının gelişmesine katkısı olan isimlerdir. "E" seçeneğinde verilen Amir bin Fühayl ise vahiy katipliği yapmış bir sahabedir. Hüsn-ü hattın gelişmesiyle bir ilgisi yoktur.

(Cevap E)

41. Kubadâbâd Selçuklu Saray Sitesi günümüze ulaşabilmiş tek Selçuklu Saray yapısı olup, I. Alaaddin Keykubad'ın (1220-1236) emriyle yapılmıştır. Külliye, Beyşehir Gölü'nün hemen yanında ve Anamas Dağları'nın eteklerindedir. 1980'den bu yana kazı çalışmaları devam etmektedir. Saraydan günümüze müzeleri süsleyen göz kamaştırıcı çinilerle, saray kalıntıları kalmıştır. Çinilerdeki motifler; av eğlencelerini, büyümlü inançları, sultanı, ileri gelenleri ve hizmetkârları canlandırır. Saraydan çıkarılan nadide çini eserler başta Karatay Müzesi olmak üzere Konya'da değişik müzelerde sergilenmektedir.

(Cevap E)

42. Sanat; keline has çarpıcı üslubuyla dinin soyt kavramlarını somut ve anlaşılır bir hale getirir. Hem göze, hem kulağa hem de gönüle hitap eden sanat dinî kavramları ahenkle ifade ettiği için diğer dallar arasında daha farklı bir yere sahiptir. Ancak dinin sanatla ifade edilmesi dinî kavramları basitleştirmez veya maneviyatına zarar vermez.

(Cevap C)

43. XII. yüzyıla kadar İslâm Dünyasında en yaygın felsefe okulu Meşşâîliktir. Bu yüzyılda Meşşâîliğe karşı İshrâk okul tarafından eleştiriler getirilir. Okul Şehâbeddin es-Sühreverdi tarafından kurulmuştur. İshrâk okulu Meşşâî bilginin kaynağı olarak akıl yürütmeyi temel alan rasyonalist Meşşâî felsefeye karşı mistik tecrübe ve deruni sezgiye dayanan düşünceleri savunur. İshrâkiler kesin bilgiye ulaşmada mantıklı kanıtlama ve çıkarımların yetersiz olduğunu savunur. Bu okula göre İshrâk epistemolojik açıdan akıl yürütmeye veya bir bilgi vasıtasına gerek kalmadan bilginin doğrudan içe doğmasıdır. İshrâk bir iç aydınlanma, keşf ve zevke deruni bilgidir. Ontolojik açıdan ise İshrâk, Nurlar nurundan aşağıya doğru nurların derecelenmesi ve varlığın zuhur edip gerçeklik kazanmasıdır.

İshrâkî okul hem Meşşâî felsefeyi eleştirmiş hem de ondan faydalanmıştır. Büyük ölçüde de Eflatun'u kendilerine model olarak almışlardır. İshrâk okulunun kaynakları arasında İbn Sînâ, Gazzâlî, İbn Tufeyl, tasavvuf geleneği, İran hikmetiyle, Hermetik geleneği sayılmalıdır.

(Cevap B)

44. Urfa mektebi, İranlılar tarafından 363 yılında kuruldu. O, Hristiyanlaşan İranlılar için Yunancayı ve Hristiyanlığı öğretmek için açılmıştı. Ancak, Aristo mantığı ve Porfyrius'un mantık kitabı İsağojî orada, uzun bir zaman okutuldu. Bu mektep, 489 yılında Bizans İmparatoru Zenon tarafından kapatıldı. Bu mektebin kapatılması ve başta Urfa mektebinin son idarecisi Nersî'nin bazı hocalarla Nusaybin'e geçmesiyle, burada yeni bir mektep açıldı. Bu mekteple de dinî ve Eflatuncu felsefe eğitimi 9. yüzyıla kadar devam etti.

(Cevap D)

45. Komşuluk hakkının korunması ve komşuluk ilişkilerinin bozulmaması için bazı kurallara uymak gerekir. "Ey Allah'ın Elçisi! Komşumun benim üzerimdeki hakları nelerdir?" şeklinde bir soru soran sahabîye, Hz. Muhammed'in verdiği cevap bu konuda bize ışık tutmaktadır:

- "Hastalanırsa ziyaretine gidersin.
- Ödünç bir şey isterse verirsin.
- Darda kalırsa yardım edersin.
- Başına bir felâket gelirse teselli edersin.
- Bir nimete kavuşur, sevindirici bir gelişme olursa tebrik eder, sevincini paylaşırsın.
- Vefat ederse cenazesine katılırsın.
- Evinin çatısını onunkinden yüksek yapma ki onun rüzgârını kesmesin. (Güneşini ve manzarasını engellemeyesin.)" (Kandehlevî, 1979, III, 1085)

(Cevap E)

46. Darwinizm, Charles Darwin tarafından ortaya atılan modern evrim teorisinin adıdır. Tekâmül nazariyesi olarak da adlandırılır. Evrim teorisi daha önce de bilinen bir teori idi. Darwin'in bu teoriye katkısı tabii ayıklama (selection) fikrini bu teoriye dâhil etmesidir. Darwin'in ortaya koyduğu bu teoriye göre canlılar arasında acımasız bir mücadele vardır. Bu mücadele varlıklar arasında bir çeşit seçme yani ayıklama işlevi görmektedir. Bu mücadele esnasında en güçlü olanlar hayatta kalırlar, zayıf ve güçsüz olanlar, yok olmaya mahkûmdur. İnsan da dönüşüm ve ayıklanma ilkesinin zorunlu bir sonucu olarak maymundan gelmiştir. Darwin bu görüşünü İnsanın Türeyişi adlı eserinde dile getirmiştir. Darwin böylesi bir müca delenin hüküm sürdüğü tabiat düzeninde merhametli bir Tanrı inancına yer olmadığını söyler. Ayrıca o, tabiata düzenin değil, düzensizlik ve tesadüfün hakim olduğunu ileri sürmüş böylece din ve Tanrı inancından uzaklaşmıştır.

(Cevap C)

47. Fahreddin er-Râzî tam anlamıyla felsefî kelâmı başlatan isim olarak kabul edilir. Onun en hacimli kelâm eseri olan el-Metâlibü'l-Âliye ve bunun muhtasar şekli kabul edilebilecek el-Muhassal, felsefî konuların kelâm çerçevesine dâhil edilmesinin önemli örneklerini teşkil eder. Râzî, Kitâbü'l-erbaîn'de kelâm ilminin ana konularını yine aynı yaklaşımla ele alır. Onun kelâma dair diğer önemli eserleri Meâlimü usûli'd-dîn, Esâsü't-takdîs, Levâmiu'l-beyyinât, İsmetü'l-enbiyâ ve Nihâyetü'l-ukûl'dür. İ'tikâdâtü fıraki'l-müslimîn ve'l-müşrikîn'de ise belli başlı İslâmî mezheplerle İslâm dışı din ve görüşlere dair bilgiler verir.

(Cevap A)

48. Temsilcisi, Kierkegaard'dır. Fideizm Hristiyanlık düşüncesinde önemli bir yere sahiptir. İman akla dayanmaz. Aklı yok sayar. "Korku ve titreme" eseri önemlidir.

(Cevap C)

49. İslam dünyasında sosyoloji ve din sosyolojisinin öncüsü ve hazırlayıcısı olarak dikkati çeken düşünürlerden biri Farabi'dir. Bilim adamları, değişik konularda çalışmaları bulunan Farabi'nin metafizik, fizik, ahlak ve sosyolojisini ulûhiyet, akıl ve nübüvvet konuları etrafında toplar. Bunlardan ulûhiyet ve nübüvvet teorileri, sosyoloji, siyaset, ahlak ve din sosyolojisi ile ilgilidir. Farabi, toplumu bir organizmaya benzetir. Fakat toplumun, hür ve irade sahibi varlıklardan oluştuğunu belirterek toplumla organizmayı özdeşleştiren anlayıştan ayrılır. Farabi'ye göre insan toplumsal bir varlıktır. İnsanın toplum halinde yaşaması, başkalarıyla yardımlaşması bir ihtiyaç eserdir ve bu husus onun yaratılışı gereğidir. Farabi işte bu sebeple insana "medeni varlık" demiştir. Farabi, insanların toplum halinde yaşamlarından ortaya çıkan insan topluluklarını, büyüklüklerine ve mükemmelliklerine göre sınıflandırmıştır.

(Cevap C)

50. Dini kimlik gelişim aşamaları şunlardır:

- **Yüklenilen Dini Kimlik:** Bu aşamada bireyin dinî kimliği ailesi ve yaşadığı çevre tarafından kendisine verilir; dinî kimlik sorgulanmaz, üzerine düşünülmez, kimlikler hiyerarşisinde belirgin ve etkin değildir.
- **Kazanılan Dini Kimlik:** Bu aşamada dinî kimlik bireye atfedilen bir kimlik tanımlaması olmaktan bizzat bireyin kendi seçim ve tercihiyle kimlikler hiyerarşisinde belirginleşir. İkinci aşamada bireyin kendi tercihiyle birlikte diğer grup üyelerinin desteği de söz konusudur. Artık dinî kimlik üzerinde düşünülmüş, sorgulanmış ve bireyin kendisi tarafından diğer kimliklerine oranla daha fazla ön plana çıkarılmıştır.
- **Aleni Dini Kimlik:** Bu aşama, bireyin belli özel durumlar ve krizler neticesinde geliştirdiği kimlik gelişimi aşamasıdır. Birey, kendisine ve üyesi olduğu dinî gruba yönelik tehdit ve baskı hissettiğinde, bir tepki aracı olarak dinî kimliğini kimlikler hiyerarşisinde zirveye çıkarır ve alenileştirir. Bu aşama bireyin toplumsal hayatında dinî kimliği ile eylemde bulunduğu aşamadır ve amaç, mensubu olduğu dine ve gruba yönelik tehdit ve baskılara karşı mücadele etmektir.

(Cevap A)

51. Toplumsal değişimde toplumsal yapı kavramı anahtar kavram olarak yerini almaktadır. Bilindiği gibi aktörlerin oluşturduğu toplumsal sistem içindeki ilişkiler, sosyal olgular ya da sosyal kurumlar ile düzenlendiğinde ortaya toplumsal yapı çıkar. Toplumsal sistemin birimi aktör olduğuna göre toplumsal yapı, aktörlerin toplumsal ilişkilerinin kalıplaşmış sistemidir. Başka bir ifadeyle toplum içinde yer alan bireylerin, yani aktörlerin toplumsal eylem ve etkileşim kalıpları ve dolayısıyla toplum kurumları arasındaki ilişkiler, toplumsal yapı olmaktadır. Sosyal yapı, toplumdaki bütün kurum ve değerler sistemiyle toplumsal eylem ve ilişki kalıplarını kapsayan görece statik durum ifade ederken, toplumsal değişim, bu kurumlarda, değerler sisteminde ve toplumsal davranış kalıplarında meydana gelen başkalaşma ve dönüşümleri ifade etmektedir.

(Cevap D)

52. Değerlerin hem ruh sağlığına hem de psikoterapiye katkıları bazı araştırmacılar tarafından şu şekilde dile getirilmektedir: Dinî inanç ve pratikler ekseninde şekillenen değerler; kimlik sahibi, dürüst ve samimi olmak, kişisel sorumluluk duygusu kazanmak, belli amaçlara sahip olmak, gelişmeyle ilgili motivasyon ve kişisel duyarlılıkta derinleşmek, stres ve krizlerle başa çıkma konusunda uyum sağlayıcı stratejiler geliştirmek, kendi kendine karar verebilme yeteneği kazanmak, fiziksel sağlıkla ilgili iyi alışkanlıklar geliştirmek gibi ruh sağlığını olumlu yönde etkileyecek birçok davranışın gelişmesine katkıda bulunmaktadır.

(Cevap D)

53. Din psikolojisi her şeyden önce dinî tecrübeler, dinî inanç ve tasavvurlar dinî tutumların sistemli araştırmasıdır. Bunları gözlemler, analiz eder, bütün psikoloji çalışmalarında kendisine başvuru tekniklerden yararlanır. *Semantik analiz ölçekleri* ile dinî kavramların bireyler tarafından nasıl anlaşıldığı ve tasavvur edildiği ölçülerek anlam haritaları oluşturulmaya çalışılır. Tanrı tasavvuru üzerine yapılan bir kısım araştırmalar bu yolla gerçekleştirilmiştir.

(Cevap D)

54. Beş Faktör Kişilik Modeli, kişilik özelliği teorisinin temellerinden ortaya çıkan kişilik kümelerinin gruplamasıdır. Beş Faktör, bir teoriden ziyade açıklayıcı bir kişilik modeli olarak düşünülür. Bununla birlikte psikologlar, beş faktör'ü açıklamak amacıyla teoriler geliştirmişlerdir. Beş faktör kişilik modeli faktörleri; deneyime açıklık, sorumluluk, dışa dönüklük, uyumluluk ve duygusallık faktörlerinden oluşur. Açıklık, yaratıcı ve hayalci bireyleri dünyaya yüzeysel bakan ve basmakalıp insanlardan ayıran bir kişilik boyutudur. Açıklık kişilik özelliği bir kişinin kendine has olmasını, değişimi ve çeşitliliği arzularına derecesini yansıtır. Açıklık özelliği yüksek bireyler; yeni ve alışılmadık deneyimlere açıktır, statükoya ve durağanlığı karşı genelde geleneksel olmayan yöntemleri tercih ederler, iç duyarlılıkları yüksektir, entelektüel ve yaratıcı eğilimlere sahiptir. Aynı zamanda bu kişiler kültürlü, meraklı ve orijinal fikirlere sahiptir, geniş düşünür, hayal gücü kuvvetlidir.

(Cevap E)

55. Hz. Muhammed dönemindeki eğitim faaliyetlerini, hicretten önce ve sonra olarak iki kısımda incelemek gerekir. Mekke döneminde eğitim faaliyetleri içerisinde sahabeden Erkam'ın Evi (Dârü'l-Erkam) önemli bir merkez olmuştur. Hz. Muhammed burada toplanan Müslümanlara, almış olduğu vahyi tebliğ ederek eğitimlerini gerçekleştirmiştir. Nitekim Medine'ye muallim olarak gönderilen Mus'ab b. Umeyr böyle bir ortamda yetişmiştir.

(Cevap C)

56. İletişim, insanların sadece söz ve yazı yoluyla gerçekleştirdikleri bir etkinlik değildir. Resim, şekil, nesne, vücut hareketleri, giyim-kuşam, dokunma gibi anlam ifade eden her şey birer iletişim aracı olarak görev yapar. Anlamaların insanlar arasında paylaşılmasına imkân veren farklı araçlarla kurulan iletişimlerin kendine özgü usulleri ve yöntemleri vardır. En mükemmel canlı olan insan, içgüdü ve reflekslerinin yanı sıra jest ve mimikleri, zengin davranış şekilleri, geniş dil ve eşyayı kullanma becerileri ile karmaşık davranışlara sahiptir. Öğretileme ve öğrenilme sonucu kazanılan bütün bu davranışlar birer iletişim ürünü olduğu kadar aynı zamanda birer iletişim aracıdır.

(Cevap C)

57. İntikamcı anlayışla disiplinleştirme, insanlara uygulanan en esi ve ibtidai disiplin şeklidir. Bilhassa İslam öncesi veya İslam dışı inanç sistemlerinde ve sosyal hayatlarında uygulanmıştır. Bazı eski toplumlarda, bir takım maddi ve manevi yetkilere sahip kişilerin istek ve iradelerine aykırı olarak yapılan hareketler; onun haysiyet, şeref ve otoritesine hakaret sayılırdı. Böyle bir durumda, yetki sahibi olan kişi için ettiği takdirde sırf şahsi keyfi ve zevki için suçludan intikamını alabilirdi. Bu şekilde disiplin ve otorite sağlanmış olurdu.

(Cevap A)

58. Hinduizm inancında kast sistemi vardır. Bu sisteme göre toplum sınıflara ayrılır. Brahminler yani din adamları kast sisteminin en üst tabakasıdır. Eğer toplumsal yapı insan vücuduna benzetilirse Brahminler baş kısmını temsil eder. Diğer sınıfsal tabakalar; kşatriya, va- isya ve sudralardır.

(Cevap C)

59. Hristiyanlık'ta; Paskalya, İsa Mesih'in çarmıha gerilmesinden sonra tekrar dirilmesi anısına kutlanır. Doğru olduğu kabul edilen ve eş görünümü olan İnciller için Snoptik terimi kullanılır. Endüljans; Kilisenin para olarak cennetten arsa satmasına verilen isimdir.

(Cevap E)

60. **Yahova Şahitleri:** Russel tarafından kurulan bu dinî hareket Tanrı'nın adı Yahova olduğu için bu isimle anılır. Teslis, ruhun ölümsüzlüğü, İsa'nın bedenen dirilişi ve cehennemi inkar edip askerliğe, siyasete ve savaşa karşı çıkmak Yahova Şahitlerinin başlıca özellikleri arasındadır.

(Cevap A)

61. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4-8. Sınıflar) Öğretim Programıyla; 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin;

- Dinî ve ahlaki kavramları tanımaları,
- Dinin sosyal hayat, kültür ve medeniyet unsurları üzerindeki etkilerini kavramaları,
- Farklı inanç ve yorumları tanımaları ve bunlara saygı duymaları,
- Çevresindeki dinî davranış, yorum, tutum ve deneyimlerin farkında olmaları,
- Ahlaki değerleri tanımaları ve bunları içselleştirmeleri,
- İslam dininin ana kaynaklarını tanımaları,
- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hayatını ve örnek ahlakını tanımaları,
- İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak ilkelelerini açıklamaları,
- Bazı dua ve surelerin muhtevasını ana hatlarıyla tanımaları,
- İnanç ve ibadetlerin davranışları güzelleştirmedeki olumlu etkisinin farkına varmaları amaçlanmaktadır.

(Cevap E)

62. Dereceli puanlama anahtarı; diğer adı rubrik olan bu araç, öğrencilerin performans değerlendirme sürecinde ne yaparak kaç puan alacaklarının yazılı olduğu bir yönerge'dir. Bu yönergeler öğrenciye rehberlik eder. Rubrikler, değerlendirme sürecine nesnellik katar.

(Cevap C)

63. 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri"ne uygun olarak öğrencilerin; Dinin sosyal hayat, kültür ve medeniyet unsurları üzerindeki etkilerini kavramaları amaçlanmaktadır. Bu amaca yönelik en uygun kazanım "D" seçeneğinde verilen "Zekat, infak ve sadakanın bireysel ve toplumsal önemini fark eder." kazanımıdır.

(Cevap D)

64. Beceri haline getirme; öğrenilen bir psikomotor davranışın kendi başına, istenilen sürede ve doğru sıralamayla yapılmasıdır.

(Cevap A)

65. 9. Sınıf "Bilgi ve İnanç" ünitesi kazanımlardan biri "İslam inancında imanın mahiyetini araştırır." Kazanımının açıklamaları şu şekildedir:

- İman tasdik ilişkisi, iman ikrar ilişkisi, iman bilgi ilişkisi ve iman amel ilişkisi konuları na yer verilir.
- İslam inancında imanın taklitten kurtarılarak tahkike ulaşmasının önemine de değinilir.

(Cevap D)

66. Öğretmenin dersinde uyguladığı yöntem/teknik Tereyağ-Ekmek tekniğidir.

Tereyağ-Ekmek Tekniği: Verilen bir problem, bir soru ya da konu üzerinde öğrenciler önce tek başlarına düşünür, daha sonra arkadaşları ile bir araya gelerek düşüncelerini tartışırlar. Sonunda, ulaştıkları sonucu sınıfa sunarlar. İlk aşamada öğrencilerin yanıtlarını ya da düşüncelerini kaydetmeleri istenebilir. Bu, öğrencilere düşünmek için zaman kazandırır, ayrıca öğrencilerin tümünün aynı anda aktifleştirilmesini sağlar. Teknik, birinci aşamanın üstüne bir kez daha konuşma fırsatı verdiği için bu adı almıştır.

(Cevap E)

67. 8. Sınıf "Kader İnancı" ünitesi kazanımlardan biri "Kader ve kaza inancını ayet ve hadislerle açıklar." Kazanımının açıklamaları şu şekildedir:

- Allah'ın (c.c.) her şeyi bir ölçüye göre yaratmasına,
- Sünnetullah kavramı kapsamında evrendeki fiziksel, biyolojik ve toplumsal yasalara yer verilir.

(Cevap C)

68. Buluş yoluyla öğretim stratejisine göre öğretim süreci özelden-örnekten genelleme ve ilkelere doğru bir sıra izler. Öğrencilere ilke ve genellemelere ulaşabilmeleri için öğretmen örnek durumlar sunar. Öğrenci ilke ve genellemeleri kendisi keşfeder. Süreçte dikkat çekmeden sonra örnek ve örnek olmayan durumlar verilir.

(Cevap E)

69. E seçeneğinde verilen öğretmen davranışı diğer seçeneklere göre daha üst düzeydedir.

(Cevap E)

70. I. Hz. Muhammed'i Tanıyalım – 4. sınıf
II. Hz. Muhammed ve Aile Hayatı – 5. sınıf
III. Hz. Muhammed'in Örnekligi – 8. sınıf
IV. Allah'ın Kulu ve Elçisi: Hz. Muhammed – 7. sınıf
V. Hz. Muhammed'in Hayatı – 6. sınıf

(Cevap C)

71. "Toplumda kader ve kaza ile ilgili yaygın olan yanlış anlayışları sorgular" kazanımında alt kazanım olarak "Alın yazısı, kara talih, baht, kısmetsizlik gibi kalıp yargılar" yer almaktadır. Soru öncülünde verilen "alın yazım böyleymiş" deyimini toplumda yaygın olan yanlış anlayışlara örnektir.

(Cevap E)

72. Yakup Öğretmen dersinde KWL Tekniğini kullanmıştır. KWL Tekniği: Okuduğunu anlama Stratejisi'dir. Ne biliyorum? Ne Öğrenmek istiyorum? Ne öğrendim? (K-W-L) aşamalarından oluşur. Bu strateji öğrencilerin ön bilgilerini görmeyi sağlayan, yeni bir konu hakkında görüşlerini tanımlamalarına olanak sağlar.

(Cevap C)

73. **Kollegyum:** Biri "soru soran", diğeri "uzmanlardan" oluşan ve uzman gruba konunun daha iyi aydınlanması için soru sorarak sürdürülen bir öğretim sürecidir.

(Cevap D)

74. Çocukluk dönemi dinin genel özellikleri şunlardır.

- Kolay inanırlık → Çocuk düşünmeden, şüphelenmeden ve itiraz etmeden inanmaya hazır olduğundan söylenenlere içtenlikle inanır.
- Ben merkezci bir yönelimi Allah çocukla birliktedir. Çocuk Allah'ı kendisinden uzaklaştırılmaz.
- Antropomorfik: Çocukların somut bir Allah tasavvuruna sahip oldukları görülmektedir.

(Cevap E)

75. Kavramsal karikatür; dersle ilgili bir karikatür hazırlanır ve bazı karakterler doğru bilgileri söyler bazıları ise yanlış bilgiler söyler. Öğrencilere sunulan karikatür eşliğinde "kim doğru söylüyor, kim yanlış söylüyor?" diye sorularak ders işlenir. Öğrenciler gerekçeleriyle açıklama yapar. Bu yöntem kavram yanlışlıklarını belirlemede etkili bir yöntemdir.

(Cevap D)

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ • 1. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
A	B	D	C	B	A	A	E	A	D	D	D	C	B	D	B	E	D	C	D	C	B	B	A	D	E	D	C	D	B
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	C	B	E	E	B	B	E	C	C	D	C	D	A	E	C	B	D	A	E	D	B	C	E	C	B	A	A	D	D
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
E	E	C	E	E	B	A	C	D	C	A	B	E	D	D															

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ • 2. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
D	C	A	C	C	D	D	E	C	A	C	D	D	A	B	B	A	C	C	D	C	B	D	D	D	C	A	D	E	A
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	D	C	E	C	A	B	B	C	C	D	A	E	D	C	E	D	E	C	A	A	B	B	D	B	B	A	E	A	D
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
A	C	A	C	D	D	B	B	D	C	E	D	C	B	B															

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ • 3. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
E	E	D	D	E	B	E	A	C	A	A	C	D	C	E	B	C	E	A	E	D	B	D	C	C	A	C	D	A	B
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
A	D	E	B	C	C	A	D	E	B	A	E	E	C	C	D	E	B	A	B	C	C	B	A	E	E	B	D	B	E
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
E	B	B	B	A	D	E	A	E	A	D	A	B	B	D															

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ • 4. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
B	E	C	B	B	D	C	B	D	B	E	C	D	C	E	C	A	C	E	B	E	E	C	E	D	E	E	A	D	C
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
E	C	C	B	E	B	B	C	A	B	A	B	C	E	A	C	D	B	D	C	E	A	B	B	B	A	A	E	A	B
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
E	C	D	A	D	E	C	D	A	C	B	D	C	D	E															

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ • 5. DENEME CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	A	B	A	E	A	C	C	E	D	A	B	C	D	A	B	D	D	B	E	B	B	B	C	D	B	B	D	C	A
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	E	C	B	E	B	D	D	C	E	E	C	B	D	E	C	A	C	C	A	D	D	D	E	C	C	A	C	E	A
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75															
E	C	D	A	D	E	C	E	E	C	E	C	D	E	D															

5'LI DENEME SETİ

